

Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

Svezak

www.geocities.com/svezak

Broj 6
Godina VI

.. Tema broja

**Pokretne knjižnice: nezamjenjivi
dio cjelovite knjižnične mreže**

Svezak

Časopis Društva knjižničara Bilogore,
Podravine i Kalničkog prigorja

Broj 6 | Godina 6 | Bjelovar, 2003. godine

Sadržaj

Uvodna riječ.....	3
-------------------	---

Iz narodnih knjižnica

Skupština 2003.....	4
Izlet u Sloveniju.....	5
Nacionalna strategija razvoja narodnih knjižnica-pogled iz Pitomače.....	7
Narodna knjižnica Molve: pripreme za osnivanje.....	10
Dječji odjel Gradske knjižnice Đurđevac.....	11
Dobrodošli na www.knjiznica-djurdjevac.hr	12
Anđeli u knjižnici.....	12
Adaptacija i rekonstrukcija Knjižnice i čitaonice	
"Fran Galović" Koprivnica 1996.-2003.....	13
Radionice za mlade.....	14
Susret s naj-čitateljima.....	14
Sudjelovali smo dodjeli nagrada na međunarodnom projektu	
"Ex Libris" Hlobovec".....	15
Edukacija za knjižničare-početnike u Koprivnici.....	16
Digitalizacija hemeroteke u Gradskoj knjižnici "Franjo Marković" Križevci	17
Civilni ročnici u Gradskoj knjižnici "Franjo Marković" Križevci.....	18
Kasina su nekad bile čitaonice.....	20
Tko je Dušan Karpatsk?.....	22
Mali hrvatsko-češki biografski leksikon.....	23
Book fun club - za djecu i one malo starije.....	24
Ljeto u knjižnici.....	25
Tatjanin svijet u ljubičastom.....	26
Posao u knjižnici.....	28
Borgesov san o univerzalnoj knjižnici.....	29
Studenti knjižničarstva iz Osijeka u Bjelovaru.....	30
Stručni posjet u Požegu i Slavonski Brod.....	30
Zlatna plaketa Grb grada Bjelovara Narodnoj knjižnici "Petar Preradović"	31
Reportaža iz Čazme.....	31

Tema broja

Nove tehnologije u pokretnim knjižnicama.....	33
Obljetnica proslavljenja puštanjem u rad novog bibliobusa.....	34
Knjiga je opet u modi - bibliobus opet u akciji.....	36

Iz školskih knjižnica

Uz 27. listopada: Međunarodni dan školskih knjižnica.....	38
Đurđevačke ulice i naselja.....	38
Obilježavanje Dana holokausta.....	40
Koprivnica: Otvorena (pre)uređena školska knjižnica.....	41
^y Metel edukacije u 2003.....	41

U planu kompjuterizacija školskih knjižnica.....	42
Iz specijalnih knjižnica	
O fizičkoj zaštiti građe u knjižnici Muzeja grada Koprivnice	44
Stručni skupovi za knjižničare	
Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica.....	46
Posjet 41. Međunarodnom sajmu dječje knjige u Bologni.....	47
Međunarodna konferencija "Creating Public Paradise".....	48
Marketinški koncepti prilagođeni strankama u knjižnicama KGZ	49
Drugo savjetovanje za narodne knjižnice u RH.....	50
Županijsko nakladništvo	
Zavičajci u Gradskoj knjižnici Đurđevac.....	51
Županijska zavičajna zbirka Knjižnice i čitaonice "Fran Galović".....	52
Koprivničko izdavaštvo u 2003. godini.....	52
Križevačko nakladništvo u 2003.....	53
S dalekih strana: naši knjižničari u svijetu	
Zanimljivosti iz Poljske.....	55
Poziv na suradnju.....	59
Izbor najknjižničara/najknjižničarke.....	60
Sponzor-nakladnik: Čvor d.o.o., Bjelovar.....	61

Izdavač:

Društvo knjižničara Bilogore,
Podravine i Kalničkog prigorja,
Šetalište dr. Ivše Lebovića 9, Bjelovar

Za izdavača:

Dražen Herman

Uredništvo:

Tatjana Cifrank-Kostelac, Dražen
Herman, Marjana Janeš-Žulj, Mir-
jana Milinović, Ilija Pejić, Ljiljana
Vugrinec

Glavna urednica:
Ljiljana Vugrinec

Lektura i korektura:

Anica Šabarić

Tiskat:

Bogadi grafika, Koprivnica

Naklada:

400 komada

Tiskanje 6. broja "Sveska" pomogla je
Bjelovarsko-bilogorska županija

Ilustracija na naslovnoj stranici:
Branko Šabarić, 2004.

Uvodna riječ

Poštovane kolegice i kolege knjižničari, dragi čitatelji!

Naš i Vaš "Svezak" ušao je, eto, u šestu godinu izlaženja. Iako su se rubrike i teme 0 kojima pišu suradnici "Sveska" kroz tih nekoliko godina već ustalile, u najnovijem broju časopisa ima nekoliko novina - s ciljem da bude još bolji i zanimljiviji svim potencijalnim čitateljima.

Od ovog broja uvodimo za Vas novu rubriku *S dalekih strana - naši knjižničari u svijetu*. U njoj bismo željeli objavljivati priloge naših nekadašnjih kolega koje su životni putevi odveli u druge gradove, zemlje i knjižnice - kako bismo doznali kakve su njihove impresije o novoj životnoj i radnoj sredini, te na taj način i naučili nešto iz njihovog novog iskustva. Ne manje važan razlog za uvođenje ove rubrike svakako je i želja da ne samo pojedinačno, već i kao Društvo, ostanemo u vezi s kolegama s kojima smo proveli određeno vrijeme, svakodnevno surađujući i dijeleći iste knjižničarske brige i veselja. Već prvo javljanje u ovoj novoj rubrici donosi Vam izuzetno zanimljive tekstove, pa čak 1 jedan ekskluzivni prijevod (iz knjige čija se promocija očekuje na Interliberu 2004.) - svakako pročitajte!

Tema ovog broja "Sveska" — POKRETNE KNJIŽNICE — koja nam se svojom aktualnošću sama nametnula, također zasluguje da se o njoj prozbori nekoliko riječi. Naime, 2003. i 2004. godina prijelomne su godine za budućnost i sudbinu službi pokretnih knjižnica - bibliobusa u Hrvatskoj, koje djeluju u okviru narodnih knjižnica. Nakon dugogodišnje borbe, realizirana je - ili će uskoro biti - zamjena svih starih i dotrajalih bibliobusnih vozila novim, suvremenim bibliobusima. Među njima su i dva nova bibliobusa za knjižnice s područja našega Društva - u Koprivnici i Bjelovaru. S obzirom na zemljopisne osobine područja koje pokriva naše Društvo (mnogo malih raštrkanih naselja) kao i na materijalne (ne)mogućnosti pojedinih općina za osnivanje stacioniranih knjižnica, možda ćemo u skoroj budućnosti - kao struka - i mi morati više razmišljati o pokrivanju većeg broja naselja upravo uslugom suvremene pokretne knjižnice.

Za sve dosadašnje i buduće suradnike časopisa, sigurno će biti zanimljiva sljedeća informacija: SVOJE PRILOGE ZA IDUĆI, SEDMI BROJ "SVESKA" MOŽETE POSLATI VEĆ DANAS! Naime, iako je izlazak sljedećeg broja u planu tek za svibanj 2005., prilozi će se nastojati prikupljati tijekom cijele godine, kako bi što više i temeljitije bile obuhvaćene sve važne teme s kojima se knjižnice u svom radu susreću. Dakle, razmišljajte i pišite, prikupljajte slikovni materijal - i šaljite Uredništvu - odmah! Sve detaljnije obavijesti o vrstama i načinu slanja priloga također možete pročitati na idućim stranicama.

Što još reći? Želimo Vam zanimljivo i zabavno čitanje šestog broja "Sveska", a svima koji su ga svojim prilozima obogatili, ili na bilo koji drugi način pridonijeli njegovom stvaranju - suradnjom, prijedlozima, savjetima, materijalnom pomoći ili moralnom podrškom - od srca hvala!

— Vaše uredništvo

Aktivnosti Društva- Od "Sveska" do "Sveska"

Skupština 2003.

piše Mirjana Milinović

U Bjelovaru je 21. svibnja 2003. godine, u prostorijama Narodne knjižnice «Petar Preradović», održana redovita 21. godišnja skupština Društva. U njenom radu sudjelovala su 72 člana Društva. Skupština je počela veselo, za što se pobrinula naša kolegica Snježana Be-rak koja je pripremila kratak program u kojem su sudjelovali polaznici igraonice i učenici Glazbene škole u Bjelovaru.

Valja istaknuti da je bilo prisutno dosta školskih knjižničara, od kojih neki tada još nisu ni bili članovi, već su to postali nakon Skupštine. Bili su privućeni vrlo kvalitetnim stručnim dijelom programa. Najprije je Dijana Sabolović-Krajina održala zanimljivo

izlaganje «Upravljanje ljudskim potencijalima», sve iscrpno potkrijepivši primjerima Gradske knjižnice Helsinski. Ključni dio Skupštine bilo je predavanje Tine Gatalice «Izmjene i korekcije u UDK tablicama», o čemu smo svi već toliko slušali, ali ipak nismo posve točno znali što se to, napokon, promjenilo, a što ne. Stoga je ovo izlaganje bilo osobito korisno svima jer je Tina razjasnila mnoge nedoumice. Tatjana Cifrak-Kostelac, Sanja Jozić i Zorka Renić bile su izuzetno zanimljive i duhovite govoreći nam o tome kako lokalna uprava percipira knjižničara i anketa koju su proveli pokazala je da je njihovo mišljenje veoma pozitivno. Kao što je običaj na svakoj Skupštini, predstavljen je i novi broj «Sveska», čega se prihvatiла

Marjana Janeš- Žulj.

U radnom dijelu Skupštine podnesena su izvješća tajnika, blagajnika, Nadzornog odbora te članova komisija i sekcija HKD-a o radu u proteklom razdoblju. Usvojen je novi Program rada i Finansijski plan za sljedeće razdoblje. Usvojen je i prijedlog za povećanje članarine s 30,00 na 40,00 Kn. Podijeljene su i nove članske iskaznice koje smo dobili od HKD-a.

Predsjednik Društva Dražen Her-man našoj kolegici Anici Šabaric uručio je Priznanje za iznimian dopri-nos u radu. Čestitamo!

Nakon zatvaranja Skupštine članovi su se uputili prema Planinarcu gdje je druženje nastavljeno. •

Sudionici Skupštine 2003.

Nastup djece iz Igraonice

Zajednička fotka za uspomenu – kod Planinarca

Izlet u Sloveniju

piše Marjana Janeš-Žulj

2 svibnja 2003. godine knjižničari triju županija koje pokriva naše Društvo, uputili su se na jednodnevni izlet u Sloveniju. Odredite nam je bila Knjižnica Jožeta Udovica u Cerknici, mjestu u pokrajini Notranjska u Sloveniji, blizu Postojne. Bio je to pravi proljetni dan: sunčan, ali pomoćno svjež. Iako je putovanje autobusom trajalo nešto duže nego što smo predviđeli, čekao nas je dobro raspoložen domaćin, gosp. Franc Ješelnik, tajnik Turističke zajednice, koji nam je zaželio dobrodošlicu i pripremio bogat program razgledavanja prirodnih i kulturnih znamenitosti toga kraja. Domaćini su nas vodili u razgledavanje Parka prirode Rakov Škocjan, karakterističnih kraških obilježja tega kraja, zatim jedne od najimprezivnijih i najvećih vodenih špilja u ovom dijelu Europe — Križne jame te multimedijskog centra za prezentaciju Cerkniškog jezera (najvećeg ponirućeg jezera) i razgledavanje samog jezera. Središnji dio našeg posjeta bilo je mjesto Cerknica i obilazak staroga grada, u čijoj se blizini, u samom središtu mjesta, nalazi Narodna knjižnica Jožeta Udovica.

Knjižnica djeluje na području općine Cerknica s ukupno 10.240

stanovnika i uz središnju knjižnicu u Cerknici ima dvije područne: Stari Trg i Nova Vas. Središnja knjižnica je prije nekoliko godina preuređena i opremljena novom knjižničnom i informatičkom opremom. Nalazi se u preuređenoj zgradi na središnjem mjesnom trgu u staroj jezgri, na tri etaže, površine 1000 m². Posjeduje fond od 71.000 jedinica knjižne građe i, što je posebno interesantno, u 2001. godini korisnici su posudili čak 200.000 jedinica knjižne građe.

Posebno smo bili iznenadjeni podatkom da je Knjižnica pretplaćena na 150 jedinica periodike i da članovima nudi na posudbu preko 5000 naslova videokaseta, smještenih u posebnom odjelu - videoteci. Knjižnica ima također bogatu zavičajnu zbirku i poseban smještaj za pohranu i korištenje te zbirke. Ravnateljica Knjižnice prezentirala nam je rad i aktivnostima bogat kulturni program i jedino što nas je neugodno iznenadio, bio je podatak da je u Knjižnici zaposleno (računajući i područne knjižnice) ukupno 5 knjižničara - stručnih djelatnika, a otvorena je za korisnike cijeli dan.

Očarani bogatom zbirkom knjižnične građe i opremljenošću Knjižnice, uputili smo se na ručak u Dom pod Liscem u obližnjem selu Bloke, uživajući u raskošnoj prirodi i zelenilu planinske i zimzelene vegetacije.

Izlet nam je, vjerujem, svima ostao u lijepom sjećanju, uz želje da se ponovi. Zahvaljujemo domaćinima: tajniku Turističke zajednice Postojna i ravnateljici Knjižnice Jožeta Udovica u Cerknici na ugodnom prijemu. •

Aktivnosti Društva Od "Sveska" do "Sveska"

Nacionalna strategija razvoja narodnih knjižnica-pogled iz Pitomače

piše Ilija Pejić

Zakono knjižnicama, posebice Standardi za narodne knjižnice impliciraju strategiju razvoja narodnih knjižnica, ali pogledi odozdo, iz stvarnosti, iz iskustva manjih knjižnica, neposredno nam govore kakva je naša strategija razvoja, odnosno koji su njezini segmenti prenaglašeni, a koji su zanemareni. A prostori naših narodnih knjižnica? Koja im je uloga u promišljanju spomenute strategije?

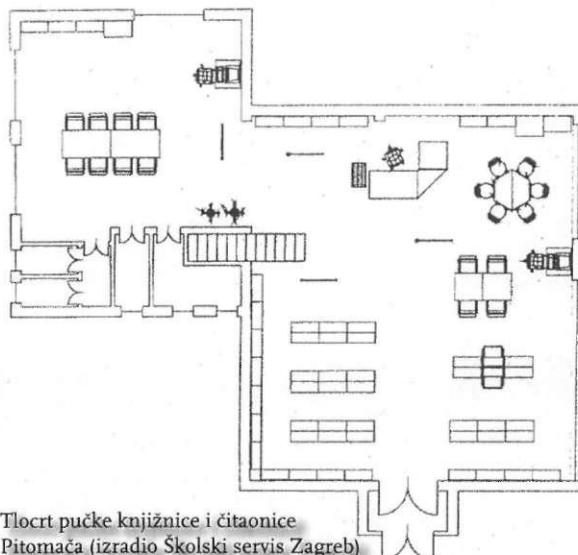
Nijedna analiza, ako nema u vidu cjelinu, sustav, neće biti uspješna. Teži li nacionalna strategija razvoja jedinstvenom sustavu ili sustavu kompatibilnih podsustava? A što je sustav? Skup narodnih knjižnica na određenom području između kojih postoje tradicionalne ili suvremene (online) veze, dakle mreža knjižnica? Koncepcija, vizija, filozofija knjižničarstva utemeljena na stvarnim resursima: knjižničnim zbirkama, prostorima s opremom, ljudima s njihovim znanjima...?

Strategija je put koji nas vodi do cilja: nacionalnog knjižničnog sustava. U suvremenoj viziji razvoja knjižničarstva sustav je dinamičan, otvoren, podložan promjenama pa je i strategija prije putovanje, s naglaskom na glagolskom, činećem dijelu imenice, negoli već određen, definiran put.

Prijedeni put

Počeci knjižničarstva u Pitomači vezuju se uz 1895[^], kada je osnovano društvo Čitaonica pitomačka i kad su usvojena Pravila čitaonice u Pitomači. Svrha osnivanja udruge jasno je

istaknuta: "da promiče društveni mjesni život." Čitaonica je imala utemeljiteljne, redovne, izvanredne i počasne članove. Mijenjala je ime, prostor, knjižničare. Tako se 1912. pojavljuje pod imenom Hrvatska čitaonica kao prinosnik MH. Potom

Tlocrt pučke knjižnice i čitaonice Pitomača (izradio Školski servis Zagreb)

je u sastavu drugih srodnih društava: 1924. pripojena je Prosvjetnom društvu Osvit kao Narodna čitaonica. Od 1925. do 1957. je u sastavu HPGD Sloga. Po svršetku 2. svj. rata mijenjala je prostore: prvo je u kavani Milana Vunaka (danasa je tu Štedno-kreditna zadruga Škrinjica), a vodio ju je vlasnik kavane. Poslije je u Baćanijevoj kući (danasa Ul. braće Radić 2), vodio ju je Ivan Turkalj. Osnivanjem 1957. Narodnog sveučilišta u Pitomači kao Narodna knjižnica postaje dijelom nove ustanove i u tom sastavu ostaje sve do njezina ukinuća 1975. Već 1957.

knjižnica je u novom prostoru Doma kulture (započeta gradnja 1952.) gdje je i danas, a radili su: Vladimir Farkaš i Ankica Kratohvili. Spomenute 1975. ponovno se vraća pod okrilje HPGD Sloga koristeći zajedničke prostore Doma kulture i tu ostaje sve do 1989. kada preseljava u staru osnovnu školu. Tada je voditelj knjižnice Branko Begović. Uskoro započinje rat, u Pitomači se slijeva rijeka prognanika i izbjeglica koje smještaju u staru školu a knjige se preseljavaju u podrum. Knjižnica prestaje s radom, a veliki dio fonda je nestao.

Pod novim imenom Pučka knjižnica i čitaonica 1994[^]. obnavlja svoj rad uz pomoč Matične službe iz Bjelovara i uz velika zalaganja skupine učitelja koju predvodi Mirko Lauš. Vraća se u prvotni prostor Doma kulture. Kad smo se u travnju

1994. okupili radi reosnivanja knjižnice, u fondu smo zatekli samo 898 sv., dok za 975 sv., uglavnom recentnih izdanja, nismo znali gdje su pa su te knjige bile otpisane. Za voditelja knjižnice imenovana je Bernarda Žibreg, učiteljica hrvatskoga jezika. Radeći tjedno

samo deset sati, ostala je u knjižnici do kraja 1998. Tada je u knjižnoj zbirci bilo 3176 sv. Na njezino mjesto dolazi s punim radnim vremenom Jasna Bukovčan. U tri godine, dakle sve do kraja 2001., uspjela je mnoštvo građe inventarizirati te je fond narastao na 4750 sv. Početkom 2002. ponovno dolazi do promjene knjižničara. Voditeljicom knjižnice postaje Slavica Vitković koja je cijelokupni fond strojno obradila. Danas je u knjižnici 7500 sv. knjiga, 200 jedinica multimedijalne građe (CD, CD-ROM, AV-kasete...) i 50 kompleta igrački. Godišnje nabavlja

Iz narodnih knjižnica

800-900 sv. knjiga te petnaestak naslova novina i časopisa.

Preuređenje

Spomenute 1994. zatekli smo u derutnom prostoru stari namještaj: police (kombinacija metal-drvo, žuti nosači, sive vodoravne plohe) i knjižničarski stol. Uskoro su takvom dotrajalom namještaju pridodane i police od pletenih šiba te pletena sjedeća garnitura. U zapuštenom, neobjeljenom i dosta tamnom prostoru bez primjerenog svjetla, bez čajne kuhinje i sanitarnog čvora, nije bio nimalo ugodan boravak. Posebice zimi je bilo hladno, jer na 120 m² bile su samo dvije plinske peći. Nedovoljna dnevna otvorenost, mali fond, a potom zapušteni prostor bez potrebne opreme nisu ni mogli prvući veći broj korisnika. Na kraju 1996. bilo ih je 205, ali ni poslije pet godina broj se nije znatnije povećavao (2002.g. 265 članova).

Preuređenje i opremanje knjižnice postalo je nužno pa je uz pomoć Školskog servisa iz Zagreba takav projekat i napravljen 1997. g., ali ga nismo uspjeli ostvariti, jer Općina Pitomaca nije prijedloge Matične službe usvojila. Čekali smo povoljniji trenutak i on je 2001. došao. Novi načelnik Općine Zdravko Dijaković je uz našu pomoć izradio novi projekat preuređenja postojećeg prostora i dogradnje novoga (80 m²), a Školski servis je svoj prvotni

Posudbeni odjel za odrasle

projekat prilagodio novonastalom stanju. Krajem 2002. započinje se s građevinskim radovima a bivaju dovršeni u rujnu 2003. Namještaj je nabavljen već u svibnju 2003. i čekao je dovršenje građevinskih radova. Krajem rujna 2003. Pučka knjižnica i čitaonica u Pitomači opremljena je novim namještajem i svom

tehničkom opremom (računala, TV, video, DVD, gl. linija...). Cjelokupno preuređenje i opremanje stajalo je oko 600.000,00 (šesto tisuća kuna). Ministarstvo kulture sudjelovalo je sa 180.000,00 kn u kupnji namještaja i ostale opreme, a ostalo su izdvojili Općina Pitomaca (oko 400.000,00 kn) i Virovitičko-podravsko županija (20.000,00 kn).

Dječji odjel s kutkom za predškolce

Nakon što je Matična služba zajedno s voditeljicom knjižnice izradila detalj anraspored, u listopadu 2003.

započelo se sa slaganjem građe na policama da bi mjesec dana kasnije, 14. studenog, u Mjesecu hrvatske knjige, knjižnica otvorila vrata svojim korisnicima. Na svečanosti otvorenja govorili su Zlatko Tomčić, predsjednik Hrvatskog sabora, Blaž Žilić, pomoćnik ministra kulture, župan Damir Begović, načelnik Zdravko Dijaković i Ilija Pejić, voditelj ŽMS-a.

Modularna organizacija prostora

Proširenjem Pučka knjižnica je dobila dodatnih 80 m² te danas sveukupno ima 200 m² iskoristive površine što je dostatno za rast fonda u sljedećih deset godina. Prostor je temeljito preuređen, sve je u njemu novo: podovi, zidovi nanovo obojani, stolarija, zavjese, centralno grijanje, rasvjeta. Opremljen je novim namještajem (Školski servis): plastificirana iverica, police sivi jasen u kombinaciji sa svjetlozelenim stolovima i stolicama te ormarama i kosim policama. Žicanim panoima za izložbe pridodana su i dva panoa od pluta. Dodatnu toplinu prostoru daju i narančaste zavjese na velikim ostakljenim prozorima te je boravak

više no ugodan. Natpsi na policama i zidovima koji nas vode prostorom, koliko doprinose vizualnoj prepoznatljivosti, još su više pomoći korisnicima u njihovim traženjima.

Smještena u prizemlju Doma kulture, u samom središtu mjesta, knjižnica će ovakvim, prije svega

Studijski odjel s čitaonicom

udobnim, dnevnim svjetlom obasjanim, sigurnim (od vode, vatre, provala...), stalnim (temperatura, vlaga, svjetlo), fleksibilnim (poprilično prilagodljivim) i modularnim prostorom (velika preglednost s jednog mesta) mnogim korisnicima boravak učiniti ugodnim te će joj se češće vraćati. Štoviše, postat će mjestom druženje i stjecanja znanja i za one koji su iz bilo kojih razloga lišeni njezinih usluga.

Pučka knjižnica je ovim preuređenjem u cijelini dobila puno: postala je suvremenom knjižnicom. Analitički gledano, uz postojeće odjele Posudbeni i Dječji po prvi put je dobila i Studijski odjel s čitaonicom te Komputorskiju igraonicu, ali i ostale prostore: spremište, čajnu kuhinju i sanitarni čvor.

Prave učinke naših nastojanja moći ćemo sagledati istom za 2-3 godine, a najranije krajem 2005.g. kad bi u fondu trebalo biti oko 10000 sv. knjiga i 500 multimedijalnih jedinica. Očekujemo i znatan porast korisnika, najmanje 400, dok ih je danas oko 300.

Polukružni knjižničarski stol je najistaknutija točka s koje je moguće pratiti sva zbivanja u prostoru. Lijevo je Dječji odjel s kutkom za predškolce, ravno je široki ulaz, poludesno Posudbeni odjel za odrasle iz kojeg stubište vodi u Komputorskiju igraonicu u potkovlju. Sasvim desno je Studijski odjel s čitaonicom. Prostor

oko knjižničarskog stola pogodan je za književne susrete (50 sjedećih mjesta).

Kutak za predškolce i niže pučkoškolce (6 sjedećih mjesta) sa zbirkom igrački (50 kompleta) i slikovnica te zbirkom multimedijalne građe u nastajanju (AV-kaste, CD-i, CD-ROM-ovi...), opremljen svom potrebnom tehničkom opremom, ukrašen izložbama, ugodno je mjesto boravka najmlađim članovima knjižnice. Na Dječjem odjelu uz ovaj uzrast posebno je mjesto za ostalu djecu, pučkoškolce, sa 4 sjedeća mjesta te jednim računalom. Njima je namijenjena temeljna zbirka knjiga klasificiranih prema dobnoj klasifikaciji, ali i posebne zbirke: manja referentna, AV-građe (oko 200 jedinica) te časopisa. Tinejdžerima se sve više poklanja pažnja, započeta je izgradnja dviju zbirki: teen i zbirke za roditelje. Sadašnji fond knjiga i slikovnica na ovom odjelu (oko 2000 sv.) nije ni približno velik stvarnim potrebama. Sva građa je u slobodnom pristupu.

Najveća zbirka knjiga u slobodnom pristupu je na Odjelu za odrasle (oko 5000 sv.). Uza zid na jednostranim policama složena je stručna knjiga, a na dvostranim beletristika, književnosti među kojima je najbrojnija hrvatska. Sva građa je klasificirana i signirana prema najnovijem, izmijenjenom UDK.

Studijski odjel s čitaonicom (8 sjedećih mjesta) u dograđenom dijelu knjižnice (60 m^2) s kosom policom za časopise (deset naslova), s jednim pristupnim mjestom internetu te referentnom zbirkom u nastajanju (oko 500 sv.) svakako je najznačajnija novina cijelog pothvata. U stručnom pogledu njegovo osnivanje iziskivalo je velikih npora: morali smo iz zbirke stručne knjige odabrati

recentne naslove koji se neće posuđivati, već će se koristiti samo u ovom prostoru. Kad se radilo

Orječnicima, leksikonima ili enciklopedijama, tu i nije bilo dvojbi, ali kad smo morali odlučivati o raznoraznim povijesnim pregledima ili knjigama iz drugih primijenjenih znanosti, uvijek smo imali u vidu sužavanje izbora naslova u posudbi, odnosno sužavanje prava korisnika. Promišljajući ustrojstvo Studijskog odjela i uspoređujući mu fond sa studijskim odjelima drugih knjižnica, uvidjeli smo da nedostaje najmanje stotinjak recentnih naslova pa je Matična služba te naslove popisala i knjižnici popis dostavila.

Kompjutorskom igaonicom (20 m^2) u potkovlju (tri računalna mjesta) nastojali smo knjižnicu učiniti atraktivnim, informacijama lakodostupnim mjestom, što se obično dosad zanemarivalo, posebice u manjim sredinama. U istom prostoru smješten je zaštićeni fond te dio spremišta.

Informatizacija

Pučka knjižnica i čitaonica u Pitomači nije imala nikakve kataloge. Misili smo s izradom kataložnih listića započeti 1994., ali gđa Žibreg, koja je radila honorarno i samo deset sati tjedno, nije uspijevala i opsežne poslove katalogizacije obavljati. Zato smo se koncentrirali na inventarizaciju. Kako je početkom 2001.g. Matična služba izradila plan informatizacije knjižnica za cijelu Virovitičko-podravsku županiju, u njeg smo uvrstili i ovu knjižnicu. U listopadu 2002. knjižnica je nabavila potrebnu računalnu opremu i knjižnični program Metel. Za samo jednu godinu sav fond je unesen zahvaljujući zalaganju gđe S. Vitković, knjižničarke te smo konačno dobili sve potrebne kataloge (abecedni, naslovni i stručni) na listićima i online. Svečanim otvaranjem preuređene i opremljene knjižnice 14. studenog 2003.g. otvorena je i informatizirana knjižnica. Automatskom poslovanjem svrstala se u red suvremenih hrvatskih

knjižnica, a s bazom na internetu postala je neizostavnim dijelom umreženog svijeta, dakle i dijelom mreže knjižnica u Virovitičko-podravskoj županiji.

Zaključak

Gotovo cijelo stoljeće traženja vlastitog identiteta i desetljeće sustavnog promišljanja i djelovanja trebalo je Pučkoj knjižnici u Pitomači da bi se ustalila. Konačno, u novom, obnovljenom, proširenom i opremljenom prostoru sa stalnim stručnim djelatnikom neće više morati seliti, neprestano obnavljati svoj rad, nanovo izgrađivati fond... Informatizacijom poslovanja zakoračila je djelomice u budućnost postavši dijelom umreženog svijeta, a drugim dijelom je u sadašnjosti: u izgradnji zapostavljenih zbirki dječje i referentne knjige, građe na novim medijima, nabavila računalne opreme... Osmišljenijim programima za djecu (izložbe, radionice, igravice, susreti s piscima...), boljom suradnjom sa srodnim ustanovama (škole, vrtić...), a potom s medijima (novine, radio, televizija) mogla bi njezina djelatnost biti i prepoznatljiva i kreativnija.

Kad smo govorili o budućnosti ove knjižnice imali smo pred sobom mozaičnu sliku izrazito pozitivnih dojmova njezinih sve brojnijih korisnika.

Literatura

Autor ovog članka zahvalan je na brojnim informacijama gosp. Mirku Laušu, uglednom prosvjetnom djelatniku, osnivaču i voditelju Kino kluba Slavica. Istu zahvalnost dugujem i prof. Ivanu Zelenbrzu, ravnatelju Gradske knjižnice u Virovitici.

Branko Begović: Tri stoljeća Pitomače. Pitomaca, 1985.

Vodič kroz knjižnice Virovitičko-podravske županije. Uredila Marjana Janeš-Žulj. Virovitica: Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, 1997.

Zakon o knjižnicama // Narodne novine, Zagreb, 1997., br. 105.

Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj // Narodne novine, Zagreb, 1999., br. 58.

Silva Novljan, Robert Potokar, Rajko Slokar: Načrtovanje gradnje in opreme knjižnic. William W. Sannwald: Premišljeno načrtovanje knjižnične zgradbe. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, 2001.

Narodne knjižnice: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga. Uredila Mirna Willer. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003.

Branko Begović Pozdrav z Pitomače. Pitomaca, 2003.

Narodna knjižnica Molve: Pripreme za osnivanje

piše **Vladimir Šadek**

Radovi vezani uz osnivanje Narodne knjižnice u Molvama odvijaju se punom parom. Sredinom studenog 2003. godine Općina Molve nabavila je od informatičke tvrtke Point iz Varaždina automatizirani softverski paket Metel win, koji se koristi za poslovanje i obradu knjižnih podataka. Time je mogla početi stručna obrada klasifikacije i katalogizacije građe, najopsežnijih poslova koje je potrebno izvršiti kako bi se stekli uvjeti za osnivanje knjižnice. U već nekoliko navrata Županijska matična služba obišla je prostorije knjižnice te utvrdila poslove koji se prije osnutka knjižnice trebaju odraditi kako bi se stekli uvjeti za izdavanje dozvole za osnivanje. Tako je uz stručnu obradu knjižne građe jedan od bitnih uvjeta za osnivanje i adaptiranje postojećeg prostora, koje je također u znatnoj mjeri već izvršeno. Uz knjižničnu opremu koja je postavljena već ranije, nedavno je izvršena adaptacija sanitarnog čvora, a sitniji popravci trebaju uskoro uslijediti. Također je potrebno urediti vanjski prilaz knjižnici, što se planira tokom idućih mjeseci.

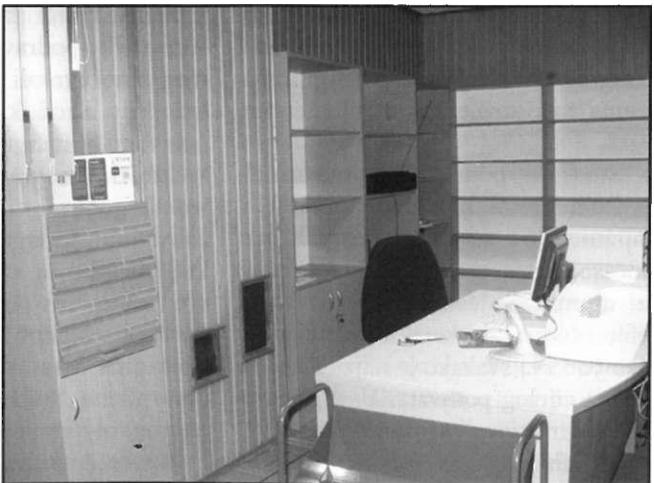
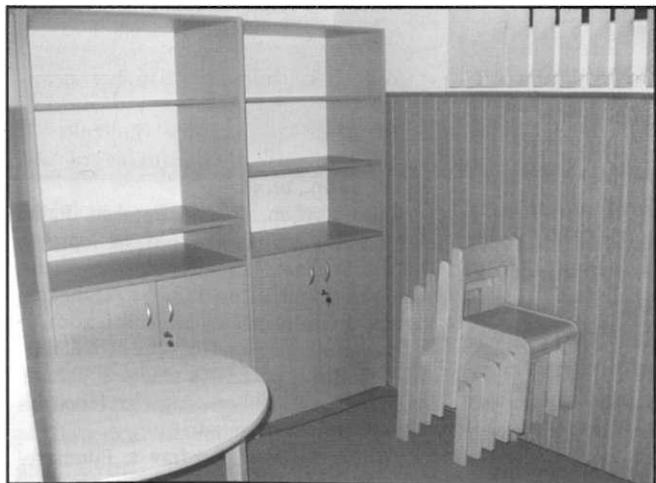
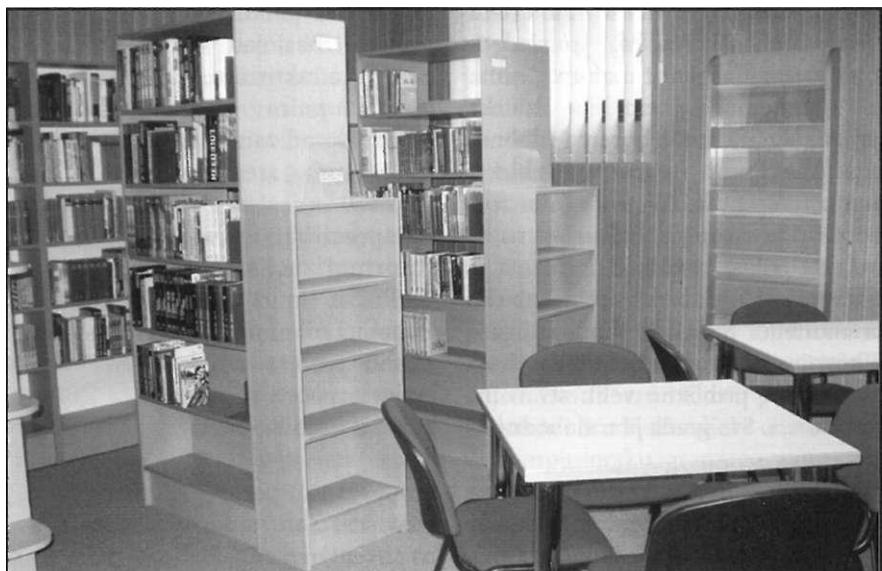
Knjižnica je informatički opremljena još od prije, ali sada je uz spomenuti knjižnični program postavljeno i

solidnije računalo, te su nabavljene još neke komponente potrebne za rad, kao što je laserski printer, barcode čitač, printer za račune i još neki sitniji detalji. Ovime je osigurano da se sve obavlja automatizirano bez mnogo papirologije, kako bi bilo kod ručnog upisivanja podataka na kataložne listiće, inventarnih knjiga i slično.

Valja napomenuti kako su i ove godine pristigli novi naslovi za buduće čitatelje, a u proračunu Općine je za to ove godine bilo osigurano

2000 kuna. Prema odabiru naslova naručeno je najviše beletristike i to sve s vrha top lista. Tako će doći na svoje ljubitelji Gospodara prstenova, Harrvja Pottera, Umberta Eca, Coelha, Ludluma, Borgesa, Tribusona, itd. •

Dječji odjel Gradske knjižnice Đurđevac

piše Katarina Pavlović

Dječja odjel Gradske knjižnice počelo je sa svojim punim radom i. rujna 2003. godine. Uz redovitu djelatnost posuđivanja knjiga u knjižnici su formirane tri grupe djece koje rade u svojim radionicama, i to: ponедјeljkom za učenike nižih razreda osnovne škole, srijedom za učenike viših razreda, a petkom za predškolce koji ne idu u vrtić.

Uz likovne radionice, mi pričamo priče, oblježavamo pojedine datume, ugošćujemo poznate i nepoznate umjetnike, stvaramo nove umjetnike, gledamo video kasete, igramo se na računalu, itd.

Svaki ponedjeljak imamo i njemačku radionicu koju volonterski vodi prof. Ljerka Šimunic, gdje djeca uče njemački jezik kroz igru i pjesmu.

3. rujna 2003. obilježili smo Međunarodni dan pismenosti, kada su predškolci posjetili odjel za odrasle. Tamo im se nije svidišlo jer su morali biti tiho, a ravnateljica nam je pokazala zaštićeni fond i vrijedne knjige koje se ne posuđuju i knjige koje govore o počecima pismenosti.

Od radionica spomenula bih sljedeće:

- ukrašavanje tiktika - male i velike, žute i zelene, obične i neobične tiktice ukrašavali smo vunom, krpicama, flomasterima, dajući im oblike čudovišta, dama, životinja, izvanzemaljaca, itd.
- kesteni - od kestena nastajali su spajanjem čačkalica žirafe, ježevi, Krementkov automobil itd.
- jesen je stigla šuštanjem lišća i šapatom lišća - kidanjem lišća pravilo smo drvce
- izrada cvjetova od komušine
- izrada šišmiša, patkica i sova prema

predlošcima

- izrada čizmica od kartona i krep papira
- izrada božičnih vjenčića od slame i krep papira
- izrada pingvina od kartona
- izrada «snjegomjera» od kuhača
- izrada maski od kuhača
- izrada maski od kartona
- crtanje maski temperama
- izrada klauna u prirodnoj veličini
- izrada sobova od kuhača
- izrada srca od glinamola
- izrada sitnih buketića od komušine, krep papira i malih srca za Valentinovo

- izrada čestitki za Valentinovo
- maske na trgovackom papiru
- maske prema gotovom predlošku
- izrada kuće-ulice kombiniranim tehnikom pastela i tuša u boji

Uz ove imali smo i umjetničke radionice s Milanom Pavlovićem - Andeli u knjižnici, Zdravkom Šabarićem - ilustrirajmo slikovnicu i Davorkom Brezak - izrada čestitaka; radionice vezane uz Mjesec knjige - izrade plakata s izrezanim člancima iz dnevnih novina i onih pronađenih na Internetu, a koji su vezani uz događanja vezana uz Mjesec knjige, čestitamo rođendan piscima koji su rođeni u Mjesecu knjige i lektiru na dugačiji način.

Ugostili smo i Forum žena Đurđevac - božične radionice; prof. Mariju Hodalić je sa svojim učenicima vodila radionicu o ovisnostima i

radila čestitke, Danilo Brozović je sa švedskim jezikom bio kod najmladih. A neke radionice su vodili i sami polaznici radionica te smo: oslikavali gipsane svjećnjake, izrađivah anđele od fimo mase, izrađivali cvijeće od krep papira i radili snjegoviće i mačke od glinamola.

Djeca polaznici radionica sudjelovali su na Tiktijadi 2003. gdje su imali uspješnu radionicu ukrašavanja tiktika.

Za Mali fašenk izradili su i nacrtali maske i klauna koji su bili izvješeni na prozorima knjižnice i tako stvarali dekor glavnoj pozornici na Trgu.

U knjižnici djeluju i grupa Malih knjižničara. Djeca slažu knjige, ravnaju ih po policama, oblače knjige, pomažu svojim prijateljima u pronalaženju određenih knjiga, i dr. Tako smo ih nagradili malim izletom na Interliber. Knjižnica je sudjelovala u nacionalnom kvizu za poticajno čitanje. Pobjedila je Petra Slavinić.

Pokrenuli smo jedan projekt Mali umjetnici gdje djeci koja se bave određenim umjetničkim radom priredimo pravu malu izložbu s pozivnicama, malim katalogom i predgovorima njihovih učitelja.

Za Božić je stiglo dugo očekivano računalo za dječji odjel. U računalo su instalirane sve Učilice, igrice Harry Potter, Teli me more kids, Sunčice i puno drugih igrica koje djeca vole i to računalo je neprestano u upotrebi. Uz računalo djeca imaju na raspolaganju Game boy s nekoliko igrica.

Na panou u knjižnici naše male

korisnike redovito informiramo o najčitaču mjeseca, o naslovima koji su najviše posuđivani u proteklom mjesecu, o važnijim događanjima vezanima uz taj mjesec i svemu ostalomu što bi njih zanimalo. A na prozoru knjižnice stavljamo slike s pojedinih radionica koju mogu vidjeti i svi ostali koji ne dolaze u našu

knjižnicu. Raduje nas što na poneku radionicu zaluta i nečiji roditelj i radi s nama, ili nam se jednostavno pridruži neki korisnik sa svojim idejama. Veseli nas što su djeca stekla naviku dolaženja u knjižnicu prije ili poslije škole i što uz posudbu knjiga mogu dobiti i mnoge druge sadržaje, ne strogo vezane samo uz knjigu. •

Dobrodošli na www.knjiznica-djurdjevac.hr

Iako je Đurđevac i malen gradić, iako je naš gradski proračun tanak, naša knjižnica je svake godine bogatija za neku novinu.

Godina 2003. je definitivno prekretnica u razvoju Gradske knjižnice Đurđevac. Naša knjižnica se unazad nekoliko godina širi i privlači sve više korisnika svojim sadržajima. O čemu smo prije dvije godine samo sanjali, postalo je stvarnost.

Kao prvo, informatizacija je provedena u svim segmentima.

Jako brzo su korisnici, a i mi djelatnici, uočili sve prednosti računala - od pretraživanja do brzo obavljenog razduživanja i zaduživanja knjiga.

Ostvarila nam se i želja da dječji odjel bude pun djece u radionicama i igrionicama. Od 1. rujna 2003. godine na dječjem odjelu uposlena je Katarina Pavlović. Taj odjel svakodnevno priča neku drugu priču, jer osim što se ponедjeljkom, srijedom i petkom odvijaju radionice, djeca su stekla naviku svakodneveno poslje škole doći najprije u knjižnicu, najviše zbog igrica na računalu i konzolama.

Sljedeći veliki posao koji smo obavili krajem prošle godine su naše

internet stranice (www.knjiznica-djurdjevac.hr), tako da se možemo bolje približiti drugima, ali i svi sadržaji i potencijalni korisnici mogu od kuće pretraživati naš fond knjiga.

Još se jedna lijepa stvar dogodila za našu knjižnicu. Jesenom nas je obišao gospodin Josip Friščić - župan i zamjenici župana Vjekoslav Flamaceta i Darko Koren. Molili smo da nam Županija pomogne u kupnji prostora kako bi se knjižnica mogla širiti jer su dva slobodna lokala do sadašnjih knjižničnih prostora. Tu namjeravamo smjestiti studijski odjel, zavičajnu zbirku i jednu multimedijalnu dvoranu, poglavito za okupljanje mlađih. Pomoć nam je obećana i ušli smo u gradski i županijski proračun za 2004. godinu, tako da se u sljedeće dvije-tri godine nadamo još ljepšim i funkcionalnijim kvadratima knjižnice.

— Anica Sabarić

Anđeli u knjižnici

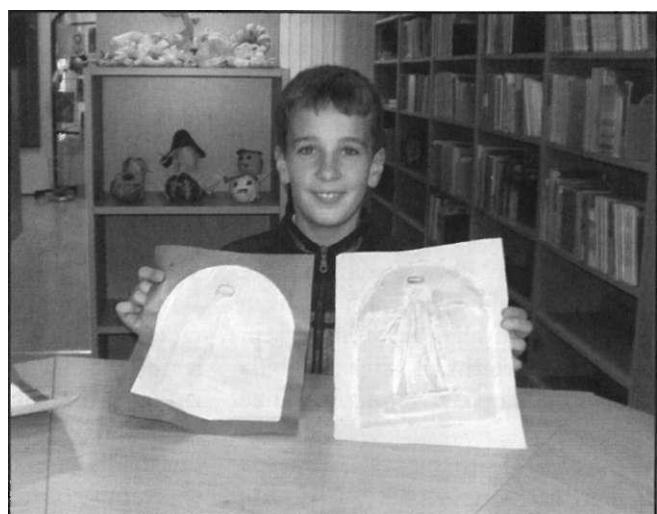
Uz redovnu i uobičajenu kulturno-animacijsku djelatnost za knjižnice, što uključuje promocije knjiga, književne tribine i slično, ove smo godine započeli s još jednom kulturnom aktivnošću - likovnim izložbama.

Prvo smo imali izložbu poklonjenih umjetničkih fotografija knjižnici na temu Staroga gradu u Đurđevcu. Ta izložba je zapravo stalni postav jer oplemenjuje knjižnični interijer. Donatori su Željko Car, Krunoslav Heidler, Božica Radinović, Josip Tomica, Zdravko Sabarić, Josip Švaco, Anto Lončarić, Siniša Milašinović, Anette Fleck i drugi.

A druga, veća likovna izložba, odvijala se u božićnom ozračju. Bila je to isto tematska izložba - anđeli. Na dječjem odjelu je na tu temu bila radionica s akademskim slikarom Mila-

nom Pavlovićem i djeci su napravila prekrasne slike. Druga grupa djece je pisala o anđelima.

Na odjelu za odrasle smo napravili izložbu keramičkih anđela poznate đurđevacke keramikarki Eleonore Grgac. Šaroliki raspjevanji i rasplesani anđeli bili su i naši čuvari. Svečanost večeri upotpunjena je čitanjem nagrađenih priča o anđelima naše kolegice knjižničarke i hrvatske spisateljice iz Zagreba Milke Tice, kao i pjesmama gimnaziskog

djevojačkog zbora o anđelima, koje je uvježbala profesorica Ivana Jaklin. Tim povodom smo izdali i katalog

pod nazivom Eleonora Grgac i mali prijatelji - Anđeli, gdje su objedinjeni radovi djece i Eleonore Grgac.

Anđeli su nam dali krila za dalje.

—Anica Sabarić

Adaptacija i rekonstrukcija Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica 1996.-2003.

piše Dijana Sabolović-Krajina

Nakon s e - d a m godi- na konačno je završena adaptac- ija i rekonstruk- cija Knjižnice i čitaonice «Fran Galović» Koprivnica. Po vremenskom trajanju i načinu kako je provedena jedinstvena je u Hrvatskoj (a vjerojatno i šire), no ve- zanost uz zacrtanu viziju, upornost, izdržljivost i entuzijazam knjižničnih radnika i korisnika se isplatila. Na kraju puta bacimo pogled unatrag!

1996. Grad Koprivnica, Koprivničko-križevačka županija i Ministarstvo kulture RH podržavaju odluku o potrebi unutarnje adaptacije i rekonstrukcije knjižnične zgrade, kako bi se maksimalno iskoristili postojeći prostorni kapaciteti za narasle zbirke i nove usluge. Odlučeno je da će se radovi odvijati etapno, "ovis- no o pritjecanju finansijskih sred- stava". 1996.-1997. izrađuju se idejni i izvedbeni projekti, 1997.-1998. neiskorišteni podrumski prostor preuređen je u suvremeno spremište knjiga; 1998.-1999. preuređeni su i prošireni prostori Odjela za odrasle u prizemlju i Djecjeg odjela na polu- katu; 2000.-2002. neiskorišteni tavan preuređen je u Stručno-znanstveni odjel; 2003. na prvom katu uređen je prostor za novu čitaonicu i stručne službe, te 3. studenoga 2003. svečano okončan zacrtani projekt. Specifikum je u tome što se kroz cijelo to razdo- blje nije znalo hoće li se namaknuti dovoljno novaca i hoće li se uopće privesti kraju.

Korisna površina prije adaptacije i rekonstrukcije iznosila je 550 m^2 , a danas 1058 m^2 . Što se još dobilo uz povećanje korisne površine unutar

same knjižnične zgrade? Prije svega, novi prostori za knjige u slobodnom pristupu (što je i bio neposredni, vrlo urgentni motiv pokretanja cijelog projekta); omogućena je automatiza-

cija knjižničnog poslovanja (obrade i posudbe građe, uredskog poslovanje), prostor za računala za korisnike (OPAC, obrada teksta, Internet) i uz to vezane nove usluge (printanje, ske- niranje, uvezivanje radnji). Uvedene su nove usluge besplatnog korištenje službenih publikacija, pružanje lokalnih informacija, organiziranje kompjutorskih radionice i kreativnih radionica za djecu i mlade, programi za osobe s posebnim potrebama (za invalidne osobe, za slijepce, starije i nemoćne, stalna izložba literature za djecu s dislek- sijom), programi za tinejdžere (radionice, tribine i si.), programi za etničke i vjerske manjin- ske skupine. U neposrednom je planu uvođenje na Stručno- znanstvenom odjelu kutka za samoučenje jez- ika, video i DVD kutka (filmski klasici) i glaz- benog kutka (klasična glazba).

Za sve vri- jeme adaptacije i rekonstrukcije (7 godina - od 1997. do 2003.) Knjižnica je radi- la s korisnicima u istoj zgradici u kojoj su se odvi- jali građevinsko- obrtnički radovi (još jedan specifi- kum!), uz maksimalnu toleranciju zaposlenih, koris- nika i izvoditelja radova.

Spomenimo još da je autor idejnog nacrta dr.sc. Lenko

Pleština, dipl. ing. arh., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagreb, a Glavnog i izvedbenog projekta Đurđica Bajšić, dipl. ing. arh., Coart d.0.0. Ko- privnica.

Troškovi ukupne investicije iznosili su 6.430.461,08 kn. Grad Koprivnica sudjelovao je s 3.442.183,00 kn, Koprivničko-križevačka župnija s 350.000,00 kn, Ministarstvo kulture RH s 2.550.000,00 kn, a Knjižnica s vlastitim sredstvima u iznosu od 88.278,08 kn.

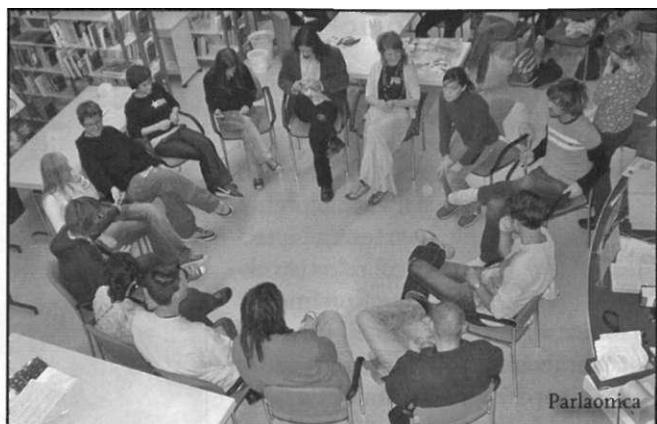
Što još reći vezano uz ovu temu? Zgrada u kojoj se nalazi Knjižnica i čitaonica «Fran Galović» Koprivnica potječe s kraja 19. stoljeća (po nekim podacima iz 1896.). Nalazi se na glavnom gradskom trgu. Spomenik je kulture prve kategorije. Tijekom vremena služila je za razne namjene, a od

1981. godine u njoj se nalazi Knjižnica i čitaonica «Fran Galović», danas jedna od najsuvremenijih i najljepših knjižnica u Hrvatskoj, sjedište Hrvatskoga čitateljskog društva i što je najvažnije, rado posjećeno kulturno-informacijsko središte Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije. •

Radionice za mlade

Pero ili mac

Parlaonica

Krajem rujna 2003. mlađe korisnike koprivničke knjižnice posjetili su riječki tinejdžeri za jedno sa svojom knjižničarkom Verenom Tibljaš. Predstavili su se nizom radionica

(Book cafe "Moljac", čitateljski klub, likovna radionica "Patchwork", radionica neformalnog učenja engleskog jezika "English Tee Time" i parlaonica "Ajmo Goli" s temom Europska unija) koje već godinama provode u odjelu za djecu i mlade "Stribor" Gradske knjižnice Rijeka te izazvali oduševljenje prisutnih.

Ubrzo nakon održanog susreta, mladi su Koprivničanci uvratili posjet

i obučili se za vođenje sličnih radionica u svojoj knjižnici. Prva u nizu radionica za mlade održana je 21. veljače, a voditeljica je bila gimnazijalka Hana Taras. U neformalnom druženju nastajale su šaljive i bajkovite priče te smiješni portreti prijatelja. Na kraju susreta koprivnički tinejdžeri su se dogovorili da će redovito nastaviti i razvijati svoja druženja u Knjižnici.

—Danijela Petrić

bila je to i prigoda da mi, knjižničari, saslušamo njihove primjedbe, želje i sugestije za poboljšanje naše djelat-

Susret s naj-čitateljima

Tijekom cijele godine Knjižnica provodi niz aktivnosti kako bi što više popularizirala svoju djelatnost i na taj način upoznala kako svoje članove tako i širu javnost sa svim sadržajima koji se tu odvijaju.

Tako je, primjerice, u subotu 6. prosinca 2003. godine organiziran susret s naj - čitateljima, koji su tijekom godine posudili (i pročitali) najviše knjiga. Najmarljiviji čitači nagrađeni su dobrom knjigom, a

nost, kao i pohvale - ako smo ih zaslužili.

U svojim izlaganjima naj - čitatelji, članovi Odjela za odrasle Stjepan Sambol, Rajka Kanižaj, Zrinko - Stanislav Boban, Ljubica Kovač, Spomen-

ka Golubić, Zlata Hrženjak, Koviljka Mačijevski i Marija Pintar evocirali su uspomene na svoje dugogodišnje druženje s knjigom - «najboljim čovjekovim prijateljem», istaknuvši kako su zadovoljni susretljivim i lju-

baznim knjižničarima, uslugama i izborom knjiga koje se nalaze u Odjelu za odrasle, kao i nabavnom politikom, koja je prilagođena najširem krugu čitatelja.

I u Dječjem odjelu Knjižnice održan je susret s djecom i mladim korisnicima koji su, prema kompjutorskoj evidenciji, posudili najveći broj knjiga. Knjižnica je također nagradila 10 najaktivnijih čitača, a u razgov-

oru s njima doznali smo da iako su zadovoljni s ponudom knjiga, voljeli bi sudjelovati u nabavnoj politici i češće se susretati kako bi razgovorali o pročitanom. Podaci o tome koliko su knjiga pročitali kod nekih su zaista zadržljivoči. Primjerice, Petra Maček pročitala je 121 knjigu, Anamarija Vargović 120, Ana-Marija Votuc 100 te Petra Vukota 93 knjige.

—Josip Blažek i Danijela Petrić

Sudjelovali smo dodjeli nagrada na međunarodnom projektu "Ex Libris" Hlohovec

Već sedmu godinu zaredom slovački grad Hlohovec okuplja djecu, korisnike knjižnica iz raznih zemalja svijeta na dodjeli nagrada za najbolje izrađene EX LIBRISE. Organizatori ovog projekta su Gradska knjižnica Hlohovec i UNESCO, odnosno UNAL (mreža

UNESCO-vih udruženih knjižnica).

Cilj ovog projekta je da okupi djecu, korisnike dječjih i školskih knjižnica iz raznih zemalja svijeta. Svake godine u proljeće, djeca izrađuju u svojim knjižnicama EX-LIBRISE na određenu temu koje zatim šalju na natječaj u Hlohovec.

Ex-Libris

Karlo prima nagradu

Martina prima nagrada

U Dječjem odjelu Knjižnice i čitaonice «Fran Galović» 24. i 25. 4. održana je likovna radionica, «Pečatima od krumpira do EX LIBRISa moju obitelj», pod vodstvom domaćih slikara Smiljane Šafarić i Luke Bunić boravili su u Hlohovcu od 18. do 20. rujna. Pored svečanog proglašenja nagrađenih, sve sudionike je primio gradonačelnik Hlohovca, sudjelovali su u radionici lino-reza «EX LIBRIS» koju je vodio prof. Viktor Hrenek i prisustvovali otvorenju izložbe «EX LIBRIS HLOHOVEC - Ex Libris for my Family».

«Fran Galović» Martina Prvić iz Koprivničkih Bregi i Karlo Čuković-Tkalčec iz Koprivnice. Martina i Karlo te njihovi mentorji, Smiljana Šafarić i Luka Bunić boravili su u Hlohovcu od 18. do 20. rujna. Pored svečanog proglašenja nagrađenih, sve sudionike je primio gradonačelnik Hlohovca, sudjelovali su u radionici lino-reza «EX LIBRIS» koju je vodio prof. Viktor Hrenek i prisustvovali otvorenju izložbe «EX LIBRIS HLOHOVEC - Ex Libris for my Family».

—Danijela Petrić

Edukacija za knjižnicare-početnike u Koprivnici

piše Ljiljana Vugrinec

Ui čitaonici «Fran Galović» u Koprivnici održana je 7.-9. siječnja 2004. redovita edukacija za knjižničare početnike iz svih vrsta knjižnica na području Koprivničko-križevačke županije. U ovogodišnjoj edukaciji sudjelovalo je dvanaest polaznika: najviše je bilo školskih knjižničara - čak devet, a po jedna knjižničarka bila je iz općinske, iz specijalne te spomeničke knjižnice.

Nakon upoznavanja funkcionalne organizacije i razgleda zgrade Knjižnice, polaznici su tijekom prvog i drugog dana edukacije imali priliku prisustvovati sljedećim predavanjima i radionicama:

1. OSNOVE KNJIŽNIČARSTVA (definicija, vrste, zadaće, mjesto u društvu, zakonska regulativa, djelatnici)
2. KNJIŽNIČNI FOND: NABAVA, OBRADA I POSUDBA GRADE (vrste knjižnične građe, nabava, klasifikacija, inventarizacija, katalogizacija, informacijska djelatnost, pretraživanje baza podataka, knjižnična statistika)
3. SLUŽBE I USLUGE ZA KORISNIKE (referalna djelatnost, zavičajna zbirka, kulturno-animacijske aktivnosti)
4. ČUVANJE I ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE (prostor i oprema knjižnice, smještaj i pohrana građe, revizija i otpis, omatanje i čišćenje knjiga)
5. AUTOMATIZIRANO KNJIŽNIČNO POSLOVANJE (uporaba računala u knjižnici, korištenje informacijske tehnologije)
6. PLANIRANJE RADA I PROMOCIJA U KNJIŽNICI (godišnji planovi i izvješća o radu, suradnja među knjižnicama i srodnim

ustanovama, promotivne i marketinške aktivnosti)

Treći dan bio je rezerviran za praktičan rad u knjižnici (na odjelu ili u službi po izboru samih polaznika, te za upoznavanje osnova rada na računalu i na Internetu - također fakultativno, za one polaznike koji su smatrali da im je

potrebna takva obuka).

Predavači su - kao i do sada - bili knjižničari Knjižnice i čitaonice «Fran Galović», koji su - svaki u onom području kojim se intenzivnije bavi u Knjižnici - nastojali polaznicima prenijeti kako teoretska znanja, tako i svoje iskustvo. Novost je u ovogodišnjoj edukaciji bila sudjelovanje kolegice Božice Anić, knjižničarke u Muzeju grada Koprivnice, koja se kao predavač uključila u segment edukacije vezan za pohranu i čuvanje stare građe, odnosno za zaštitu knjižnične građe općenito. Polaznici su, osim toga, imali priliku i posjetiti muzejsku knjižnicu.

Sudeći prema ocjenama samih polaznika, ovakav oblik obuke knjižničara-početnika vrlo je potreban i dobrodošao, jer djelatnici koji se zapošljavaju u knjižnicama mahom nemaju nikakvog iskustva u tome poslu. S obzirom da je formalno obrazovanje za knjižničare dugotrajno, upravo edukacijom u matičnoj knjižnici polaznici stječu osnovna znanja o knjižničarstvu koja su im u njihovim knjižnicama neposredno potrebna u svakodnevnom radu.

Prema rezultatima provedene ankete, polaznici ovogodišnje edukacije bili su zadovoljni izborom i načinom obrade stručnih tema, a kao osobito korisno naveli su to što je uz sva predavanja i radionice bilo puno praktičnih primjera i vježbi. Za organizatore i predavače, osim toga, posebno je dragocjen bio komentar polaznika kako ih se tijekom edukacije - uz kvalitetu predavanja - najviše dojmila «pozitivna energija i entuzijazam* koji su im kroz predavanja i susrete prenijeli knjižničari-predavači, ali i svi domaćini u koprivničkoj gradskoj Knjižnici. To je još jedna potvrda da u knjižničarstvu kao postoji specifična profesija još uvijek solidarnost i kolegijalnost te atmosfera suradnje koja je - pod utjecajem borbe za profitom i opstankom u suvremenom poslovnom svijetu - u nekim drugim strukama možda već u nestajanju, a koju tim više moramo s posebnom pažnjom čuvati i njegovati.

Iduća edukacija za knjižničare - početnike u Koprivničko-križevačkoj županiji bit će organizirana krajem 2004. godine, a potencijalni polaznici iz svih vrsta knjižnica mogu se prijavljivati tijekom cijele godine, osobno u Knjižnici, ili na telefon Županijske matične službe: 048/623-880. •

Digitalizacija hemeroteke u Gradskoj knjižnici "Franjo Markovič" Križevci-2. dio

piše Lovro Janeš

Gradска knjižnica Križevci započela je s digitalizacijom Hemeroteke još 1999. godine digitalizacijom najstarijih članaka iz Hemeroteke- zbirke novinskih izrezaka koji se odnose na Križevce i okolicu.

Skenirani i obrađeni članci iz dnevnog tiska za godine 1975.-1978. su pohranjeni na CD ROM u pdf formatu.

Krajem 2002. godine knjižnica je nastavila sa započetim projektom. Kako su se članci iz dnevnog tiska već do sada izrezivali i spremali u posebne mape, trebalo je samo osmisliti postupak skeniranja, obrade, spremanja i načina prezentacije Hemeroteke.

Glavna svrha digitalizacije je zaštita i očuvanje Hemeroteke, dostupnost podataka (na CD-ROM-u, na WEB-u), mogućnost pretraživanja podataka, mogućnost korištenja građe i ušteda prostora.

Kako smo o prednostima i nedostacima digitalizacije te kriterijima za digitalizaciju pisali u prošlom broju Sveska, u ovom prilogu ću se osvrnuti na sam postupak digitalizacije te analizu dobivenih rezultata.

POSTAVLJENI CILJEVI

Prije početka digitalizacije smo pretvorili sljedeće ciljeve:

- Skeniranje i foto obrada članaka
- OCR obrada članaka (optical character recognition), tj. pretvaranje slike u tekst
- Arhiviranje članaka
- Mogućnost jednostavnog pretraživanja članaka po datumu
- Mogućnost pretraživanja po ključnim riječima
- Izrada web aplikacije i postavljanje arhive na internet

ISKUSTVA

Cijelim postupkom digitalizacije se ispočetka bavio osobno autor ovog članka (knjižničar-informatičar). Mada sam do tada poznavao osnove skeniranja i obrade

fotografija, kao i osnove html-a, trebalo je dosta eksperimentirati prije nego sam došao do željenih rezultata.

Kao najčešće greške koje su se javljale mogu izdvojiti sljedeće:

- Skeniranje u manjoj rezoluciji nego je potrebna - pokazalo se da je minimalna na kojoj treba skenirati 300 dpi u color formatu

- Nepotpuno skeniranje - nedostaje dio članka - treba paziti na površinu koju skener obuhvaća
- Nepotrebno ponavljanje foto obrade
- Obrada jednog dijela materijala (jednog) mjeseca umjesto većeg dijela (cijele godine) - pošto se foto i ocr obrada radi automatski, obradom većeg broja članaka istovremeno se dobiva na vremenu
- Nepostojanje sistematike u postupku
- Nedostaje članak ili članak nema datuma - izgubi se puno vremena prije nego se dođe do izvora članka

POSTUPAK DIGITALIZACIJE

Kao optimalni postupak, u nizu pokušaja pokazao se sljedeći:

Skeniranje

- Skenira se na 300 dpi, color; istovremeno se skenira jedan ili više članaka ovisno o radnoj površini skenera; originali se spremaju u posebnu mapu; folderi su organizirani po: godini, mjesecu i nazivu

časopisa
Irezivanje

- Nakon skeniranja slijedi izrezivanje članaka i okomito poravnanje. Članci se spremaju u poseban folder, npr: 2002/siječanj/vecernji/clanci; datoteke (slike) se imenuju po datumu, npr: 01a, 01b,... 12a, 12b,...

- Nakon obrade niza članaka, članci se premještaju u folder koji predstavlja cijelu godinu npr: 2002/večernji a datoteke se preimenuju u 05_09a ... 05_0gb; 05 predstavlja svibanj, dok 09 predstavlja datum 9.

- Slijedi razvrstavanje članaka u kategorije (color, crno bijele, svijetle, tamne itd...). To je potrebno zato jer se za najbolje rezultate obrade za svaku navedenu grupu primjenjuje drugačiji postupak obrade. Najbolje bi bilo da se svaki članak obradi posebno, što bi iziskivalo puno više vremena, ali to nije potrebno, jer se tu pretežno radi o predstavljanju informacija, a ne kvalitete. Originali se u svakom slučaju čuvaju za eventualnu kasniju upotrebu.

Obrada članaka

- Slijedi automatска obrada u adobe photoshop-u korištenjem tzv.

"akcija". Parametri obrade se odrede prethodno.

- Obradeni članci se naknadno još jednom optimiziraju za prikaz na web-u - to se također radi automatizirano u nekom programu za optimizaciju slika (adobe photoshop) - i smještaju u posebni folder. Slijedi još izrada tzv. thumbnaila ovisno o namjeni tj. načinu prezentacije. Kao software za rad s fotografijama, nazivima, veličinom i formatom slika korišten je ACDSee 5.0

OCR - pretvaranje u tekst

- OCR obrada se također radi automatski i to na originalnim (izrezanim ali neobrađenim) člancima. Pošto se postupak odvija automatski, OCR se radi na cijelom nizu članaka, npr. cijele godine. Pretvaranje se vrši u HTML format (po potrebi može i u word document).

- Slijedi pretvorba html datoteke dobivene ocr obradom u MS EXCEL (program za rad s tablicama) te prijenos u ACCES bazu podataka.

dataka. Svaki članak tako dobiva svoj zapis u bazi podataka.

Arhiviranje i postavljenje na Internet

- Rezultati digitalizacije se moraju povremeno iz sigurnosnih razloga spremati na posebnan medij. Mi koristimo DVD ROM za spremanje cijelokupnog materijala i CD ROM za pohranu krajnjih rezultata. Najbolje je raditi arhiviranje na dva zasebna medija.

- Izrada web stranice predstavlja posebnu temu. Bitno je napomenuti da se dodavanje novih članaka radi automatski jednostavnim dodavanjem foldera (npr. 2002. godina) i novih zapisa u bazu, dok same stranice ne treba mijenjati. Izradu web stranica je najbolje povjeriti nekom tko ima u tome iskustva pošto izrada web aplikacije za pretraživanje zahtjeva poznavanje osnova programiranja.

HEMEROTEKA NA INTERNETU

Knjižnica je postavila prvi dio Hemeroteke na postojeće Internet stranicu na adresi: www.knjiznica-krijevci.hr/hemeroteka. Stranice su rađene u ASP tehnologiji - (Active server pages - skriptni jezik na strani servera), baza podataka je u ms-accesu zbog jednostavnosti rada s njom. Također smo koristili java skriptni jezik (skriptni jezik na strani pretraživača).

ASP aplikacija sama prepoznaje koji članci se nalaze na serveru - dodavanje novih članaka se svodi na upload foldera na server i ažuriranju baze, što iziskuje minimalno vremena.

HEMEROTEKA NA CD ROM-u

Osim na Internet, moguće je staviti Hemeroteku i na CD ROM, u jednostavnom html obliku i mogućnošću pretraživanja po datumu, ali to ćemo napraviti kad budemo imali spremnu veću količinu članaka..

Za pretraživanje po ključnoj riječi

trebalo bi napraviti posebnu aplikaciju s bazom podataka.

SURADNJA S KOLEGAMA

Kako su moje kolegice u Knjižnici zauzete drugim obavezama, one su uglavnom radile na izrezivanju i spremanju članaka.

Nakon što smo u Knjižnicu dobili tri civilna ročnika, pokušali smo njima povjeriti dio rada na izrezivanju članaka i skeniranju. Pokazalo se da su ubrzo savladati tehniku skeniranja i obrade slike (po našim uputama). Od njih troje, dvojica nisu imala nikakvo predznanje u radu s računalom.

Jedna od mogućnosti kod ovako obimnih poslova je da se pokuša naći volontere: učenike i studente koji bi pomagali u digitalizaciji.

ANALIZA REZULTATA

Kako smo zbog nesistematičnog izrezivanja i pohranjivanja izrezanih članaka digitalizaciju radili istovremeno za više godine, za sada imamo skeniranu i obrađenu 2003. godinu (Večernji i Jutarnji list).

Godine 2000., 2001. i 2002. su većim djelom skenirane i bit će uskoro stavljenе na korištenje. Na Internet smo stavili probnu verziju aplikacije za pretraživanje prije cea 3 mjeseca. Moguće je pretraživanje članaka iz 2003. godine - Večernji i Jutarnji list.

POSJEĆENOST STRANICA

Sljedeća tabela prikazuje posjet stranicama Hemeroteke od samog početka postavljanja. Posjeti se odnose na jednokratne posjete, bez obzira koliko je stranica korisnik otvorio.

Ukupno posjeta:

1.39

Posjeta po mjesecima:

2003

prosinac 238

Intervju: Civilni ročnici u Gradsкој knjižnici "Franjo Marković" Križevci

razgovarala Tereza Dvečko

Posljednjih nekoliko mjeseci sve je više mladića koji se umjesto obavljanja svoje građanske dužnosti u redovnoj, klasičnoj

vojski, odlučuju za civilno služenje vojnog roka. Možda mladi ljudi danas imaju drugačije stavove prema vojsci i oružju pa

2004
siječanj 190
veljača 302
ožujak (do 23. ožujka) 309

Povratne informacije od korisnika su pozitivne, uglavnom navode da je ideja dobra, ali da bismo trebali imati više podataka, tj. članaka iz prethodnih godina.

ZAKLJUČAK

Nakon što se dobro osmisli cijeli postupak, i sistematičnošću u radu, digitalizacija ide relativno brzo.

Isto tako, pojedine faze - izrada web aplikacija, si. - koje iziskuju jako puno vremena, nije potrebno ponavljati kad su jednom napravljene. Moguće je relativno jednostavno naknadno prilagoditi izgled i dizajn koji će zadovoljavati potrebama.

Novi brojevi časopisa (prošli mjesec) mogu se digitalizirati odmah nakon što se izrežu iz časopisa i mogu se odmah arhivirati u mape.

Dobra strana digitalizacije je to da, kad je obrada završena, građa može biti dostupna odmah i može se koristiti neograničeno, bez dodatnih zahvata i ulaganja. Prije početka digitalizacije treba dobro proučiti pojedine postupke. Naročito je korisno dobro poznавanje softvera s kojim se radi jer nam to može puno olakšati rad. U slučaju stavljanja materijala na Internet dobro je pitati za savjet ili pomoći osobu koja ima iskustva u tome.

UMJESTO KRAJA

Digitalizacija u našoj Knjižnici je rezultat timskog rada zaposlenika. Članci se izrežu i spremaju već niz godina i praktično su svi djelatnici Knjižnice sudjelovali u tome.

U zadnje vrijeme nam iznimno pomažu civilni ročnici i volonteri.

Svojim kolegicama, civilnim ročnicima i volonterima zahvaljujem na pomoći u projektu digitalizacije. •

se zato odlučuju na taj korak, ili potpuno drugačije interes, no činjenica je da je tako.

U svijetu je to trend već godinama, a obzirom da Republika Hrvatska nastoji što prije ući u Europsku uniju i ničim ne zaostajati za zemljama Europe i svijeta, tako je i naša zemlja odlučila uvesti to pravilo što se tiče civilnog vojnog roka.

Gradska knjižnica "Franjo Marković" iz Križevaca uključila se u taj projekt uz mnoge druge državne ustanove, pa se tako u knjižnici momentalno nalaze tri mlada

Iz narodnih knjižnica

civilna ročnika na odsluženju vojnog roka. To su Ivan Miško, 24 god., Krunoslav Hunjak, 19 god. i Tomislav Lugomer, 26 god. iz Križevaca. Razloge zbog kojih su ovdje u Gradskoj knjižnici "Franjo Marković" umjesto u jednoj od hrvatskih vojarni, pokušali smo doznati iz razgovora s trojicom mladića.

Koliko je vremena prošlo otkad ste ovdje u knjižnici, "u vojsci"?

- Ivan: Prošlo je pet i pol mjeseci, skoro šest.

- Kruno: Dva mjeseca i devet dana.

Prosio je, dakle, već nekoliko mjeseci od kako ste ovdje, pa kakvi su vaši dojmovi?

- Ivan: Čini mi se sve jako zanimljivo i brzo mi je prošlo tih pet mjeseci.

- Kruno: Ja isto mislim jer je i meni vrlo slično, a moram dodati da je atmosfera od samog početka vrlo topla i ugodna.

- Tomislav: Sve mi se čini stvarno OK., atmosfera je dinamična, radna okolina isto tako i vrijeme brzo prolazi.

Zašto ste se odlučili baš na civilno služenje vojnog roka, a ne onog redovnog kao većina mladića?

- Kruno: Zbog toga što mogu ostati u svom gradu i blizu sam kuće, ne moram nikud putovati, a najviše zbog moje obiteljske situacije. Imam četvero mlađe braće pa im dosta pomažem.

- Ivan: Ja se ne slažem s današnjim metodama služenja redovnog vojnog roka pa mislim da bi to za mene bilo samo gubljenje vremena. Mislio sam da bih više naučio i bio od veće koristi za društvo ako pridonosim na neki drugi način, koji će koristiti meni i drugima.

- Tomislav: Odlučio sam se zbog toga jer smatram da je ovo bolji način da se iskoristi to vrijeme, doprinese zajednici, ali i zbog fakultetskih obaveza. Na taj način mi ostaje više vremena za učenje u popodnevnim satima.

Jeste li već završili svoje školovanje ili vas to čeka nakon završetka vojnog roka? Sto ste završili?

- Ivan: Ja sam apsolvent na Višoj ekonom-

skoj školi u Koprivnici i trebam još samo diplomirati, a to planiram istovremeno sa završetkom vojnog roka.

- Kruno: Završio sam školovanje i to srednju Gospodarsku školu u Križevcima, a poslije završetka vojnog roka namjeravam se zaposliti.

- Tomislav: Ja sam nedavno diplomirao na Veterinarskom fakultetu i sada prije nego se zaposlim, želim privesti kraju ovaj vojni rok.

Jeste li se zbog nekog određenog razloga odlučili "odraditi" vojsku u Gradskoj knjižnici, možda zbog sklonosti čitanju?

Ročnici u koprivničkoj knjižnici: Saša, Vedran, Hrvoje i Goran

- Ivan: Ja sam sreo prijateljicu koja mi je rekla da se u Gradskoj knjižnici može prijaviti za civilno služenje vojske, a pošto volim čitati, ta mi se ideja jako svidjela.

- Tomislav: Odlučio sam se najviše zbog preporuke prijatelja koji me i uputio na rad u Gradsku knjižnicu i djelomično zbog mojih sklonosti.

- Kruno: Ja sam došao u knjižnicu na služenje vojnog roka igrom slučaja jer sam doznao od kolege Ivana da Gradska knjižnica ima slobodno mjesto za još jednog ročnika pa sam se odmah prijavio i na moju veliku sreću sam dobio pozitivan odgovor.

Da li ste zadovoljni načinom kako su vas djelatnici Knjižnice prihvatali i odnosom prema vama?

- Ivan: Jesam, zadovoljan sam. Svi se vrlo korektno odnose prema nama.

- Kruno: Ja sam isto zadovoljan i zaista sam ugodno iznenaden.

- Tomislav: Naravno da sam zadovoljan. Radna atmosfera je fenomenalna.

Ivane, ti si u Knjižnici najduže od vas trojice, pa nam reci kako se snažiš s poslovima koje obavljaš, imaš li kakvih poteškoća?

- Ivan: Odlično se snalazim do sad a malih poteškoća imam kad dobijem novi zadatak, ali to dosta brzo svladam i onda dalje ide glatko.

Recite mi dečki, koje poslove iz djelatnosti knjižnice obavljate?

- Kruno: Radim dosta s korisnicima, posuđujem i razdužujem knjižničnu građu, ulažem knjige na police i sve po potrebi.

- Tomislav: Najviše vremena provodim u radu s korisnicima Knjižnice, ulažem knjige na police i tematski obrađujem časopise. Sudjelujem u tržnicama knjiga ispred Knjižnice i drugim poslovima.

- Ivan: Ja sam radio uglavnom sve vrste poslova iz knjižnične djelatnosti, čak i informatičke poslove: skeniranje građe, osim onih stručnih poslova kao što je stručna obrada knjiga i sl.

A vas dvojica, Kruno i Tomislave, kako se vi snažite s obavljanjem poslova u Knjižnici?

- Tomislav: Nema više nikakvih problema jer sam većim dijelom upoznao fond Knjižnice, iako mi je u početku malo zapinjalo.

- Kruno: Ja se uglavnom dobro snalazim a dok mi zapne, onda mi pripomogne netko od kolega ročnika ili knjižničara.

Sto vam se čini, je li ti poslovi koje obavljate imalo odgovaraju vašem znanju, stručnoj spremi ili sklonostima?

- Ivan: Odgovaraju jer moje dosadašnje znanje o računalima i književnosti sada dolazi do izražaja, a imam prilike stalno učiti nove stvari.

- Kruno: Mislim da djelomično odgovaraju mojim sklonostima i znanju, a uz to sam boravkom ovdje dodatno utvrdio svoje znanje iz književnosti i nekih drugih područja.

- Tomislav: Mogu reći da odgovaraju, posebno iz područja vezanog uz agronomiju i veterinu.

Jedna od aktivnosti Knjižnice je i «Tržnica knjiga» svakog petka kad se prodaju knjige iz otpisa. Recite mi kako ste se snažili s tom aktivnosti koja vam je potpuni novitet?

- Kruno: Nismo se niti nadali da će biti tako dobro i zanimljivo i da ćemo to tako

dobro obaviti. Ipak je to nama bilo prvi put.

- Tomislav: Odlično smo se snašli i mislim da se taj posao dosta razlikuje od uobičajenog posla u Knjižnici. Bili smo na otvorenom i bilo je super.

Ivane, koliko znamo, ti si jedini od vas ročnika radio na Dječjem odjelu i upoznat si s radom tog odjela. Kako ti se čini tamo raditi i kakve su razlike naspram Odjela za odrasle?

- Ivan: Jako mi je ugodno raditi na tom odjelu jer se tamo družim s mlađom djecom što zna biti vrlo zabavno i zanimljivo.

Dječji odjel je jako lijepo uređen novim namještajem pa je samim time i atmosfera ugodna. Postoje neke razlike u radu s korisnicima, ali mi je uglavnom vrlo ugodno raditi s djecom.

I pitanje za kraj:

Po vašem mišljenju, recite da li Gradska knjižnica Križevci pruža usluge svojim korisnicima na zadovoljavajući način i u potpunosti?

- Tomislav: Mislim da Knjižnica u potpunosti pruža usluge i zadovoljava potrebe korisnika, ali bi trebalo po mom mišljenju proširiti broj časopisa, i onih za razonodu,

ali i edukativnih.

- Kruno: Ja smatram da Knjižnica uglavnom zadovoljava sve potrebe i upite korisnika. Jedino što bi trebalo po mom mišljenju je, proširiti prostor Knjižnice, pogotovo studijski odjel, a i nedostaje polica za knjige jer se broj knjiga stalno povećava. Ostalo je sve u redu.

- Ivan: Inače mislim da Knjižnica potpuno zadovoljava sve usluge korisnika, a jedini nedostatak je općenito manjak prostora. Mislim da biste povećanjem prostora povećali i broj polica, a samim time i proširili knjižnični fond. •

Sveučilišna knjižnica u Puli, 1996).

Kasina su se javljala i kao svojevrsna oponenta strujanjima u vrijeme Hrvatskoga narodnoga i književnoga preporoda (1835.-1849.) U tim čitaoničkim društvima okupljalo se članstvo koje je čitalo pretežito strane (talijanske, njemačke ili mađarske) novine, časopise i knjige; a pedesetih je godina napose pod snažnim njemačkim utjecajem. U tom vremenu postojao je u Virovitici VER-OECZER CASINO, što potvrđuju pečati nađeni na njemačkim knjigama koje su sačuvane u virovitičkoj Gradskoj knjižnici i čitaonici. Taj stariji virovitički kasino u dijelu stručne literature nalazi se u kontekstu ilirizma, ali njemački mu naziv daje obilježje Bachova apsolutizma. Nakon povrata ustavnog poreta šezdesetih godina i u kasinima postupno prevladava hrvatski jezik pa se u drugoj polovici 19. stoljeća češće javlja i naziv čitaonica. Virovitički drugi KASINO od početka (1874.godina) imao je hrvatska obilježja. Premda nije nazvan Čitaonicom, rodoljubivi Kasino se u pojedinim prigodama predstavlja imenom Hrvatsko čitalačko društvo - Kasino u Virovitici. Naziv Gradanska čitaonica dobiva tek početkom 1921. godine u vrijeme kad su u Virovitici istovremeno s Kasinom postojale i druge čitaonice. To potvrđuje sačuvani rukopis Pravila Društva "Čitaonica" u Virovitici od 30. listopada 1881., a 1904. godine tiskana su u "Virovitičkom zavičaju" Pravila Hrvatske pučke čitaonice. Pet godina kasnije (1909.) potvrđena su Pravila Hrvatske čitaonice u Virovitici.

Kasina su nekad bile čitaonice

Prinos obilježavanju 130. obljetnice čitaoničkog društva KASINO

u Virovitici

piše Ivan Zelenbrz

irovitička Gradska knjižnica i čitaonica nasljednica je narodnih čitaonica i knjižnica, koje su u

Virovitici djelovale u 19. stoljeću i u prvoj polovici 20. stoljeća. U Statutu Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica upisana je godina utemeljenja 1874. jer se njezina djelatnost zasniva na stečevinama Društva Kasino u Virovitici koje je osnovano 25. listopada 1874.

Iz povijesti hrvatskoga knjižničarstva znamo kako su prve narodne čitaonice (i knjižnice) osnovane tridesetih i četrdesetih godina 19. stoljeća: u Varaždinu (18. siječnja 1838.), u Karlovcu (1. ožujka 1838.), u Zagrebu (4. kolovoza 1838.), a potom i u drugim mjestima diljem Hrvatske. Bila su to "ognjišta na kojih se smrzla srca sunarodnjaka naših grijahu" (Vjekoslav Babukić, tajnik zagrebačke Čitaonice).

U sklopu čitaoničkog pokreta javljaju se i tzv. kasina. (Casino, tal. mjesto predviđeno za društveni i zabavni život te

U ZAGBEBU.
NAKLADA „MATICE HRVATSKE“.

1903.

Pečat na staroj knjizi, koja se čuva u Gradskoj knjižnici i čitaonici

igre na sreću). Takva društva u Južnoj Hrvatskoj (pod talijanskim utjecajem) postoje od sredine XVIII. stoljeća. U Zadru Casino nobile osnovan je 1750. godine, potom u Šibeniku 1755., u Rijeci 1806., u Splitu 1817. Na hrvatskom sjeveru prvi kasino je osnovan u Koprivnici 1846. godine (prema Gajevim "Novinama horvatsko-slavonosko-dalmatinskim"), ali o djelovanju te prve koprivničke čitaonice nema podrobnejih podataka, kako je utvrdila mr. Dijana Sabolović-Krajina (Povijest knjižnica koprivničkog kraja, u Zborniku radova sa znanstvenog skupa Čitaonički i knjižnični pokret u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću,

Kasino se ipak najčešće spominje u povijesti virovitičkog knjižničarstva, jer je neprestano djelovao od listopada 1874. do siječnja 1926. O tom djelovanju postoje vjerodostojni podaci u kronološkom slijedu od osnivanja do ukidanja.

Osnivački odbor Čitaoničkog društva KASINO sastao se 18. listopada te odredio da Društvo bude sastavljeno od članova "sposobnih i vrednih, da tom društvu pristupe; - pri čemu se ima obazirati na pristojno i dolikujuće ponašanje, družtveno naobraženje te čestito moralno i značajno ponašanje dotičnika".

Među osnivačima i članovima bilo je učitelja i činovnika, sudaca i odvjetnika, liječnika, trgovaca i obrtnika. Pokretačku ulogu imao je znameniti učitelj Stjepan Basariček, koji je bio perovoda Društva i Mato Kopričanec, kotarski poreznik, koji je izabran za predsjednika. Glavna (osnivačka) skupština Društva Kasino održana je 25. listopada 1874., a Pravila Kasina u Virovitici odobrio je Odjel za unutarnje poslove Kraljevske zemaljske vlade u Zagrebu, 29. kolovoza 1875.

Čitaonički se prostor mijenjao a nadalje se nalazio u nekad vrlo poznatom svratištu "Lippeova ruža", danas je to Kavana "Nova". Čitaonica je bila pretplaćena na dvadeset do trideset novina. Naslovi su se mijenjali tijekom godina, ali navedimo ih nekoliko: "Narodne novine", "Primorac", "Narodni list", "Neue Freie Presse", "Agramer Zeitung", "Merkur", "Leipziger Ilustr. Blatter", "Leipziger Zeitung", "Kikeriki", "Gospodarski list", "Hrvatska lipa", "Branislav", "Bosanskohercegovačke novine", "Obzor", "Pros-vjeta" i drugi.

Kad se govori o čitaonicama, obično se misli i na knjižnice. No ondašnja čitaonička društva knjižničnu djelatnost nisu obavljala kao današnje ustanove. Stoga valja napomenuti da je u sklopu Kasina knjižnica bila otvorena samo subotom. U pravilima Kasina istaknuta je poglavito društvena zadaća: "Svrha ovog društva jest međusobno usavršavanje u svakom pogledu, kao što i promicanje pristojne društvene zabave. (...) Između poučnih i zabavnih predmeta birat će se osobito sljedeće: a) novine, časopisi i periodični listovi; b) sve pristojne nezabranjene igre i c) društva s glazbom i bez glazbe kao društveni plesovi, večernje i glazbene zabave, tombole itd."

Kasino je promicao društveni, pros-

Zgrada u kojoj se nekad nalazio Kasino.
Nekad svratište "Lippeova ruža", danas Kavana "Nova"

vjetni, kulturni i zabavni život. U kronicu tog čitaoničkog društva zabilježene su raznolike priredbe: soareje, koncerti, plesovi, banketi i tombole. Održavana su predavanja i "posiela bilo čitanjem bilo naizust", katkad su prikazivane i scenske igre domaćih kazališnih amatera, a Varaždinsko kazalište dalo je u Virovitici 12 predstava. Na svečan način obilježavane su značajne obljetnice. Osnivane su zaklade, npr. za školovanje

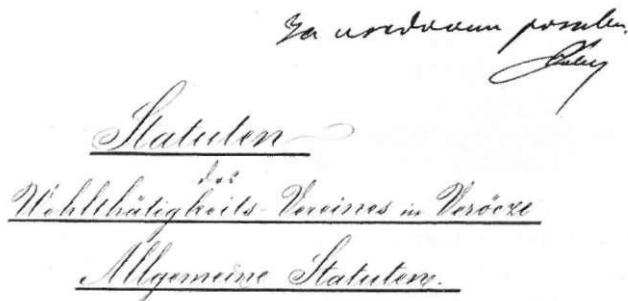
siromašnih učenika, za školsku knjižnicu, a pružena je i pomoć Zavodu za gluhotnjemu djecu. Kada je 1880. godine Zagreb pogodio razorni potres, Kasino nastoji pomoći tako da «ma i najmanjom svotom nevolju ublaži». Iste godine za postradale uslijed strašnog nevremena u Križevačkoj podžupaniji prikupljeni su dobrovoljni prilozi i prihod od tombole. To su tek neki primjeri.

Članovi ove virovitičke Čitaonice djelovali su dobrotvorno, a pratili su i kulturna zbivanja u domovini. Društvo Kasino učlanilo se 1876. godine u Maticu hrvatsku (s utemeljitelskom svotom od 50 forinti), zatim u Hrvatsko arheološko društvo. Godine 1888. pridružili su se proslavi 300. obljetnice rođenja velikog hrvatskog pjesnika Ivana Gundulića. Oduševljeni Strossmaverovim odlukom da utemelji Akademijinu galeriju, uputili su mu zahvalnicu, a nakon njegove smrti (1905. godine) objavili su osmrtnicu «spomen velikog hrvatskog dobrotvora», potom su dali prilog za spomenik Josipu Jurju Strossmaveru u Zagrebu.

U lokalnim okvirima Kasino je bilo elitno intelektualno okupljalište i klijalište raznovrsnih inicijativa. Iz njega je izniklo Hrvatsko pjevačko društvo RODOLJUB, Tamburaško društvo Sloga, Gradska glazba i Društvo za promicanje glazbe koje je utemeljilo Osnovnu glazbenu školu. Uz ta glazbena društva Kasino je iznjedrilo i Dobrovoljno vatrogasno društvo, a zatim "Okrilje"-društvo za potporu siromašne školske mlađeži. Spomenimo i to da su vizacionari iz Kasina pokrenuli izgradnju Hrvatskoga doma u kojem je kasnije djelovalo Sokolsko društvo, a nalazila se i Knjižnica. Danas je to zgrada Kazališta Virovitica.

Čitaoničko se društvo, međutim, suzdržavalo od izričito političkih inicijativa, što pokazuje bilješka u zapisniku od 21. lipnja 1894.: «Pošto Društvo ne tjera politiku - a riječi navedene u knjigu želja takav ton imadu da iz njih politika proizvidno proviruje, uslijed čega bi politička vlast po zakonu o društvih i sakupljanju mogla društvo raspustiti, ...». Uslijed političkih trzavica ili poremećenih međuljudskih odnosa, povremeno je među članovima dolazilo do nesuglasica. To se pokazalo u sukobu Ivana Dobraveca Plevnika, koji je 16. rujna 1899. pokrenuo prve virovitičke novine, «Virovitičan», i Dure Žakića, urednika lista «Virovitički zavičaj», koji je počeo izlaziti godinu dana kasnije. Potkraj godine 1900. neki

su članovi ogorčeni tekstovima tiskanim u listu "Virovitičan" zato što "svojim uvriedljivim i lažljivim izjavama vredna članove Kasina", a da je sporenje bilo vrlo oštro pokazuje zaključak: "... to je Upravni odbor štiteći čast svojih članova i brineći se za napredak Društva, zaključio većinom

glasova na temelju par. 13 društvenih pravila al. posljednja, da se član g. Ivan Dobravec Plevnik iz Društva isključi, a list Virovitičan da se više ne drži."

Osipanje članstva izazivali su i drugi uzroci. U vrijeme Prvog svjetskog rata te stvaranja jugoslavenske državne zajednice bilo je dovoljno razloga za razmirice među članovima, česte promjene u vodstvu i slabljenje djelovanja. U novim okolnostima nije dostoјno obilježena 50. obljetnica Kasina, tada već Građanske čitaonice, koju su članovi napuštali.

Tako možemo obrazložiti prekid njezina rada u siječnju 1926. godine. Ali to staro čitaoničko društvo nije zaboravljenje jer je ostavilo duboke tragove.

O plodotvornom društvenom i kulturnom djelovanju Kasina postoji pouzdana dokumentacija s Pravilima

Od 1880. do 1885. godine u Virovitici je živio i radio Ksaver Šandor Gjalski pa nas zanima je li on sa svojom izabranicom virovitičkom učiteljicom Vilmom Gonner posjećivao Kasino. To ne znamo, ali Gjalski je ostavio značajan trag u povijesti virovitičkog knjižničarstva. Kao kraljevski podžupanijski pero voda, po službenoj dužnosti 1882. godine ovjerio je dokument koji svjedoči o postojanju jedne još starije knjižnice u Virovitici. Posredujući u jednom upravnom sporu Gjalski je ovjerio prijepis Statuta dobrotvornog društva a to je društvo u svojem sastavu imalo knjižnicu. Središnji dio Općeg statuta, koji potječe iz godine 1858. (Algemeine Statuten, Statut je pisan njemačkim jezikom, bilo je to vrijeme Bachova apsolutizma!) regulira knjižničnu djelatnost. Prema povijesnim izvorima spomenuto Dobrotvorno društvo osnovano je 1841. godine, dakle u doba Hrvatskog narodnog i književnog preporoda, kada su diljem lijepe naše domovine osnivane "ilirske" čitaonice. Taj nas podatak vraća na početak. O začetcima našeg narodnog knjižničarstva i o djelovanju čitaonica i knjižnica tijekom 19. i 20. stoljeća još ne znamo dovoljno. Istraživanja valja nastaviti. •

društva u knjizi zapisnika, koja se čuva u virovitičkom Gradskom muzeju. Taj zapisnik Kasina važna je kronika društvenog života u Virovitici u polustoljetnom razdoblju od 1874. do 1925. i često se koristi u istraživanju virovitičke kulturne povijesti.

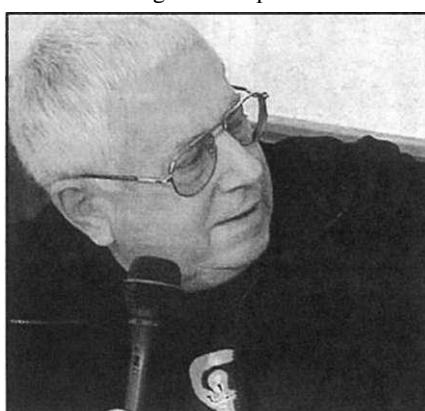
Ponukani na razmišljanje o kulturnoj povijesti Virovitice, pokušajmo zamisliti kako Virovitičanin Tomislav Maretić, koji je u vrijeme osnivanja Kasina (1874. godine) bio maturant (u Zagrebu) i već postao suradnikom Šenoina «Vijenca», prigodom posjeta zavičaju svrati ponekad u Kasino.

Tko je Dušan Karpatsky?

piše Fanika Stehna

Prevoditelj Dušan Karpatsky na nedavnom pulskom sajmu knjiga bio je jedna od najvećih zvijezda. Na spomenutom sajmu promovirana je antologija hrvatske poezije o moru pod nazivom „Duša mi je more“ Protekle tri godine pulskog sajma bile su u znaku raznih događanja. Jedan od programa bio je i Dani češke književnosti, kada su se predstavili mladi češki književnici te Dušan Karpatsky kao vrhunski prevoditelj hrvatske književnosti na češki jezik. Karpatsky je glavni sastavljač antologije "Zlatna knjiga češkoga pjesništva" u izdanju Nakladnog zavoda Matice hrvatske i prevoditelj brojnih od 80 zastupljenih autora. To mu je stoti projekt u dvosmjernim prevoditeljskim relacijama između hrvatske i češke književnosti. Češki kroatista, povjesničar književnosti i bohemista Dušan Karpatsky, krajem prošle godine

primio je od Ministarstva kulture Republike Češke nagradu za prevodilački rad.

U Pragu na dodjeli ove nagrade bili su nazočni visoki državni dužnosnici Republike Češke i Hrvatske.

Dušan Karpatsky (1935) u Češkoj je zasigurno najbolji poznavatelj hrvatske književnosti i kulture. Među njegovim

djelima su zastupljeni prijevodi hrvatskih klasika, razne studije iz povijesti hrvatske književnosti te publikacije iz područja turizma. Njegov prevodilački rad u doba komunizma bio je zabranjen. Karpatsky je u to vrijeme prevodio pod imenom Viktor Kudelka.

Njegov interes za hrvatsku književnost počinje 50.-ih godina dvadesetog stoljeća kada je bio lektor na Filozofском fakultetu u Pragu. Od 60.-ih godina dvadesetog stoljeća Karpatsky odlazi u Zagreb i radi na Filozofском fakultetu kao lektor češkog jezika.

Bibliografija prevedenih djela broji više od sto naslova. U Zagrebu je 1975. godine po naslovom "Povijest svjetske književnosti 7" objavio pregled Češke i Slovačke književnosti. U Češkoj 1983. godine izlazi bibliografija prijevoda iz hrvatske književnosti. U Zagrebu je preveo i izdao na češkom jeziku autobiografsku prozu hrvatskoga političara Stjepana Radića. Na hrvatski jezik preveo je i prevodi prozu Vaclava Havela, ali i poeziju čeških i slovačkih pjesnika. U suradnji sa pjesnikom Slavkom Mihalićem izdao je 1981. godine izbor iz djela Vladimira Holana.

Karpatsky je u Češkoj (i bivšoj Čehoslovačkoj) preveo i izdao preko

pedeset literarnih djela, tiskao je cijeli niz stručnih članaka vezanih uz hrvatsku književnost. Posebno je ponosan na to jer je bio Krležin kućni prijatelj. Za sebe voli reći da je 45 godina Krležijanac. Sva Krležina djela preveo je na češki jezik. Prevodilački rad Dušana Karpatskog mogla je ocijeniti i šira javnost u okviru izložbe "Pola tisućečea češko-hrvatskih književnih veza" u praškoj Nacionalnoj

knjižnici. Ova izložba održana je 2002. godine a otvorio ju je hrvatski predsjednik Stjepan Mesić. Dušan Karpatskvi je i pokretač novih edicija knjiga i član komisije za dodjelu najviših književnih priznanja Jaroslav Seifert.

Za svoj prevodilački rad u Hrvatskoj primio je odlikovanje Predsjednika Republike Hrvatske, primio je Benešićevu nagradu, odlikovanje Redom Danice hrvatske

s likom Marka Marulića i član je HAZU.

INMEMORIAM „

JOSIP MATEK
(1.2.1920. - 5.8.2003.)

Pedagog, dugogodišnji svestrani kulturni djelatnik, najveći značaj povijesti češke manjine u Hrvatskoj, znanstvenik, knjižničar pjesnik, književnik, počasni član Saveza Čeha u Hrvatskoj, laureat nagrade Gratias agit 1999. u Češkoj.

Umro je 5. kolovoza 2003. u Pakracu.

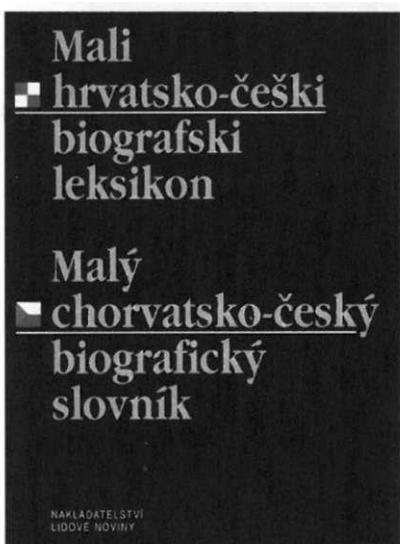
Rođen 1. veljače 1920. u Končanici kod Daruvara. Djetinjstvo proveo u Mašiću i Novoj Gradiški gdje je završio osnovnu školu i niže razrede gimnazije. Učiteljsku školu završio u Osijeku, višu pedagošku i Filozofski fakultet u Zagrebu. Godine 1964. odlazi na postdiplomski studij u Prag. Nekoliko godina radi kao učitelj na hrvatskim i češkim osnovnim školama u Boku kod Siska, Dar. Brestovcu, Končanici i Daruvaru, zatim kao profesor u Gimnaziji u Daruvaru i na PA u Pakracu, gdje je predavao češku i hrvatsku književnost.

Od 1967. do 1980. godine bio je glavni urednik i direktor izdavačke kuće "Jednota" u Daruvaru. Umirovljen je 1980. godine. Tijekom rada u školama priredio je čitanke za više razrede čeških osnovnih škola u Hrvatskoj, prevodio je sa češkoga na hrvatski jezik, proučavao povijest češke manjine u Hrvatskoj i kulturne veze Hrvata i Čeha. Objavio je veći broj članaka i studija u češkim, hrvatskim i slovačkim časopisima i zbornicima, urednik je mnogih edicija u izdanju daruvarske "Jednote".

Profesor Matušek radio je kao volontер u knjižnici Češke besede Daruvar. Punih 45 godina volontirao bez ikakve financijske naknade. Često su ga pitali zašto tako dugo volontira, odgovarao je ponosno "Knjižnica je mjesto koje me ispunjava, tu sam sretan, to volim". Svojim zalaganjem postigao je da knjižnica češke besede Daruvar nije nikada zatvorila svoja vrata. Ova knjižnica radi 97 godina isključivo brigom knjižničara volontera. Profesor Matušek je u ovoj knjižnici okupljaо češke prosvjetne djelatnike i poticao ih na istraživačke djelatnosti. Njegovi savjeti bili su uvek izuzetno korisni, imao je neiscrpan radni elan, mladim volonterima bio je uzor. Njegov doprinos na području historiografije, etnografije, manjinskog stvaralaštva neizbrisiv je. Svi koji su ga poznavali i koji su imali sreću učiti od njega znaju da je cijeli život posvetio češkoj manjini u Hrvatskoj. •

Mali hrvatsko-češki biografski leksikon

Izdavač: Veleposlanstvo RH, Prag, 2002.
Uredili: Zoran Pičuljan,
Dušan Karpatskvi, Jadranka Bošnjak
Prijevod: Dušan Karpatskvi
Promocija: Masatičkova knjižnica,
Praški dvorac/listopad 2002.

Dvojezični hrvatsko-češki leksikon donosi kratke informativne biografije oko 400 osoba koje su svojim životom i djelom vezane za Hrvatsku i Češku i ostavile su trag u hrvatskoj i češkoj umjetnosti, znanosti i školstvu. Leksikonom se želi naglasiti dugogodišnje veze Češke i Hrvatske, posebno snažne u drugoj polovici XIX. stoljeća i prvoj polovici XX. stoljeća.

Leksikon obuhvaća biografije Čeha značajnih za razvoj hrvatske kulture i znanosti kao što su fizičar Vinko Dvorak, koji je doktorirao fiziku u Pragu, a došavši u Zagreb osnovao fizikalni kabinet te je bio i rektor Zagrebačkog sveučilišta. Farmaeut i kemičar Gustav Janaček utemeljitelj moderne hrvatske kemije, također rektor Zagrebačkog sveučilišta. Violinist Vaclav Huml diplomirao na praškom konzervatoriju, došao u Zagreb gdje je djelovao

kao vrsni glazbeni pedagog. Uniješi nove metode u poduku violine utemeljio je zagrebačku violinističku školu, a danas po njemu nosi ime godišnja nagrada Hrvatskog glazbenog zavoda najboljim diplomantima violine na Mužičkoj akademiji u Zagrebu. Skladatelj Fran Lhotka, autor je jednog od najpopularnijih hrvatskih baleta Davo u selu, a dirigent Milan Sachs u nekoliko navrata djelovao je u zagrebačkoj Operi i bio je njezin direktor, kada je uspostavio jedno od njezinih najvažnijih razdoblja.

Leksikon obuhvaća znamenite Hrvate koji su studirali u Češkoj, kao npr. kemičar i nobelovac Vladimir Prelog, koji je kemijsku diplomirao na Tehničkoj visokoj školi u Pragu. Geofizičar Andrija Mohorovičić, prvi hrvatski znanstveni meteorolog, klimatolog i seismolog, utemeljitelj hrvatske geofizike, završio je studij matematike i fizike u Pragu. Veliki hrvatski kipar Frano Kršinić studirao je kiparstvo u Pragu, te skladatelj Vatroslav Lisinski autor prve hrvatske opere školovan u Pragu.

Leksikon također obuhvaća biografije Hrvata koji su djelovali u Češkoj, kao što je slikar Vlaho Bukovac, jedan od najznačajnijih hrvatskih slikara na prijelomu stoljeća i začetnik hrvatske moderne. U Brnu i Pragu tridesetih godina djelovao je Branko Gavella jedan od najvećih hrvatskih kazališnih redatelja. U Narodnom kazalištu u Pragu od 1929. do 1949. bio je angažiran kazališni glumac Zvonimir Rogoz, koji je snimio više od 20 filmova. Najveći hrvatski dirigent svih vremena Lovro Matačić bio je prvi dirigent stranac koji je na Praškom proljeću ravnio izvedbom Smetanine Moje domovine.

Ovaj leksikon objavljen je povodom desete obljetnice otvaranja Veleposlanstva Republike Hrvatske u Češkoj Republici. •
— Panika Stehna

Book fun club

Za djecu i one malo starije

Klub mlađih tinejdžera jednom se tjedno okuplja u Dječjem odjelu bjelovarske knjižnice.

U našoj knjižnici imamo razne programe za razne profile korisnika. Dječji odjel svojim programima obuhvaća djecu predškolske i osnovnoškolske dobi. U radu s korisnicima Dječjeg odjela uvidjeli smo da ima malo programa koji su interesantni tinejdžerima. Da bismo saznali što ih zanima, proveli smo anketu koja nam je pokazala put kojim trebamo krenuti. Uvidjeli smo da ih zanimaju programi koje mogu i sami kreirati. Aktivnosti u kojima bi rado sudjelovali su radionice, tribine, parlaonice, kvizovi, pričaonice i slušaonice. Teme koje bi obrađivali kroz te aktivnosti obuhvačaju sve ono što zanima mlade, ono što im pomaže na putu odrastanja te razumijevanja života, obiteljskih odnosa, škole, prijateljstava, prvih ljubavi i dr.

Kreativnost na bilo kojem području važan je element koji

nastojimo njegovati tijekom naših susreta. Nastojimo zadovoljiti potrebu mlađih za razgovorom, druženjem s vršnjacima, razmjrenom informacijom o filmovima, glazbi, stjecanjem korisnih znanja i sl.

Prilikom prvog susreta popunili su pristupnicu i tako službeno postali članovi Kluba. Tada je održana i radionica simboličnog naslova spoznajmo se». Cilj ove radionice bio je međusobno upoznavanje, uočavanje sličnosti i različitosti, razumijevanje i poštivanje različitosti drugih, međusobna tolerancija. Kroz igru, zabavu i mnogo smijeha ostvarili smo cilj.

Iz tjedna u tjedan nastavilo se druženje. Redom su se nizale aktivnosti koje su predlagali članovi Kluba. Izradivali smo Hit listu knjiga, bilten

preporuka «Obavezna neobavezna lektira za tinejdžere», slikovni bonton ponašanja u knjižnici «Poštujte naše znakove», debatirali smo o knjigama, za Halloween smo rezbarili bundevu i pričali strašne priče, za Božić smo izradivali čestitke i priredili božični Book fun party.

Jedan od većih projekata Kluba bilo je organiziranje parlaonice «Sve o izlascima». U stilu popularne HTV-ove par-

Fanovci postavljaju izložbu

Predstava povodom Dana zaljubljenih "Valentino rap"

Radionica izrada licitarskih srca

laonice učenici 8.b r. II. OŠ Bjelovar žarko su raspravljali o toj gorućoj temi svakog tinejdžera. Imali smo i goste stručnjake, pedagoga, psihologa, nastavnika te roditelje koji su svaki iz svog područja govorili o izlascima.

Nastojimo biti aktualni, u trendu. U tom smjeru je i organizirana radionica «Nasilje među djecom u školi». Podloga za radionicu bila je istoimena knjiga američkog psihologa Dana Olweusa te isječci iz dnevнog tiska koji govore o toj temi. Tijekom radionice djeca su osvijestila pojma nasilja među vršnjacima. Iznosila su vlastita ili tuđa iskustva. Saznala su kako prepoznati nasilnika i žrtvu, kako se zaštiti te kako reagirati i pomoći.

Redovito uređujemo panoe i izloge u našem stilu gdje svojim vršnjacima preporučamo super kn-

jige, obrađujemo teme koje su zanimljive i aktualne tinejdžerima. Uoči Valentinova održana je radionica «Kreativna izložba u nastajanju» gdje su djeca izradivala licitarska srca i valentinovske čestitke. Uyežbali su i igroka pod nazivom «Valentino rap»

i tom prigodom su ga odigrali.

U pokladno vrijeme kreirali smo kostime, a održan je i «Maskenbal Book fun party». Uz biranje najmaske zabavljali smo se Igrama bez granica.

Fanovci su se uključili i u Nacionalni kviz za poticanje čitanja. Naša članica Tatjana Jambrušić nakon pročitanih zadanih knjiga točno je riješila upitnik i bila je izvučena te je putovala u Zagreb na završnu svečanost.

Moramo se pohvaliti da je i mladi i nadareni pisac Kristijan Blažeković, autor nagrađene priče za djecu i autor romana «Odjednom tata», koji upravo izlazi iz tiska, član Kluba.

Na ovim fotkama su neke naše aktivnosti.

—Vjeruška Stivić

Ljeto u knjižnici

Ljeto je. Škola je završila. Djeca imaju puno slobodnog vremena. Vođeni nevidljivom rukom pronalaze put do vrata knjižnice, do našeg Dječjeg odjela. Ivana je prvi dan došla sama: «Teta, imate li neku dobru knjigu za preporučiti, dosadno mi je.» Sutradan je došla s Anom. Mogu li se poigrati u knjižnici? Dolaze Dorotea, Mladen, Marko, Josip, Monika, Eva, ... Iz dana u dan broj djece se povećava. Naše standardne aktivnosti su društvene igre, električne igre, kutići preporuka za čitanje po uzrastima. Želimo učiniti nešto drugačije, nešto novo. Želimo potaknuti djecu da sami pronalaze zanimljive knjige, te čitajući ih odabiru tekstove kojima će se poigrati. Kako? Projektom koji smo nazvali «Ljeto u knjižnici». Sačinjavale su ga tri celine: Naš gost književnik, Ja kao pjesnik i Librići - mali lutkarski studio.

«Naš gost književnik» program je koji su djeca prepoznala kao izuzetno zanimljiv, jer su zapravo glumili određene književnike, npr. Zvonimira Baloga i Tita Bilopavlovića. Budući da u knjižnici često organiziramo književne susrete, djeca su se doista vjerno uživila u uloge i duhovito opremila detaljima (naočale, šešir, kravata, ...). «Književnik» je pak morao proučiti životopis i djela koja je «napisao». Uveli smo i ulogu novinarke. Oboje su se uz pomoć knjižničarke pripremili za nastup tako da je doista sve bilo kao pravo. Grupi predškolaca iz igraonice najavljen je dolazak «Zvonimira Baloga» poznatog i nagrađivanog književnika za djecu, a izložena su i njegova djela. «Književnik» se predstavio djeci govoreći o svom životu i stvaranju. Novinarka je postavljala pitanja, a u pauzama su druga djeca recitirala stihove iz Balogovih knjiga koje su sama odabrala. Susret je završio podjelom autograma. Zanimljivo je da su predškolska djeca povjerovala ovoj maloj obmani, te roditeljima prenijela utiske sa susreta s «književnikom». Aktivnost je provedena u lipnju.

U mjesecu srpnju nadovezao se program «Ja kao pjesnik». Knjižničarka je izdvojila knjige pojedinih pjesnika, na što su se djeca nadovezala pronalazeći na policama druge pjesnike i predlažući ih. Tako smo okupili značajno društvo hrvatskih pjesnika: Luko Paljetak, Tin Kolumbić,

Salih Isaac, Božidar Prosenjak, Nada Sabadi, Larisa Mravunac, Vera Zemunić, Nada Zidarić Bogadi. Djeca su odabirala stihove prema vlastitom nahodenju iz dječjih časopisa i knjiga, a potom smo uvježbavali lijepo i izražajno čitanje. Poticali smo ih da pronađu životopis pjesnika i fotografije. Sve smo umnožili i vizualno uobličili u raznobojne oblaćeće, koje su djeca mogla objesiti oko vrata. Pjesme

Librići — mali lutkarski studio

Naš gost književnik

su dobile simpatične korice koje smo zajednički izradili, pa su nam poslužili i za obilježavanje Međunarodnog dana pismenosti 8.-og rujna. Tako smo od jedne ideje dobili dva programa. Neke su pjesmice naučili napamet, neki izražajno čitati, a potom je program izведен za djecu igraonice i svu ostalu djecu koja su se zatekla u knjižnici. Bilo je veselo! Zamjetili smo pojačanu posudbu knjiga koje sadrže poeziju, kao i veći interes za poeziju uopće (pisanje vlastitih stihova).

Završni dio projekta «Ljeto u knjižnici» trajao je tijekom mjeseca kolovoza sve do početka nastave. Nazvali smo ga «Mali lutkarski studio», a djeca su dodala ime «Librići». Poticali smo djecu na čitanje

kratkih igrokaza Jadranke Čunčić-Bandov i ukazali im na police gdje mogu pronaći knjige sličnog sadržaja drugih autora. Krajnji odabir na kraju su ipak sačinjavale Jadranske knjige: Od jarca do komarca, Igre sa zmajevima, Šale, trice, zvrdalice. Djeca su sama odabrala uloge, a knjižničarka je predložila izradu štapnih lutaka i uvježbavanje igrokaza. Lutke smo izradili na sljedeći način: izdvojili smo građu o životinjama, a djeca su pronalazila lik životinje čiju ulogu trebaju uvježbati. Fotokopiranjem smo sliku uvećali ili smanjili, dopunili ili malo popravili, obojili, izrezali, precrtali na karton (koristili smo kartonske kutije), izrezali karton, te potom osnovnu sliku nalijepili na karton. Lutka je bila gotova kad smo dodali štapić za držanje. Na taj način nastalo je oko 40-tak lutaka na štalu, koje smo u različitim kombinacijama koristili za izvođenje. Uvježbavali smo igrokaze i izvodili ih za djecu koja bi se zatekla u knjižnici, za prijatelje, roditelje, ukratko za sve zainteresirane. Počeli smo s izvedbom iza paravana, ali smo ga uskoro odbacili zbog bolje čujnosti i komunikacije s publikom. Tijekom ljetnih praznika održana su četiri programa različitog sadržaja i još dva u Dječjem tjednu i Mjesecu hrvatske knjige-

Cilj je postignut. Približili smo djeci knjige različitog sadržaja, upoznali ih s fondom knjižnice, smještajem grade na policama i samostalnim pristupom. Projekt su osmislice i provele knjižničarke: Jasna Gambiroža, Vjeruška Štivić i Irena Hlupić-Rašo. Ugodno smo se družili preko školskih praznika i nije nam bilo dosadno.

—Irena Hlupić-Rašo

Intervju: Tatjanin svijet u ljubičastom

razgovarala Zorka Renić

Naplatila sam svima parkiralište, pa sad mogu slikati!

Knjižničari su nekada davno (ja se toga ne sjećam!) bili iznimno cijenjeni zbog svog širine znanja i interesa. Danas je uvrijeđeno mišljenje da među knjižničarima ima tek pokoji erudit i kreativni umjetnik. Većina će odobravajući klimnuti glavom. Međutim, mislim da je to pogrešno mišljenje. Stoga ću vam predstaviti kolegicu Tatjanu Cifrak Kostelac. Tatjana radi kao knjižničar informator na Posudbenom odjelu u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" Bjelovar.

ZORKA: Za početak, što bi izdvojila u svom životopisu?

TATJANA: Filozofski fakultet upisala sam zbog svoga zanimanja za hrvatski jezik i književnost. Jezik me malo više privlačio pa sam i diplomsku radnju izabrala iza dijalektologije. Počela sam raditi kao apsolvent u srednjoj školi i tamo ostala pet godina. Nekako mi se uvijek činilo da će moj rad u nastavi biti privremen, ali nisam imala točnu viziju što želim. Tada me zanimalo istraživački rad kakav je u zagrebačkom Institutu za jezik, no nisam imala sredstava za upis poslijediplomskog studija. Smanjenjem broja razrednih odjeljenja ostala sam bez satnice i preuzeila dio sati u školskoj knjižnici, i to kao potpuni početnik. Dalje je uslijedila edukacija za rad u knjižnici, prijava za stručni ispit i polaganje istog. Knjižničarstvo mi

je postalo izazov jer o toj struci nisam znala ništa. Bila sam vrlo sretna kad sam dobila posao u bjelovarskoj knjižnici, a ujedno i prestravljenja. Ipak je to bila potpuno drugačija vrsta posla i smatrala sam se nedovoljno obrazovanom. Sve što danas znam o radu u knjižnici naučila sam ovdje u proteklih pet godina zahvaljujući strpljenju, dobroj volji kolega i pozitivnom ozračju.

ZORKA: Znači li to da je posao knjižničara sudbina, a ne tvoj izbor!? Što misliš o svom poslu?

TATJANA: Knjižnica, kao izvoriste najrazličitijih informacija, pruža mogućnost čovjeku za svakodnevno usvajanje spoznaja. Sama priroda posla je takva da neprestano morate biti u toku s novim informacijama da biste ih mogli pružiti korisnicima. Radivši u nastavi, nisam imala vremena za praćenje suvremene književne produkcije, ali je zato sada drugačije. Veseli me kada preporučim knjigu koja se korisniku svidjela. Lijep je osjećaj kada kažu da im je neka stručna knjiga bila od koristi ili kad je preporuče svojim poznanicima ili prijateljima. Željela bih da se uvijek u našim prostorima osjećaju dobrodošlim. Za uspješnost u našem poslu važna je kvalitetna komunikacija na svim razinama. No, kao i svaki drugi posao, i ovaj zna biti stresan jer podrazumijeva rad s ljudima. Teško je raditi u uvjetima kada ko-

risnik nema razumijevanja za druge ljude i ne poštuje pravila Knjižnice. U takvim situacijama teško je u isto vrijeme inzistirati na poštovanju pravila, slušati neopravdane kritike i smješkati se. Sva sreća da se naš život sastoji i od lijepih trenutaka koji potiru one manje lijepe.

ZORKA: Tvoja ljubav ipak je slikarstvo. Kako je sve počelo?

TATJANA: Ozbiljno se bavim slikarstvom već petnaest godina. U početku su to bile sličice koje sam napravila od ostataka boje na tetkovoј paleti. Naime, moja teta i tetak su prosvjetni djelatnici i bave se slikarstvom kao hobijem dugi niz godina. Kreнуvši na studij u Zagreb, puno sam vremena provodila kod njih u kreativnoj atmosferi koja mi je odgovarala. Oni su mi bili podrška u svakom pogledu i sigurna sam da bi moj životni put bez njih izgledao potpuno drugačije. Upravo su me oni "natjerali" da priredim prvu samostalnu izložbu u Zagrebu uvjerivši me u umjetničku vrijednost slika. Budući da sam pretjerano samokritična, ne znam kada bih se sama odlučila na takav korak.

ZORKA: Nemoguće je ne zamjetiti da su boje važan dio tvojih slika. Pokušala sam pronaći prikladan citat iz brojnih kritika, no međutim sve mi je pomalo neshvatljivo, pa sam odustala. Boje su dio tvog stila odjevanja i života pa mislim da si ti najmjerodavnija da nešto kažeš o bojama. Što za tebe znače boje?

TATJANA: Slikarstvo mi je neobično važno u životu. Od trenutka kad sam se počela baviti njime, a to je bilo na početku studija kroatistike, slikarstvo me prati u stopu. Neki su ljudi spretni s riječima, a ja imam sreću da dobro govorim bojom. Boje me prate cijelog života. Uvijek zapazim sklad boja i vesele me neobične i hrabre kombinacije, bila to odjeća, frizura, pokuštvo, zidovi, slike... Kako se mijenjam, tako se proširuje i moja tolerancija prema kombinacijama koje su mi prije bile nemoguće i neshvatljive. Analogno tom poimanju vidljive su i promjene na mojim slikama. Često mi ljudi govore da se odijevam u boje koje su slične koloritu aktualnog ciklusa slika. Nosim boje koje su odraz unutarnjega stanja i koje mi u tom trenutku odgovaraju. Trendovi me ne zanimaju. Jedino sam nesretna kada dođe u modu neka "moja" boja, kada svi nose istu boju zbog toga što je moderna, a ne zato jer se u njoj dobro osjećaju.

ZORKA: Svi imamo neostvarene snove. Da li je tvoj san da se bavиш samo slikarstvom?

TATJANA: Da imam osiguranu egzistenciju i ne moram raditi, sigurno bih se u potpunosti posvetila likovnom usavršavanju i stvaralaštvu. Kao i svaka druga umjetnost slike, osim darovitosti, talenta i ljevavi, zahtijeva svakodnevno više satno vježbanje, upornost, predanost. Zato iščekujem vikend da bih u miru mogla ozbiljno prionuti na posao, promišljati o mogućim varijacijama, pristupima, izvedbi. U stvaralaštvu mi je najdraži osjećaj neizvjesnosti dok slika nastaje jer nikad ne planiram njen točan izgled, nego sve prepustam osjećaju. Samo dodajem boje i imam osjećaj da se sama stvara. Uvijek se iznenadim na kraju, pogotovo ako je posebno uspjela.

ZORKA: Mnogo je izložbi iza tebe. Da li si zadovoljna postjećom komunikacijom s publikom?

TATJANA: Umjetnost je područje koje nudi mogućnost za individualnost, poniranje u vlastitu nutrinu, istraživanje, razvoj, prepoznatljivost, pravo na svoj rukopis. Ako želite potvrdu svojih sposobnosti, morate svoje rade dati na uvid, sudjelovati u individualnim i kolektivnim projektima - samostalnim i skupnim izložbama. Umjetnost ne može živjeti bez publike, njena se društvena funkcija ostvaruje u međusobnom dijaligu autora i konzumata. Dosad sam priredila petnaest samostalnih izložaba i njihova je recepcija bila zadovoljavajuća.

ZORKA: Često mijenjaš stilove i tehnike. Što kriju nove slike?

TATJANA: Trenutačno radim na ciklusu koji je većim dijelom posvećen Mediteranu i željela bih ga predstaviti u Bjelovaru i još nekim gradovima na jesen. Dosad sam pretežno radila u tehniči suhog pasaleta, no ova će izložba sadržavati još i akrilike i ulja.

ZORKA: Osim slikarstva iskušala si i radost pisanja.

TATJANA: Na kolegiju stilistike koji nam je držao profesor Krešimir Bagić izučavali smo stilove hrvatskih pisaca. No predavač nas je potakao da i sami nešto napišemo i potom odabranu tekstove proanaliziramo. Ispostavilo se da je priča koju sam napisala stilski zanimljiva i dobivši tu potvrdu, nastavila sam pisati. Bile su to kratke

priče sa iznenađujućom poantom. Osnovna im je potka bila sačinjena od stvarnih doživljaja ukomponiranih s fikcijom, intertekstualnošću i citatnošću. Ton im je bio ironičan i zajedljiv a poanta u zadnjoj rečenici iznenađujuća, šokantna. Doista, ništa posebno. Jedino je čudno što sam ih pisala ne znajući za postojeće književne obrasce sličnoga tipa u suvremenoj hrvatskoj književnosti.

ZORKA: No, to nije sve. Pisala si i pjesme (o čemu se možete osvjeđaći u prilogu). Zašto si zapustila pisanje?

TATJANA: Poezija mi je teže "išla"; dos-

VOLIM ISTRU

nedostaje mi istra
dok čitam tipe knjige
zaboravljam riječi
smisao
i vrijeme
lutam crvenim prostranstvima
lebdim nad kamenim zdanjima
i padam ničice pred tajnom
uzalud
neumoljiva je
volim istru

LAKO JE PJESNICIMA

misli im teku slobodno
i iskazuju sve
što osjećaju
da sam pjesnik
napisala bih pjesmu
o vremenu
jednom mrtvom i
zrakopraznom
0 onom koje je starije
od svih nas
1 zagonetnije
od svih tajni
danasa

ta sam se mučila s njom jer sam uvijek željela savršen izraz i dugo tražila primjerenu riječ. Da ne bi stih bio banalan, dugo sam "brusila" izraz. Ne znam zašto sam zapustila pisanje. Nekako mi se čini da je moj medij ipak boja.

ZORKA: Pisanje udžbenika i priručnika težak je i zahtjevan posao. Prošle godine "Školska knjiga" objavila je tvoj "Triručnik za nastavnike hrvatskog jezika".

TATJANA: Priručnik za nastavnike sastavljala sam zajedno s kolegicama Zbukvić i Zrinjan i predviđen je kao dodatak uz Čitanke 1, 2, 3 za trogodišnje strukovne škole. Priručnik sadrži metodički oblikovane nastavne jedinice koje se obrađuju na nastavi hrvatskoga jezika i književnosti u trogodišnjim strukovnim školama. Dakle, nastavnicima je sada građa dostupna na jednom mjestu. Mislim da je Priručnik vrijedna pripomoć ponajviše pripravnici, ali i nastavnicima koji imaju iskustva, ali tek počinju raditi po srednjoškolskom programu. Nastavne jedinice oblikovale smo na svoj način i to su naši prijedlozi za obradu, što ne znači da su to modeli koji su savršeni i zadani. Ne želimo podcenjivati nastavnike budući da su oni stekli u nastavi bogato znanje, stručnost i iskustvo.

ZORKA: Znam da puno čitaš i s posebnim zanimanjem pratиш suvremenu književnu produkciju. Što misliš o novim autorima i njihovim radovima?

TATJANA: U suvremenoj hrvatskoj, ali i svjetskoj književnoj produkciji, teško je pronaći stilski vrijedne i originalne tekstove. Kad nađem na nešto zanimljivo i posebno, redovito se ugodno iznenadim. Čini mi se da je vrijeme lijepo književnosti ipak iza nas i da je znatan broj knjiga nezanimljivoga stila, koje se neće imati po čemu pamtit. Čast izuzecima. S druge strane, dobro je što danas, više nego ikad, svatko ima pravo i mogućnost objaviti nešto, sudjelovati u utrci za zapaženost i samopotvrđivanje, ali ujedno i snositi odgovornost za eventualna razočaranja.

Za kraj, treba naglasiti da je Tatjana iznimno aktivna u radu našeg lokalnog Društva knjižničara. Dva mandata bila je član Glavnog odbora, a u jednom mandatu tajnica. Zapaženo je njeno likovno rješenje za plakat i popratne materijale skupštine knjižničara u Daruvaru. Tatjana je autorica CD-ROM-a o povijesnom razvoju našeg Društva.

Puno se toga još može reći o Tatjani, ali za to bi atrebalo jedno posebno izdanje "Sveska".

Posao u knjižnici

Prednosti i nedostaci knjižničarskog zvanja-Mišljenja knjižničara Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar

pripremile Zorka Renić i Tatjana Cifrank-Kostelac

Posao kao posao. Bilo bi bolje pitanje kakva sam ja, tj. kako se ja odnosim prema dodijeljenom mi poslu. U svakom slučaju, da bi što bolje obavljao taj posao, knjižničar mora ovladati mnogim vještinama, razviti mnogo dobrih osobina i stalno učiti.

Misljam da je knjižničarstvo, prije svega, uslužna djelatnost, a tek onda informatička, edukativna, kulturološka.

Knjižničar treba znati da je njegov zadatak, bez obzira što radio (bio on u direktnom kontaktu s korisnicima ili ne) uvijek SLUŽENJE.

Tina, 49

Volim svoje zanimanje. Sretan sam i zadovoljan na svom poslu jer volim komunicirati s ljudima. Svakodnevno s korisnicima razmjenjujemo iskustva, sudjelujemo u njihovom životu, u njihovim sretnim, ali i tužnim trenucima.

Vojislav, 51

Posao knjižničara je ugodan, zanimljiv, dinamičan. Prednost ovoga posla vidljiva je u mogućnosti korištenja svih izvora informacija koji su nam na raspolaganju. Iako su nam knjige dostupne, nemamo vremena pročitati sve što nas zanima.

Neda, 24

Oduvijek puno čitam, a ovdje sam na izvoru svega novog što se izdaje. Okružuje nas mnogo mlađih ljudi, moramo stalno biti u toku zbivanja i bliže i dalje od nas. Tehnološki to sve moramo pratiti i znati pomoći. Moramo biti autoritativni i u svakom trenutku korisnik mora osjetiti našu dobromanjernost- što znači da on zna da je došao na pravo mjesto po pomoći. Ugodno je raditi s pametnom i odgojenom djecom, kulturnim ljudima koji točno znaju što hoće. Zna biti naporno zbog napornih, nekulturnih ljudi, koji u ovu našu zgradu u centru grada jednostavno zalutaju, ali njih je srećom neusporedivo manje.

Ljiljana

Posao knjižničara je dinamičan, zanimljiv, kreativan, a ponekad i stresan. Knjižničar je uvijek na izvoru informa-

cija. Prisiljen je permanentno se obrazovati. Korisnici ponekad nemaju osjećaj da nas previše pozuruju dok očekuju informaciju "sada", isti tren, jer za kvalitetno pretraživanje treba vremena.

Fanika, 46

Posao knjižničara je zanimljiv, ali i zahtjevniji nego što ljudi misle. Prednosti našeg posla su što širi horizonte, "prisiljava" te da stalno istražuješ i napreduješ u svom obrazovanju i usavršavanju. S druge strane, naša je struka podcijenjena, što utječe na slabu plaćenost.

Stefanija, 53

Odgovor ne može biti jednostavan. Zavisni na kojem mjestu radiš kao knjižničar. Svakako može biti i kreativan i zanimljiv, ako je knjižničar predan poslu. Ponekad je izvan društvenih kretanja, ili u segmentu, kulturi gdjesutepromjene uoči i vije. Posao koji radim traži neprestano usavršavanje, učenje, osmišljavanje novih projekata, poticanje drugih na stvaralaštvo... Pogled iznutra, nama važan, nerijetko je varljiv. Drugi nas vide drugačijim pa nerijetko i podcenjivačkim pogledom, najčešće zbog neznanja da je naša struka samo u posljednjih desetak godina velikim koracima uznapredovala.

Prednosti ovoga zvanja- prvi na izvoru znanja, prvi do informacija, a zatim sloboda u kreiranju knjižnične politike, odnosno usmjeravanje razvoja... A nedostaci: pomalo društvena isključenost, putovanja, a zatim stalna briga i rješavanja nekih nesporazuma.

Razumije se, ovo je pogled iz mog kuta, iz moje vizure koja je ponekad i drugačija od većine knjižničara.

Ilij, 48

Posao knjižničara je za preporuku svim onim mlađim ljudima koji su zaljubljenici u knjigu, u kreativan rad i rad s ljudima.

Kao prednosti ovog posla navela bih isto tako mogućnost pokazivanja svoje kreativnosti u promicanju pisane riječi, dolasku do nove knjige na najbrži mogući način, svestranost u radu, dobar osjećaj

kada vidiš da si uspio u odgoju mladog čitatelja...

Nedostaci... u mojoj slučaju, a i slučaju mojih kolegica, nemogućnost napredovanja u poslu.

Snježana, 41

Posao knjižničara je raznovrstan i kreativan. Knjižničar mora biti široko obrazovana osoba da bi mogla kvalitetno obavljati svoj posao. Važna je i komunikativnost, posebno u radu s djecom. Još bih dodala i organizacijske vještine kao odliku dobrog knjižničara.

Prednosti posla knjižničara vidim kao mogućnost kreativnog izražavanja, komunikacije s ljudima, permanentnog samooobrazovanja, biti stalno na izvoru informacija i u društvu dobre knjige.

Kao nedostatke posla navela bih nerazumijevanje naše struke od strane naših osnivača. Isto tako nemogućnost napredovanja u struci s obzirom da sam knjižničar VŠS.

Misljam da smo premalo plaćeni za posao koji nastojimo kvalitetno obavljati.

Vjeruška, 34

Volim knjige i to okruženje mi savršeno odgovara. Nastojim se upoznati sa svom novo pristiglom gradom i drag mi je kada mogu preporučiti dobru knjigu ili pomoći naći literaturu za referate.

Prednost je okruženje - knjige, kako sam već navela, a nedostaci vrednovanje rada. Znači bez obzira koliko truda uložila, uvijek će biti jednak nagrađena, tj. plaćena.

Jasna, 55

Posao knjižničara prije svega podrazumijeva prilagođavanje potrebama i zahtjevima korisnika. Puno razgovaram s korisnicima, nastojim biti strpljiv i uslužan. Prednost našeg posla je upravo taj direktni kontakt s različitim dobним i socijalnim skupinama ljudi. Posao u bibliobusu podrazumijeva i neke svoje specifičnosti. Najčešći problemi su loši radni uvjeti.

Željko ^i

Misljam da radim posao koji je ugodan i zanimljiv. Ponekad se desi da imamo neugodnosti. Većina ljudi ima krivu predodžbu o našem poslu i misle da mi samo sjedimo i čitamo.

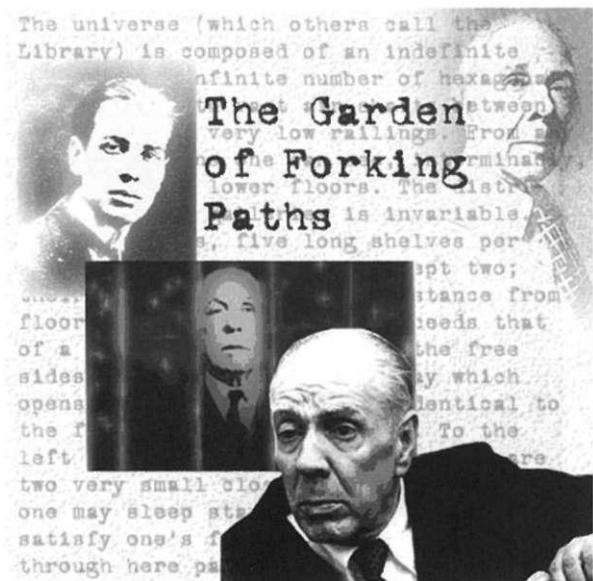
Sviđa mi se što za posao koji obavljam moram znati mnogo, stalno učiti i pratiti novitete u svim područjima.

Ivana, 41

Borgesov san o univerzalnoj knjižnici

pripremile Neda i Tina Gatalica

Jorge Luis Borges

Ime Jorgea Luisa Borgesa, argetinskog pripovjedača, esejista i pjesnika, danas je obavijeno urom međunarodne slave. Nema nijednoga značajnijeg jezika na koji nisu prevedene njegove knjige.

Na Borgesovo djelo i doživljaj svijeta utjecali su brojni književni, filozofski i teološki tekstovi ezoteričnog karaktera, kao i djela Berkleva te Schopenhauera, a gnosticizam i kabala nadahnuli su mnoge njegove priče. Čovjekovo traganje za smisom u beskonačnom svemiru činilo mu se besmislenim pa je kroz stare mitove progovarao o suvremenim temama. Smatrao je da se slika prave stvarnosti nalazi u čovjekovu umu te da ovisi jedino o njegovoj mentalnoj percepciji svijeta koji ga okružuje.

Borges je pisac koji je teologiju i filozofiju smatrao rodovima fantastične književnosti, majstor je smišljenih parodika i namjernih tautologija, tvorac spiritualnih svjetova koje gradi na cijelokupnoj književnoj tradiciji ili pojedinačnim djenama. Možda je ipak najvažnije za njega reći da je doživljavao svijet kao knjigu, a knjigu kao svijet i da je taj doživljaj bio konstanta njegova stvaralaštva.

Ali što je utjecalo na taj Borgesov stav? Borges je rođen 24. kolovoza 1899. godine u Buenos Airesu. Ubrzo nakon njegova rođenja obitelj se preselila u Pal-

leskih knjiga.

Za knjigu i knjižnicu Borges će biti sudbinski vezan i u kasnijim godinama svoga života, a oni će postati i njegovom neiscrpnom književnom temom.

Kada mu 1938. godine umire otac, Borgesu više nije dostatna zarada od književnog stvaralaštva. Uviđa da mora pronaći neki sigurniji izvor prihoda pa se zapošjava kao pomoćni knjižničar u knjižnici Miguel Cane u Buenos Airesu.

U podrumu knjižnice piše priče i dok njegovi kolege vrijeme provode u svakodnevnim uobičajenim knjižničarskim poslovima, on ispod njihovih nogu udara temelje modernizma. Tu u tom podrumu, vjerojatno spremištu, nastala je jedna od njegovih najpoznatijih priča - Babilonska knjižnica.

U toj priči Borges zamišlja univerzalnu knjižnicu koja na jednom mjestu okuplja sve ljudsko znanje. Ideja o takvoj knjižnici odaje potrebu za redom i mudrošću, ali stvarnost je posve drugačija. U knjižnici iz Borgesove priče vlada nered i iako postoji katalog, nitko ga ne može pronaći u šumi polica i knjiga.

Katalog je ovdje simbol sređenog, ali nedostupnog znanja. Tako Babilonska knjižnica postaje poput Babilonske kule simbol nereda i kaosa.

Borges 1946. godine ostavlja posao u knjižnici i počinje zaradivati držeći pred-

vanja o američkoj i engleskoj književnosti. No, 1955. godine, nakon pada Peronove vlade, Borges je postavljen na mjesto ravnatelja Nacionalne biblioteke. Ironija sudbine bila je u tome što ga je vid sve više napuštao. Zbog progresivnog sljepila zabranjeno mu je čitati i pisati i otada te poslove za njega obavljaju majka i prijatelji. Bog mi je istovremeno darovao 800 000 knjiga i tamu, reći će Borges.

Unatoč tom velikom hendikepu, on je odlučio pretvoriti Nacionalnu biblioteku u najveći kulturni centar države. Organizira razna predavanja i pokreće novi književni časopis. Na mjestu ravnatelja Nacionalne biblioteke ostao je punih osamnaest godina, sve do 1973. kada Peron ponovno dolazi na vlast, a Borges daje ostavku.

Borges je umro 1986. godine, u vrijeme kad World Wide Web još nije ušao u sve pore ljudskog života. Pa ipak, Borgesovi zamišljeni labirinti i račvasti putevi koje je stvarao u svojim pričama te njegov trajni san o tome kako će svi ljudi imati jednak pristup znanju najsljeđniji su svjetu Interneta.

Danas se Borgesov san o univerzalnoj knjižnici ostvaruje u digitalnim knjižnicama, a Borges se otkriva ne samo kao veliki književnik, nego i kao veliki

CITACI

*Za viteza se onog, tužna lika
A junačkoga držanja i smjela,
Sluti da, sniju pustolovna djela,
Iz knjižnice se ne pokrenu nikad.
Ljetopis točni svih tih nastojanja,
Ispada drskih i tragikomičnih,
Shvaše on, a ne Cervantes dični,
Te nije drugo do ljetopis sanja.
To je i moja kob. Jer znam da skrta
Besmrtnost je i bitnost pokopana
U knjižnici onoj iz drevnih dana
u kojoj povijest vitezovu čitah.
Listove lake teški snovi prate,
A dječak snatri stvari nepoznate.*

L. Borges

Literatura:

1. www.moderna-vremena.hr/vrem/jlborges.asp
2. www.themodernworld.com/borges
3. Leksikon stranih pisaca / glavna urednica Dunja Detoni-Dujmić. Zagreb. Školska knjiga, 2001.
4. Borges, J. L. Sabrana djela 1-6. Zagreb. GZH, 1985.
5. Manguel, Alberto. Povijest čitanja. Zagreb. Prometej, 2001.

Studenti knjižničarstva iz Osijeka u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" Bjelovar

Bjelovarska Narodna knjižnica

Petar Preradović, zahvaljujući suvremenim oblicima rada i promišljenoj koncepciji, ostavlja vrijedan trag ne samo u vlastitoj sredini, već i šire u nacionalnim prostorima. To pokazuje i posjet studenata druge godine knjižničarstva osječkog sveučilišta J. J. Strossmavera početkom godine.

Studenti i voditeljica studija mr. Vera Eri najviše su se zanimali za izgradnju i organizaciju novog prostora odjele i

službe, važnije pokazatelje rada, mrežu knjižnih ogrankova i stanica i promociju Knjižnice.

Nakon cijelodnevног obilaska i boravka nisu krili svoje zadovoljstvo viđenim, posebno nakon kraćeg programa najmladih korisnika igraonice za predškolce i voditeljice Snježane Berak pripremljenog za ovu prigodu.

Osim toga,

Knjižnicu su u ovoj godini posjetili članovi Glavnog odbora Matice hrvatske u Sarajevu, knjižničari osnovnih i srednjih škola Bjelovarsko-bilogorske i Virovitičko-podravske županije, knjižničari Gradske knjižnice Slavonski Brod i grupa hrvatske manjine iz Rumunjske.

—Marinko Ilić

Stručni posjet u Požegu i Slavonski Brod

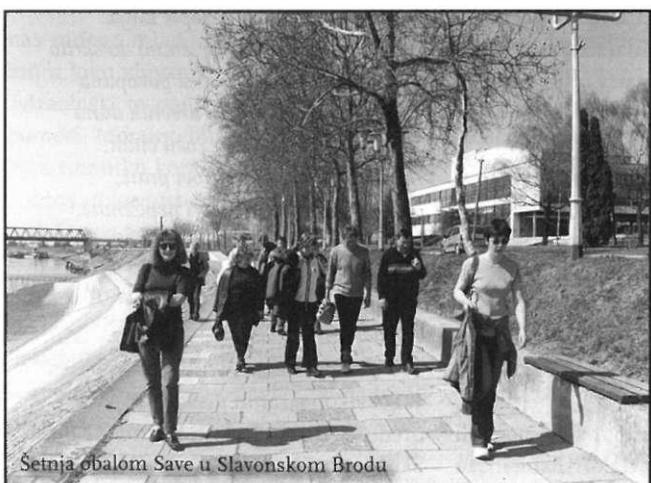
Krajem ožujka 2003. godine djelatnici, volonteri, članovi Upravnog vijeća, suradnici i umirovljenici Narodne knjižnice Petar Preradović Bjelovar posjetili su Gradsku knjižnicu i čitaonicu u Požegi i Gradsku knjižnicu u Slavonskom Brodu.

Kao vlastiti turistički vodiči u autobusu o proljetnim bilogorskim

Požežanima i znamenitostima Požege Ilija Pejić i Milan Pavlović.

U Požegi su djelatnici razmijenili iskustva u radu, a goste je srdačno pozdravila ravnateljica Jasenka Bešlić.

Po prekrasnom proljetnom

Šetnja obalom Save u Slavonskom Brodu

običajima zanimljivu priču ispričala je članica Upravnog vijeća Knjižnice Gordana Matunci, a o znamenitim

razgledanju lijepog prostora Knjižnice i šetnje obalom Save, razgledali smo spomeničku knjižnicu franjevačkog

samostana koja između ostalog, posjeduje zbirku najstarijih izdanja Andrije Kačića Miošića. S Brođanima je sklopljeno trajnije prijateljstvo, a to pokazuje i čvrsto obećanje ravnateljice

Srdačan doček u Požegi

danu nastavilo se put Slavonskog Broda, glavnog cilja putovanja. U Slavonskom Brodu, osim pomnog

Branke Solina o uzvratnom posjetu bjelovarskoj knjižnici u lipnju i nastavak razmjene izložbi.

Sadržajem stručni izlet upotpunjeno je obilaskom đakovačke katedrale J. J. Strossmavera i Gradskog muzeja Našice s vrlo zanimljivim spomeničkim sobama Dore Pejačević i Ise Kršnjavoga

—Marinko Ilić

Zlatna plaketa Grb grada Bjelovara Narodnoj knjižnici "Petar Preradović"

Za izuzetan rad na području kulture Narodna knjižnica Petar Preradović Bjelovar je dobila najveće priznanje Zlatnu plaketu Grb Grada Bjelovara. Priznanje je uručeno na svečanoj sjednici Gradskog vijeća

povodom Dana Grada 29. rujna 2003. godine.

—Marinko Iličić

Reportaža iz Čazme **Od otvorenja preuređene knjižnice do otvorenih vrata za korisnike**

Gradska knjižnica Čazma 6. svibnja 2003. svečano je otvorila svoja vrata gostima i korisnicima, odnosno svojim građanima. Na svečanom otvorenju, kako i priliči, bilo je svečano i s puno uzvanika, između ostaloga: Branko Maleš, pomoćnik ministra kulture Republike Hrvatske, Damir Bajs, župan Bjelovarsko-bilogorski, Jadranka Slobođanac, savjetnica za narodne knjižnice pri NSK, Ilija Pejić, voditelj matične službe, te predstavnici gradske vlasti, kolege knjižničari iz sjeverne Hrvatske.

Uz bogat program sastavljenih od domaćih mladih glazbenika i pjesnika, Sladan Lipovec, Darko Žalac, Iris Sudar, Dario Kirin i dr., Gradska knjižnica je otvorila vrata za svoje korisnike.

Gradska knjižnica Čazma uz već postojeće odjele dobila je dva nova odjela: Studijski odjel i Čitaonicu dnevног tiska, povećala prostor za novo spremište. Dobila je dva nova računala; jedno za dječji odjel a drugo za internet, pa korisnici imaju pristup internetu.

Od 2003. godine, Knjižnica je

Čitaonica dnevног tiska

nabavljala i posuđuje po prvi puta i neknjižnu građu; VHS kasete, CD, CD-ROM-ove, Dječji odjel raspolaže s igrama za djecu.

U 2003. godini odvijao se iznimno bogat program. Između ostaloga u našoj Knjižnici gостovalи су sljedeći književnici i predavači, priređene sljedeće izložbe ili radionice:

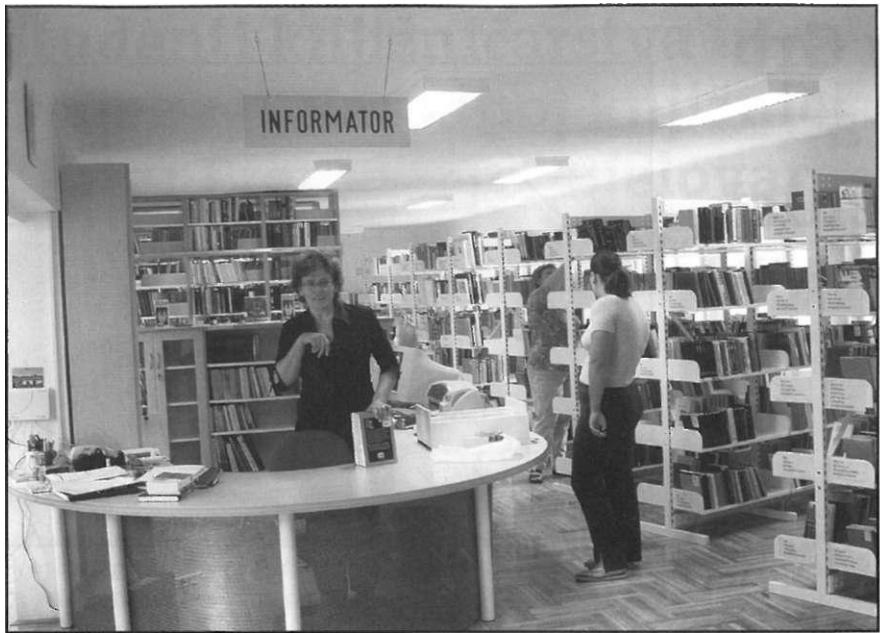
- Izložba suvenira Čazme, srpanj 2003.

Predavanje Vladimir P. Goss o "Srednjovjekovnom graditeljstvu" povodom Dana Grada Čazme, 22.srpna 2004.

Radionice:
"Internet za svakog - osnove pretraživanja"
"Čitajte svome djetetu" - projekt za poticanje čitanja namijenjen djeci predškolskog uzrasta i njihovim roditeljima - listopad, studeni 2003.

"Nacionalni kviz za poticanje čitanja" - rujan, listopad 2003.

"Izrada nakita i ukrasnih pred-

meta od fimo mase" 12.12. 2003.

Književne večeri i predavanja:
Radovan Dožudić: "Kratak za priču"
- predstavljanje zbirke pripovijedaka
iz Zavičajne zbirke - **10**. listopada
2003.

Predavanje, odnosno predstavljanje izdavačke kuće "Ženska infoteka", gost direktorica "Ženske infoteke" Đurđa Knežević - 15. listopada 2003.

Susret sa Sanjom Pilić - književno večer za djecu- predstavljanje knjige "Sasvim sam poburteo" - 29. LIS-
TOPADA 2003.

Predstavljanje knjige "Kao da smo otac i kći" Juliane Matanović 12. 11.

2003.

Biblioteka "Celeber" - gost Tarik Kulenović s romanom "Jeleni na kiši"
28. studenog 2003.

Multimedijalni projekt s likovnom izložbom Slađan Lipovec i Saša Golubović, zbirka poezije iz Zavičajne zbirke "Emily Dickinson u mom gradu" Slađana Lipovca.

Sve naše aktivnosti: radionice, književna predstavljanja, internet za korisnike, iznimno su bila dobro posjećena i medijski popraćena.

—Vinka Jelić

Studijski odjel

Svečano otvorenje preuređene Gradske knjižnice Čazma

Pokretne knjižnice: nezamjenjivi dio cjelovite knjižnične mreže

Osijek, 12. svibnja 2003.

Nove tehnologije u pokretnim knjižnicama

piše Ljiljana Vugrinec

5. godišnji skup hrvatskih pokretnih knjižnica, održan je u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku. Razmatrano je cijelokupno stanje pokretnih knjižnica - bibliobusa u Hrvatskoj, a osobiti naglasak stavljen je na uvođenje novih usluga i tehnologija u pokretnе knjižnice.

Zbirne podatke o aktualnom stanju bibliobusa u Hrvatskoj iznijela je Jadranka Slobođanac, stručna suradnica za narodne knjižnice u Zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Danas na području Hrvatske djeluje ukupno sedam bibliobusnih službi (s dva bibliobusa u Zagrebu, a po jednim u Bjelovaru, Čakovcu, Karlovcu, Koprivnici, Osijeku i Rijeci). Bibliobusi su u Hrvatskoj u 2002. godini ukupno obilazili 209 stajališta, a imali su ukupno 9.239

korisnika koji su usluge bibliobusa koristili 118.376 puta i posudili ukupno 211.016 jedinica građe. Svaki je korisnik u prosjeku 13 puta na godinu dolazio u bibliobus i svaki put posudio u prosjeku 1,5 knjigu.

Spomenka Petrović, predsjednica Radne grupe za pokretnе knjižnice pri Sekciji za narodne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva, inače iz Bibliobusne službe Knjižnica grada Zagreba, govorila je o uslugama za osobe s posebnim potrebama koje je moguće osigurati putem pokretnе knjižnice. Osobito je istakla velike mogućnosti bibliobusa u zadovoljavanju potreba za knjigom, obrazovnim i drugim sadržajima nacionalnih manjina i doseljenika, osoba smještenih u različite ustanove zatvorenog tipa (poput domova za starije, zatvora, bolnica i slično), osoba s invaliditetom i mentalnim oštećenjima te

općenito ljudi starije dobi, koji su prepoznati kao specifična grupacija korisnika s posebnim potrebama. Pri tom je naglasila kako je - uz tehničke mogućnosti samoga vozila i odgovarajući knjižnični fond te potrebna audio-vizualna pomagala - osobito važan stav i pristup osoblja u bibliobusu, koje mora imati posebno razumijevanje i strpljenje, a treba biti i kvalitetno educirano za rad s korisnicima koji imaju posebne potrebe.

Dragutin Katalenac, ravnatelj Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku, u svom je izlaganju iznio iskustva osječkog bibliobusa u uvođenju Interneta. Iako najmlađa u Hrvatskoj (djeluje tek treću godinu), osječka bibliobusna služba otisla je najdalje u primjeni novih tehnologija u bibliobusu: putem Interneta (koji omogućava izravno spajanje na knjižnični server) u njihovom bibliobusu obavljaju se svi knjižnični poslovi (zaduživanje, vraćanje knjiga, pretraživanje baze itd.), a korisnici u bibliobusu također mogu na posebnom računalu pretraživati i koristiti Internet za svoje potrebe.

Gošća iz Slovenije, Majda Blagović iz Mariborske knjižnice, govorila

je o posebnim uslugama koje se pružaju korisnicima u slovenskim putujućim knjižnicama, gdje trenutno djeluje petnaest bibliobusa. Slovenski bibliobusi također obilaze sredine gdje postoje korisnici s posebnim potrebama, napr. bolnice, domove za starije, zatvore i slično. Majda Blagšić naglasila je i socijalnu ulogu bibliobusa, koji je u mnogim malim mjestima često jedina kulturna ustanova, pa je njegov dolazak pravi društveni događaj za tamošnje stanovnike.

Putujuća je knjižnica, uz to, najbolji promotor djelatnosti matične knjižnice - jer prenosi informacije o njezinim aktivnostima, obavlještava o uslugama i o organizaciji posebnih programa, poziva na događanja u knjižnici. Uglavnom, putujuća knjižnica ima nezamjenjivu ulogu u knjižničarskom sustavu, ali i u kulturnom životu Slovenije uopće, u skladu s porukom s jednog od susreta slovenskih putujućih knjižničara: «Naši putevi su veze među ljudima.»

Ravnateljica koprivničke Knjižnice i čitaonice «Fran Galović», Dijana Sabolović-Krajina, prenijela je svoja iskustva sa studijskog boravka u Finskoj. U toj zemlji knjižnice se smatraju temeljem obrazovnog i kulturnog sustava, a usluge narodnih knjižnica za građane su besplatne. Pokretne knjižnice u Finskoj organizirane su svuda gdje je stanovnicima otežan dolazak do stacionirane knjižnice (napr. u udaljenim dijelovima velikih gradova, u slabo naseljenim sjevernim područjima i slično), tako da Finska danas ima čak 197 bibliobusa i jedan biblio-brod koji obilaze ukupno 16.226 stajališta.

Neprekidnim i ustrajnim djelovanjem kroz četvrt stoljeća, bibliobusi u Hrvatskoj dokazali su nepobitnu svrhovitost svoga postojanja: izgradili su bogati knjižni fond, osposobili stručne djelatnike, razvili gustu mrežu stajališta te stekli brojnu populaciju korisnika koji (ponekad već u trećoj generaciji!) redovito koriste bibliobusne

usluge. U budućnosti - s obzirom na visoku cijenu formiranja stacioniranih knjižnica, osobito u područjima slabe naseljenosti - uloga pokretnih knjižnica u izgradnji cijelokupne nacionalne knjižnične mreže sigurno će biti još značajnija, osobito u smislu osiguravanja prava na korištenje knjižnicom osobama s posebnim potrebama, odnosno svim potencijalnim knjižničnim korisnicima koji zbog bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti doći u knjižnicu ili se njome služiti na standardni način.

DOBRA VIJEST!

Zahvaljujući namjenskim sredstvima Ministarstva kulture, kao i sredstvima lokalnih zajednica, u prosincu 2003. dovršena je izrada novih voziла za bibliobusne službe: u Čakovcu i u Karlovcu, veljači 2004. za Koprivnicu, dok se završetak bjelovarskog, a potom i riječkog novog bibliobusa očekuje uskoro.

25 godina bibliobusne službe
Knjižnice i čitaonice "Fran Galović"

Obljetnica proslavlјена puštanjem u rad novog bibliobusa

piše Ljiljana Vugrinec

Ravnateljica Knjižnice im. sc. Dijana Sabolović-Krajina s posebno dargim gostima iz Ministarstva kulture RH, Županije Koprivnicko-križevačke i grada Koprivnice

Koprivnička bibliobusna služba obilježava u 2004. godini svoj srebrni jubilej - cijelih četvrt stoljeća djelovanja! Od 1979. godine, kada je u Koprivnici stigao prvi bibliobus, popularna «putujuća knjižnica» već punih 25 godina donosi radost čitanja brojnim korisnicima u Koprivničko-križevačkoj županiji. Za to vrijeme, članovi bibliobusne posade: vozač, Ivo Trepotec, i prvi knjižničar u bibliobusu, Josip Blažek, kao i sadašnji knjižničar, Mladen Tudić, postali su rado viđeni znaci, pa i prijatelji, koje korisnici bibliobusa željno očekuju na stajalištima, kako bi ne samo posudili novu knjigu, već i porazgovarali te razmjenili novosti, jer pokretna knjižnica postala je, tijekom vremena, istinskim i nezaobilaznim dijelom života svakog mjeseca koje posjećuje.

Nakon više od dva desetljeća neu-morne vožnje po podravskim ces-

Na otvorenju bibliobusa okupilo se mnogo građana Koprivnice, kao i dosadašnjih korisnika "putujuće knjižnice"

Aktualna posada bibliobusa: Ivo Trepotec i Mladen Tudić (peti i šesti slijeva)

tama, već vremešan i dotrajali bibliobus zbog starosti i neispravnosti početkom 2003. godine prestao je s radom, da bi ga nedavno zamijenila nova, veća i suvremenija «knjižnica na kotačima». Višegodišnja uporna nastojanja knjižničarske struke, ali i korisnika bibliobusa, kao i šire javnosti, napokon su urodila plodom: ostvarena je ne samo moralna, već i konkretna finansijska podrška za nabavu novog vozila.

Kao rezultat te podrške, dobili smo novi bibliobus: namjenski izgrađeno i opremljeno vozilo u kojem korisnici njegovih usluga - i djeca i odrasli - zahvaljujući suvremenim tehničkim rješenjima (griganje, klima uređaj itd.) sada mogu ne samo korisno, već i ugodno boraviti. U bogatom bibliobusnom knjižnom fondu (preko 15.000 svezaka, s nabavom od 2 do 3 tisuće primjeraka knjiga godišnje) svaki korisnik bibliobusa može naći nešto

za sebe. Osim knjiga i slikovnica, korisnici imaju mogućnost korištenja videokaseta, CD-a i DVD-a. Upis

- CD-multimedije te Interneta. Kako bi bibliobus već na prvi pogled bio atraktivn i prepoznatljiv, za izgled njegove karoserije originalnim grafičkim rješenjem pobrinuo se Koprivničanac Ignac Horvat.

Brojni dragi gosti, ne samo iz Koprivnice i naše Županije, već i iz Zagreba, Bjelovara, Čakovca, podijelili su s koprivničkim knjižničarima radost svečanog otvorenja novog bibliobusa, dok je bibliobus simboličnim otvaranjem vrata vozila „pustio u pogon“ župan Koprivničko-križevačke županije, g. Josip Friščić.

U ponovni obilazak svojih stajališta - kojih sada ima 36, što je za 8 stajališta više nego u 2002. godini - novi bibliobus krenuo je 2. ožujka 2004. Koliko su ga korisnici željno očekivali, rječito govori podatak da je u prvih mjesec dana rada (do 1. travnja) u bibliobusu učlanjeno 1162 korisnika, dok ih je u cijeloj 2002. (posljednjoj godini rada starog bibliobusa) bilo učlanjeno ukupno 1306.

Novom bibliobusu osobito se vesele najmlađi, korisnici - djeca: učenici osnovnih škola i dječjih vrtića uz koje bibliobus ima svoja stajališta. Dakako, pojavom novog, lijepo i moderno opremljenog, ali i najnovijim knjigama opskrbljenog, bibliobusom su jednakom mjerom oduševljeni i njegovi odrasli korisnici.

OSNOVNI PODACI O NOVOM VOZILU

kamionsko podvozje	IVECO
motor	IVECO 180 KS, ABS, servo volan
nadogradnja i unutrašnja oprema	VRH d.o.o. Dugo Selo
dužina	8,887 m
širina	2,444 m
visina	3,540 m
dužina polica	76 m (cca 3500 sv. knjiga)
cijena bibliobusa	954.040,00 kn

NABAVU BIBLIOUSA OMOGUĆILI SU:

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

Koprivničko-križevačka županija

Podravka d.d. Koprivnica

Knjižnica i čitaonica »Fran Galović« Koprivnica

GRADANI KOPRIVNICE I KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

i posudba grade te pretraživanje baze podataka automatizirani su (korištenjem programa METEL. WIN), a u perspektivi, u planu je uvođenje novih usluga za korisnike

Na kraju, poželimo novom bibliobusu i njegovoj posadi što više sretno i sigurno prijeđenih kilometara, na radost i zadovoljstvo svih sadašnjih i budućih korisnika. •

Novi bibliobus po prvi puta u Novigradu Podravskom i Reki

Knjiga je opet u modi - bibliobus opet u akciji!

piše Luca Jelečević

Dolazak dugo najavljujanog i nestrljivo očekivanog, a otprije dobro poznatog bibliobusa, premašio je sva naša očekivanja. Još se slučajno, ali sretno "potrefio" s velikim reklamnim hitom Jutarnjeg lista "Čitajte knjigu utorkom".

Tako je i toga utorka, popularno zvana "knjižnica na kotačima", poslije jednogodišnje stanke, stigla pred našu školu. Ravnatelja Osnovne škole "Prof. Blaž Mader" u Novigradu Podravskom, Marka Mihokovića, sve djelatnike i učenike pozdravio je knjižničar Mladen Tudić rekavši nam da imamo čast među prvima se učlaniti u Bibliobus i još značajno naglasio da je upis za sve besplatan.

Ni traga nije bilo starom, sivom, Bibliobusu: pred nama je stajao potpuno nov, moderan, grafički zanimljivo oslikan bibliobus, s prepoznatljivim fotografijama, a malo kasnije smo saznali tko je sve omogućio nabavku novog Bibliobusa, čak i to da mu je cijena 954.040,00 kuna. Ipak, prava riznica bila je u sadržaju Bibliobusa - među knjigama. Prvi dojam smo iskazali zbornim usklikom: "Vaauu", a onda su učenici zainteresirano počeli pregledavati police prepune novih šarenih

knjiga, a moj zadatak je bio gledati njih, i slušati. Međusobno su komentirali: "Kak je super, baš je fora, o ovoj mi je brat pričao-guba je", a svako malo su mi prilazili s pitanjem ili knjigom: "Učiteljice, preporučite mi neku dobру". Lana mi je pokazala svoj izbor, "Ljubav na petom jeziku2, a Katařina - "Princezini dnevničci". Još

su se tu našli i "Otkačeni Grci", "1000 pitanja za djevojke" i druge knjige tipične za uzrast mojih petačića, a kod viših razreda našlo se i ozbiljnijih naslova: "Grafiti", "O biljkama", "Ulica straha", također i neizbjegne teme: ljubav, droga, sex, čak i demoni. U to malo zgusnutog vremena, prostora i

dobrog raspoloženja uživala sam kao rijetko do sad jer je to bila drugačija slika od uobičajenog negodovanja oko «zamorne» lektire ili čitanja nečeg više od ulomka iz čitanke. Pokazalo se da učenici vole čitati po svom izboru i bibliobus je pun pogodak, ili njihovim žargonom rečeno: "Bibliobus je baš zakon, ima svakakvih knjiga, od vrtićanaca do penzića, mjuza je mrak, a imaju i DVD-filmove, dva kompića, jedino je šteta kaj budu dolazili tek svakog drugog utorka". Osim pred školom, Bibliobus stoji 30 minuta u centru tako da svi zainteresirani mještani mogu koristiti oko 3000 knjiga (na skladištu je 13000 knjiga), također imaju besplatan upis zahvaljujući općini Novigrad Podravski koja sufinancira Bibliobus s 5000,00 kn godišnje. Dok smo se oprashtali od ljubaznih i strpljivih stričeka, Mladena Tudića, Ive Trepoteca i Maria Zovka, napomenuli su kako im je Novigrad samo jedna od 36 postaja i kako po prvi put voze u Prekodravlje.

Sto na kraju reći, nego *hvala bibliobusu* i onima koji su kreirali što

nam je knjigu približio nadohvat ruke, a na nama je *biti u modi i čitati, i nakon reklamnog hita*, jer smo čitali i prije, a naslov bismo samo malo izmijenili i zaključili: "*Knjiga je uvijek u modi*". •

BIBLIOBUS

BIBLIOBUS SVAKOG DANA,
DOLAZI DO NAŠEG STANA.
ON JE PUN KNJIGA I SLATKIH BRIGA.
IZ NJEGA POSUDUJEM KNJIGE,
A STRIČEKI KOJI U NJEMU RADE
UPOZORE ME DA SE POSUĐENE
KNJIGE NA VRIJEME VRATE.

LANA KUDELIC - 2. RAZRED

BIBLIOBUS

BIBLIOBUS POSJEĆUJE NAŠU ŠKOLU,
SVAKI DAN. ON JE NAJBOLJI PRIJATELJ,
UČENIKA I KNJIGA.
ON NAM ULJEPŠA DAN!

MIHAEL BALAŠKO - 2. RAZRED

BIBLIOBUS

SVAKOG DANA ČEKAM BIBLIOBUS,
JER JE PUN PRIČICA, I LIJEPO POSLOŽENIH
MALIH DJEČJIH KNJIŽICA.
BIBLIOBUS ČEKAM DA U NJEGA ZAVRIM,
IZNATIŽELJU SMIRIM.
KNJIGU POSUDIM I SVOJU ŽELJU ISPUN-
IM!

ROBERT POVIJAČ - 2. RAZRED, PRO - REKA

BIBLIOBUS

BIBLIOBUS SVAKOG DANA, ŠEĆE ULICOM.
ON JE PRAVI GOSPODIN.
U BIBLIOBUSU SU DVA STRIČEKA, ONI
NAS UPOZORE.
KAD DJECO POSUDITE KNJIGU, O NJIMA
VODITE BRIGU!

TOMISLAV DOMBOVIĆ - 2. RAZRED, PRO
REKA

BOŽIDAR ORŠUŠ,
PRO - REKA, 2. RAZRED

Iz školskih knjižnica

Uz 27. listopada: međunarodni dan školskih knjižnica

Kako bismo što dostojnije obilježili ovaj dan, u goste smo pozvali književnika Hrvoja Kovačevića. Ovo je bio drugi njegov posjet našoj školi. Prvi put je to bilo prije točno sedam godina, 1996., a zanimljivo je bilo podsjetiti se da je to bio njegov prvi književni susret s učenicima neke škole.

Prof. Andrea Tuma priredila je sa svojom dramskom skupinom uprizorenje jednog ulomka iz romana «Tajna Ribljeleg Oka», što je književnika ugodno iznenadilo i obradiovalo. Bio je to krasan početak jednog ugodnog druženja. Hrvoje nam je pričao o svom radu profesionalnog književnika, o knjigama koje je napisao on, ali i o onima koje su napisali neki drugi književnici, a njemu su vrlo drage. Saznali smo kako nastaju njegovi romani i priče, te da uz to piše radiodrame i knjige za odrasle. Učenici su se opustili i zapitkivali. Većina učenika već je im-

ala priliku susresti nekog književnika uživo (npr. proljetos je kod nas bio Darko Macan, prije toga Anto Gardaš, Melita Rundek ...), ali treba istaknuti da je svaki takav susret izuzetno vrijedan. Dijete upoznaje književnika neposredno, licem u lice, može mu postaviti pitanje i istoga trenutka dobiti odgovor, može biti posve spontano, a to i jest najbolji način učenja. To je i jedan od najboljih načina motivacija za čitanje.

I druge školske knjižnice Bjelovarsko-bilogorske županije obilježile su ovaj dan posebnim programima: najrazličitijim izložbama, radionicama, susretima, druženjima, izradama plakata, popravljanjem oštećenih knjiga, pričaonicama itd. Ipak, mogli bismo izdvojiti događanja u knjižnici Češke osnovne škole Josipa Ružičke u Končanici. Ona je toga dana ugostila ministra prosvjete i sporta, gosp. Vladimira Strugara, koji je svečano otvorio novouređenu

školu u kojoj je i školska knjižnica konačno dobila dostoјno mjesto, dok je sav potreban nameštaj i tehniku knjižnici darovala Češka Republika.

Ovo je tek druga godina u kojoj školski knjižničari Hrvatske, po uzoru na svjetske, imaju «svoj dan». Iza toga, svakako, stoji ozbiljan i ustrajan rad. Ono što nas najviše raduje jest činjenica da nas kolege u zbornicama konačno počinju shvaćati ozbiljnije, a ne samo kao «posudivače lektire». Naime, u mnogim je školama vladalo upravo takvo mišljenje. Srećom, ne i u mojoj. Imamo i sve veću podršku raznih institucija, osobito Ministarstva prosvjete i sporta, koje sve više daje za opremanje i informatizaciju šk. knjižnica. Možemo se samo nadati da će se taj trend nastaviti, jer školske su knjižnice promicatelji novih znanja, dragocjeni pomagači u nastavi (ako ih se samo zna pravilno koristiti), ali i mjesta koja zrače toplinom, oaze mira u kojima se možemo družiti, učiti bez prisile, čitati, pisati, crtati, ili jednostavno - šutjeti i uživati, ako nam se baš hoće.

— Mirjana Milinović

Projekt Knjižničarske grupe Đurđevačke ulice i naselja

piše Nataša Švaco

Svake školske godine u svibnju za Dan škole organiziramo Otvorene dane škole kada se u našoj školi - OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac, održavaju različite radionice, druženja s poznatim likovnjacima našega kraja, organiziraju sportska natjecanja u nogometu, košarci i rukometu. Održano je i školsko natjecanje učenika u šahu. Prezentirane su web stranice naše škole i naš školski list Sunčanim stazama. Školskom kamerom zabilježeni su svi značajni događaji tog tjedna, a materijali su pohranjeni u našoj školskoj knjižnici.

Svaki razred i pojedine grupe slobodnih aktivnosti prezentirali su svoje radove i projekte na kojima su sa svojim voditeljima marljivo radili tijekom cijele školske godine.

Grupa mladih knjižničara u OŠ Grgura Karlovčana pod mojim vodstvom izradila je projekt pod nazivom Đurđevačke ulice i naselja.

Učenici su po grupama isplanirali etape rada: snimanje situacije po kvartovima - nazivi svih ulica. Učenici su posjetili upravna tijela Grada Đurđevca kako bi realizirali svoje zadatke: Kada i kojom

odlukom je došlo do promjene naziva ulice? Kako su se nazivale ulice prije, a kako sada? Po kome su ulice dobile nazive? Posjetili su tvrtku Geoconsult i nabavili plan grada i kartu ulica.

Nakon terenske etape učenici su nastavili rad u knjižnicama našeg grada. Istraživali su bibliografske podatke poznatih ličnosti iz povijesti po kojima su nazvane ulice, a to su: književnici, pjesnici, kraljevi, banovi, velikani, političari, likovnjaci, veleposjednici, skladatelji - poznati Đurđevčani. Pregledavali su književna i povjesna djela s motivom ulica.

Sljedeća etapa bila je izrada priloga i plakata prema motivu ulica. Svakog tjedna postavljali su izložbe svojih radova u knjižnici: popise pjesama i proznih djela s motivima ulica, poruke i značenja pojedinih ulica, poruke o ponašanju na ulici, popise naziva ulica po kvartovima i prikaz karte Đurđevca i okolnih naselja.

Postavili su sami zadaće i ciljeve:

budjenje ljubavi prema gradu, ljubav prema kulturnoj baštini, ekološko osvjećivanje, pravilno ponašanje na ulici, uočavanje prometnih znakova, upoznavanje povijesnih velikana, vladara i književnika u drugom svjetlu.

Pri pretraživanju bibliografskih podataka u referentnoj zbirci služili su se postojećim znanjem iz književnosti, povijesti, zemljopisa, glazbene kulture, pri-

Na plakatima je vidljiva njihova originalnost i maštovitost.

Na sastancima smo svi zajedno analizirali odabранe ulomke s motivom ulice. Razgovarali smo o raznim utjecajima ulice na ljudi i kako ljudi mijenjaju ulice. Došli smo do zaključka da svaka ulica krije neku priču, diskutirali smo kakve ulice želimo imati u gradu, kako se treba ponašati na ulici, saznali smo o našem

graftitima na ulicama i napisali izvješće.

Napravili su sami popis ulica prema toponimima, imenima gradova, sela i geografskim nazivima, prema izgledu, znamenitim osobama.

Školski knjižničar bio je samo koordinator, a učenici su sami pronalazili potrebne informacije, istraživali po ulicama, izradivali razne naputke i popise prema uputama, a neke ideje razvili su i predložili sami.

Odgovore na neka pitanja učenici su dobili od odraslih. Potvrdili su svoje znanje o pravilnom kretanju ulicama poštujući prometne znakove, o pravilima pristojnog ponašanja, zadovoljili su svoju znatiželju u Gradsкоj knjižnici i u upravnim tijelima Grada Đurđevca. Zabilježili su pozitivne promjene na ulicama grada.

Izradili su priloge i plakate koji su izloženi u prostorima knjižnice.

Prednost ovog rada je u tome što svaki član postaje aktivni sudionik u radu. Tako se lakše usvajaju nepoznati pojmovi, a stečena znanja su temeljitelja i trajnija. U grupi se nije osjetila nelagoda i prisila. Komunikacija s ulicama našega grada na ovaj način podignuta je na višu razinu. Na ovaj način svi smo bolje upoznali naše zavičajne znamenitosti, kraj u kojem smo se rodili, u kojem stvaramo i živimo. •

rode, tehničke kulture, likovne kulture i ekologije.

Učenici su zaključili da je ulica motiv mnogim književnicima, slikarima, skladateljima. Čitanje njihovih djela o ulicama je zanimljivo putovanje kroz povijest. Ulica je sinteza ljudskog truda, a svaka za sebe je malo umjetničko djelo. Svaka ulica poziva nas na komunikaciju. Književni motiv ulice može se kao tematska jedinica prepoznati u mnogim književnim djelima. Tako su učenici u knjižnicama pronašli mnoga djela u kojima je opisana tajna veza junaka i ulice. Učenici su prema izdvojenim lektirama, monografijama, antologijama izradili popise. Sami su pokušali pisati literarne radove na temu Ulica i ja, istražili su ponašanje ljudi na ulici, proučili prometne znakove na ulicama, igrali se učitelja - provjeravali gramatiku malo i veliko slovo u nazivima ulica. U ovakvom timskom radu dolazi do izražaja kreativnost učenika, njihova originalnost, razumijevanje i međusobna komunikacija. Svoje radove prezentirali su pomoću plakata ostalim učenicima, a tijekom prikupljanja podataka svoje radove izlagali su i na panoima u knjižnici.

gradu i ulicama kako su izgledale nekad i kako su se zvali, a kakve su sada i koje nazive nose.

Predložili su izradu velikih drvenih ploča s natpisima ulica na kojima će pisati i zanimljivi detalji zbog čega se baš tako zove neka ulica. Izmislili su neke pozitivne i poučne ulične grafite. Učenici su primijetili da se različita kultura i ponašanje ljudi može sresti na ulicama. Oni predlažu i žele čist, zdrav grad s lijepim i urednim ulicama na čijim postajama će biti postavljeni zanimljivi graffiti, poruke, uredne velike kante za selektiranje različitih vrsta otpada. Zaključili su da nam prometni znakovi pomažu u kretanju ulicama, ali ih treba obnoviti. Zebre treba iscrpati na više mesta i vidljivo označiti gdje se nalazi škola, igralište, vrtić, sportska dvorana, Dom kulture, Stari grad - muzej našeg grada. Zamjetili su promjene na našim ulicama - izgrađena je zaobilaznica, a dobili smo i prvi semafor u gradu.

Istraživali su jezik i žargon ulice. Pronašli su i skladbu našeg sugrađanina Ede Kreszingeru koji piše o Đurđevcu i njegovim ulicama. Sami su došli na ideju i intervjuirali gradane što oni misle o

Popis literature koju su učenici koristili pri izradi projekta: i. Anić, V.: Rječnik hrvatskog jezika, Zagreb, Novi Liber, 1991., 2. Cesarić, D.: Vočka poslije kiše, Zagreb, Mladost, 1987., 3. Crnković: Dječja književnost, Zagreb, ŠK, 1982., 4. Babić - Finka - Moguš: Hrvatski pravopis, Zagreb, ŠK, 1995., 5. Balog, Lj. : Vrijeme igre, Zagreb, Mladost, 1987., 6. Čapek, K.: Bajke, Zagreb, Mladost, 1964., 7. Horvatić, D.: Stanari u slonu, Zagreb, Mladost, 1987., 8. Iveljić, N.: Dodi da ti pričam, Zagreb, Mladost, 1985., 9. Kanižaj, P.: Tričave pjesme, Zagreb, Mladost, 1987., 10. Kušan, I.: Koko u Parizu, Zagreb, Mladost, 1985., n. Matoš, A. G.: Poezija, Zagreb, Mladost 1977., 12. Matošec, M.: Strah u Ulici lipa, Zagreb, Mladost, 1982., 13. Milčec, Z.: Zvižduk s Bukovca, Zagreb, Mladost, 1987., 14. Molnar, F.: Junaci Pavlove ulice, Zagreb, Mladost, 1985., 15. Peroci, E. : Djeco, laku noć, Zagreb, Mladost, 1983., 16. Škrinjarić, S.: Ulica predaka, Zagreb, Mladost, 1977., 17. Tadijanović, D.: Poezija, Zagreb, Mladost, 1977., 18. Težak-Babić: Gramatika hrvatskog jezika, Zagreb, ŠK, 1992., 19. Ujević, T.: Poezija, Zagreb, Mladost, 1977., 20. Vučeta, B.: Taj divni Božji svijet, Zagreb, ŠK, 1991.

OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac

Obilježavanje Dana holokausta

piše Nataša Švaco

Od ove godine, Republika Hrvatska kao članica Vijeća Europe prema Deklaraciji europskih ministara prosvjete i Preporuci o poučavanju povijesti u Europi u 21. stoljeću, preuzeila je obvezu uvođenja i obilježavanja Dana sjećanja na holokaust i oslobođenja logora Auschvitz, 27. siječnja. U suradnji s Ministarstvom naša škola je uključena u projekt: Odgoj i obrazovanje za ljudska prava - "Holokaust". Cjelokupni rad osmišljen je u timskom radu kao projektna nastava.

U ostvarivanju ovog programa sudjelovali su učenici naše škole, učitelji hrvatskoga jezika, povijesti, vjeroučenja, likovne kulture, učitelji razredne nastave, stručni suradnici - pedagog i knjižničar te vanjski suradnici iz naše Gradske knjižnice.

Posebno mjesto pripada gostima koje smo ugostili u našoj školskoj knjižnici: nekadašnjeg sugrađanina Borisa Brauna i Edu Kreszingeru našeg današnjeg sugrađanina.

Našim učenicima je druženje s gostima bio nezaboravni susret. Svi su bili upoznati s događajima koji su se dogodili obitelji Šandor iz Đurđevca. Njihovu nesobičnu pomoć i razumijevanje za neimatičnu mnogih siromašnih prije II. svjetskog rata posvjedočilo je i dvoje

sugrađanina na susretu. Jedna ulica u gradu dobila je ime po Šandoru Braunu, ocu Borisa Brauna.

U knjižnici je postavljena izložba likovnih i literarnih radova učenika koji su govorili o ratu, progonu, smrti, ali i o slobodi, životu, miru i ljubavi. Izložene su knjige s tematikom Holokausta, progona Židova, Roma, Hrvata i drugih naroda za vrijeme II. svjetskog rata u svijetu i u našoj zemlji. Izložbu su posjetili svi razredi naše škole tijekom čitavog tjedna (23. 01. - 30. 01. 2004.) uz prigodno predavanje koje su organizirale učiteljice povijesti za više razrede i knjižničarka za niže razrede. Tematiku smo nastojali približiti učenicima ovisno o njihovom uzrastu. Cilj našeg timskog rada bio je naučiti učenike

toleranciji, suživotu, poštivanju svih naroda i njihovih ljudskih prava; uočiti razliku u životu u miru i ratu i opredijeliti se za život i učenje u miru i slobodi.

Krenuo u našu knjižarsku grupu razgovarali o knjizi i filmu Dnevnik Ane Frank. Njihova zapažanja su bila vrlo potresna. Za njih je Ana bila dijete kao oni, a predstavljala je simbol patnje i stradanja jednog povijesnog trenutka s kojim se nitko na svijetu ne može pomiriti. Njezin Dnevnik opomena je svim ljudima kako nas bolesni ljudski umovi mogu dovesti.

Pristup temi u nižim razredima bio je pažljivo interpretiran, jer su učenici bili veoma osjetljivi na jezivost prizora iz nekih dokumenata. Nakon objašnjenja osnovnih pojmoveva, otvorena je diskusija o pojmu slobode i zabrane, nagradama i kaznama, o pravima ljudi bez obzira koje su nacije i na kraju njima najzanimljivija tema - dječja prava.

Učenici su bili otvoreni, puni mašte i dobro su shvatili i zaključili da i uz svakodnevne male zabrane i kazne žive u slobodnom i sigurnom susjedstvu. Zaključili su da žive u vrijeme kad su tolerancija

i razumijevanje neizbjegni i uvijek prisutni. I cvijet, i ptica u slobodnom letu, i leptir na mirisnoj, zelenoj livadi, i dječak i djevojčica na dječjem igralištu simbol su mira, sreće, blagostanja i ljubavi.

Evo što je jedna učenica petog razreda napisala o slobodi:

Sloboda

Sloboda je dječja igra i leptirov let.

Pjesma vjetra, sijanje Sunca, sloga svijeta i mirisni cvijet.

Nitko ne voli neslogu i rat,
neka slobodan bude svak.
Netko još uvijek zbog njega pati
i ne može da shvati
grubost tu čovječju.
Nekome je imati slobodu san,
a netko je ima svaki dan.

Antonia Šikljan, 5-a

OŠ Antuna Nemčića Koprivnica Otvorena (pre)uređena školska knjižnica

Uz skromnu prigodnu svečanost, koju su s puno ljubavi pripremili učenici, učitelji i prijatelji Škole, kao i uz nazočnost brojnih dragih gostiju, 31. ožujka 2004. svečano je otvorena preuredena i sada namjenski i moderno opremljena školska knjižnica OŠ Antun Nemčić Gostovinski u Koprivnici. Time je ostvaren dugogodišnji san svih onih koji se ovom knjižnicom koriste, a osobito onih koji u njoj rade i pomažu da djeluje što usješnije.

No, vratimo se malo unatrag: kontinuirano postojanje ove knjižnice seže još u daleku 1957. godinu, a o čemu svjedoči najstarija inventarna knjiga. Kroz desetljeća, mijenjali su se nazivi škole, mijenjali su se ravnatelji, tisuće djece prošlo je kroz knjižnicu, pa ipak ona je uvijek bila nekako «zaboravljena», a tako je bilo i 1990. kad je škola zadnji put renovirana: cijela je zgrada nanovo opremljena, osim knjižnice, u kojoj su police i dalje bile priručne izrade. U idućim godinama knjižnica je bila opremana na različite načine: 1994. god. police za knjige su bile napravljene

od starih školskih klupa i bili smo neopisivo sretni. Kako bi nam knjižnica ipak bila što funkcionalnija i bar djelomično opremljena po knjižničarskom standardu, Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" daje nam 1999. na posudbu svoje stare police. U međuvremenu, povećavao se broj knjiga, gradu smo uvijek nastojali dopuniti,

osuvremeniti, ali sam prostor knjižnice ostajao je siromašan mogućnostima koje nam danas pruža.

I tako, korak po korak, od improviziranih, preko posudenih polica, stigli smo do školske knjižnice s oko 8000 knjiga, koja je danas napokon i moderno opremljena. Sredstva za opremu izdvojena su iz proračuna škole, koji osigurava grad Koprivnica kao osnivač i vlasnik. Sam izgled knjižnice osmislio je AG studio iz Zagreba.

Jedan san se ostvario. Iako je Školska knjižnica uvijek je bila središte zbivanja u školi - tu su organizirani književni susreti, radionice za učenike, roditelje i učitelje, kviz natjecanja za učenike, prigodne izložbe vezane uz knjigu (zaštićeni fond knjižnice), ali i izložbe fotografija, aktivni školskih knjižničara, domjenci,...- trudit ćemo se da budemo još zanimljiviji i bolji, kako bi prostor knjižnice još više koristili i učenici i učitelji jer on danas pruža mogućnost primjene svih izvora znanja: od knjiga, enciklopedija, priručnika, do uporabe interneta, multimedije i kućnog kina. Ideja i planova ima još puno, a s obzirom na maštovitost, polet i volju svih koji u radu knjižnice suraduju - od učenika, preko učitelja do ravnateljice - budući uspjesi u njenom djelovanju sigurno neće izostati!

— Luca Matic

Metel edukacije u 2003.

Osmisljene i metodički razradene edukacije u Metelu velika su pomoć knjižničarima u njihovom radu, posebice onima koji započinju s informatizacijom. Podijeljene su u dva dijela: u prvom polaznici nauče preuzimanje kataložnih zapisa iz baze, učlanjivanje te osnove pretraživanja, a u drugom, mjesec dana poslije, kad su već počeli stvarati vlastitu bazu i kad

nica za knjige, za članove, liste najčitatelja, biltene prinova, otpisa...

Ovaj oblik edukacije Županijska matična služba osmisnila je s Pointom, a pokazao se izuzetno uspješnim te se primjenjuje i u drugim knjižnicama

diljem Hrvatske.

Edukacija u Metelu za knjižničare BBŽ-a - I. dio, Osnovna škola S. Kolara Hercegovac, 20. 6. 2003.

Oba dijela edukacije za knjižničare BBŽ-a održana su u Osnovnoj školi S. Kolara u Hercegovcu (I. dio 20.6., a II. dio 11.12.2003.) a polazilo ju je jedanest knjižničara: Mladen Jasek (Ugostiteljsko-prehrabrena škola Bjelovar), Sandra Petrić, Tatjana Mamić (OŠ Čazma), Marija Kuštan, Marina Duran-Ferenčak (OŠ Ivanska), Katica Grgurić (OŠ Vel. Grđevac), Boro Bašlijan, Marija Baca i Vjera Stilinović (OŠ Hercegovac), Ivana Pinter (OŠ Vel. Trojstvo) i Maja Dizdarević (Hrv. knjižnica «D. Sudeta» Garešnica).

Edukacija u Metelu za knjižničare VPŽ-a - I. dio, Osnovna škola «I. Brlić-Mažuranić» Virovitica, 4.6.2003.

Za knjižničare VPŽ-a oba dijela edu-

kacije održana su u Osnovnoj školi «I. Brlić-Mažuranić» Virovitica (I. dio 4.6., a II. dio 2.12.2003.). Edukaciju je polazilo devet korisnika programa: Goranka Pavelić i Blanka Medvecki (OŠ «I. Brlić-Mažuranić» Virovitica), Želimir Meter (OŠ

Školsko knjižničarstvo u Koprivničko-križevačkoj županiji

U planu kompjutorizacija školskih knjižnica

piše Ljiljana Vugrinec

Koprivnička osnovna škola "Đuro Ester" bila je domaćin redovnog stručnog sastanka školskih knjižničara, koji je u organizaciji Županijske matične službe održan početkom prosinca 2003.

PROJEKT KOMPJUTORIZACIJE ŠKOLSKIH KNJIŽNICA

Temeljem zaključaka s prošla dva stručna sastanka školskih knjižničara Županije, Županijska matična služba izradila je Prijedlog projekta kompjutorizacije školskih knjižnica, koji bi se - prema planu - trebao provesti kroz dvije godine - 2004. i 2005.

Prijedlog kompjutorizacije sadrži:

- obrazloženje potrebe nabave programa za knjižnično poslovanje;
- analizu stanja školskih knjižnica u Županiji (s posebnim naglaskom na stanje informatizacije);
- opća obilježja i smjernice kod nabave programske podrške za školsku knjižnicu (prema materijalima NISKA-e);
- opis uvjeta koje svaka školska knjižnica treba ostvariti radi provođenja informa-

MJESEC HRVATSKE KNJIGE 2003

Školska knjižnica
⇒ moja knjižničar

U školskoj knjižnici
možeš posudit

- lektiru
- druge zanimljive knjige
- stručne knjige iz pojedinih predmeta

ili čitati u knjižnici

- enciklopedije, rječnike i leksikone
- časopise

Sočuvajmo školske knjige - koristimo!
oznake za čitanje!

tizacije; prijedlog realizacije Projekta po školama (u skladu s ostvarenim uvjetima, koji podrazumijevaju: prostor, fond, tehničku opremu i odgovarajuće satnicu stručnoga knjižničara)

- finansijski plan provođenja projekta (kroz dvije proračunske godine).

Prijedlog projekta informatizacije školskih knjižnica upućen je u jesen 2003. godine na razmatranje osnivačima i financijerima županijskih škola - Županiji koprivničko-križevačkoj te Gradu Koprivnici - radi uvrštavanja u Proračun za 2004. godinu. Iako je do-

Špišić Bukovica), Vladimir Brabec (OŠ Suhopolje), Jasna Šok (OŠ Gornje Bazije), Višnja Romaj (Tehnička škola Virovitica), Snježana Plavšić-Bratranek (Industrijsko-obrtnička škola Virovitica), Luca Matić (OŠ «A. Nemčić Gostovinski» Koprivnica) i Nataša Švaco (OŠ Đurđevac).

Informatičkoj pismenosti knjižničara ovakve edukacije zacijelo doprinose, no, naši ciljevi su dalekosežniji: automatsko poslovanje svih knjižnica u jedinstvenoj mreži čime ćemo olakšati pristup znanjima i povećati iskorištenost vlastitih, ne malih, resursa.

—Ilijia Pejić

bio i podršku Stručnog activa ravnatelja osnovnih škola Županije (na sastanku održanom 12.11.2003.) Projekt, nažalost, još nije uvršten u županijski Proračun. Međutim, u naknadnim razgovorima u Županiji Projektu je dana načelna podrška te je najavljen mogućnost njegovog ulaska u Proračun nakon rebalansa.

RADIONICA "ČITANJE ZA TRAJNO PAMĆENJE"

Prof. Nada Poturić održala je radionicu 0 mogućnostima primjene metode "čitanja za trajno pamćenje". Prema istraživanjima, najuspješnije metode čitanja imaju za cilj istovremeno: ČITATI - MISLITI - ČINITI

Najučinkovitiji način koji objedinjuje sva ova tri procesa jest PISANJE, s obzirom da je prepostavka za pisanje RAZMIŠLJANJE. Pišući, npr. 0 određenoj temi, može se osvijestiti razina nekog znanja te pojasniti u čemu je postojeće znanja manjkavo, tj. kako bi se moglo nadograditi.

Učenike je poželjno poticati neka najprije sami izraze svoje mišljenje o nekoj temi (npr. u pismenom obliku) a zatim da to prodiskutiraju, npr. u paru s drugim učenikom, ili u manjoj grupi, koja zatim oblikuje zajedničku izjavu. Na ovaj način povećava se sposobnost kritičkog razmišljanja učenika, potiče ih se na oblikovanje vlastitih stavova te na poštivanje tudihih. Istovremeno, veća je motiviranost i odgovornost pojedinca za vlastito učenje, jer u njemu - umjesto prisile - može pronaći radost otkrivanja i stjecanja novih znanja.

LIKOVNA RADIONICA "ANĐELI U

ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI"

Katarina Pavlović, knjižničarka na Dječjem odjelu u Gradskoj knjižnici Đurđevac, održala je vrlo uspјelu prirodnu likovnu radionicu pod nazivom "Anđeli u školskoj knjižnici". Kao što i sam naziv govori, tema radionice bilo je slikanje anđela, kombiniranim tehnikom tuša u boji i pastela.

POSTUPAK SLIKANJA:

- na papiru za crtanje, izrezanom u polukružnom obliku (napr. kao crkveni prozor), voskom od svijeće potrebno je iscrtati rub slike te obris anđela, a zatim cijelu površinu slike obojiti tušem odabранe boje, razrijedjenim s malo vode.
- kad se slika osuši i obrisi anđela postanu vidljivi (vosak ne prima boju!), pastelom se naglase crte koje želimo istaknuti. Na kraju, ponovo tušem obojimo samo lik anđela ili njegov obris, ili samo

tuševa u boji, komplet pastela, papir za slikanje, svijeća.

STRUČNO UREĐENJE ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Veronika Čelić-Tica održala je izlaganje na temu "Stručno uređena školska knjižnica - preduvjet za kreativan rad školskoga knjižničara". Izlaganje se temeljilo na rezultatima opsežne ankete o stanju školskih knjižnica u Hrvatskoj, provedene prije nekoliko godina, a čiji su rezultati bili objedinjeni u knjizi "Školske knjižnice danas", V. Čelić-Tice i M. Zovko. Namjera izlaganja bila je usporediti tadašnje i aktualno stanje, tj. ustanoviti imo li pomaka na bolje u organizaciji rada školskih knjižnica; jesu li i u kojoj mjeri rješavani stari problemi, ima li novih i slično.

Zaključeno je kako ima pomaka

pozadinu slike, već prema želji.

Rezultat slikanja ovom neobičnom tehnikom vrlo su lijepi i originalni slike, od kojih je svaka posebna na svoj način.

Pri ocrtavanju voskom na papiru ne traži se posebna likovna spretnost, pa na ovaj način mogu slikati i djeca mlađeg uzrasta. Dodatna motivacija zasigurno će im biti i efekt iznenađenja do kojeg dolazi kad voskom iscrtani oblici, prebojani tušem, dobiju svoj vidljiv izgled.

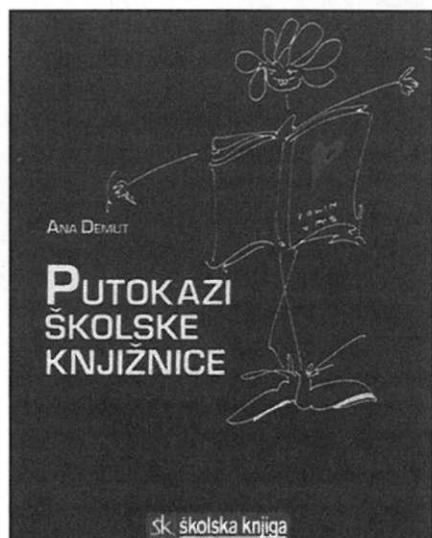
Ukoliko se želite okušati u slikanju na opisani način, POTREBAN vam je sljedeći MATERIJAL: komplet

na bolje (zaposleni su novi školskih knjižničari, poboljšana je nabava građe, inicirana je nabava programa za knjižnično poslovanje), ali mnogi problemi nisu još riješeni (prostor i oprema knjižnica, nedostatna satnica u gotovo polovici svih školskih knjižnica, nestručno uređene knjižnice itd.) te je na njihovom rješavanju potrebno i nadalje ustrajati, u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, Ministarstvom prosvjete i športa RH te Zavodom za školstvo.

"PUTOKAZI - ŠKOLSKE KNJIŽNICE"

Veronika Čelić-Tica predstavila je knjigu Ane Demut, "Putokazi - školske knjižnice", u izdanju "Školske knjige".

Školska knjižničarka u OŠ Zvonimir

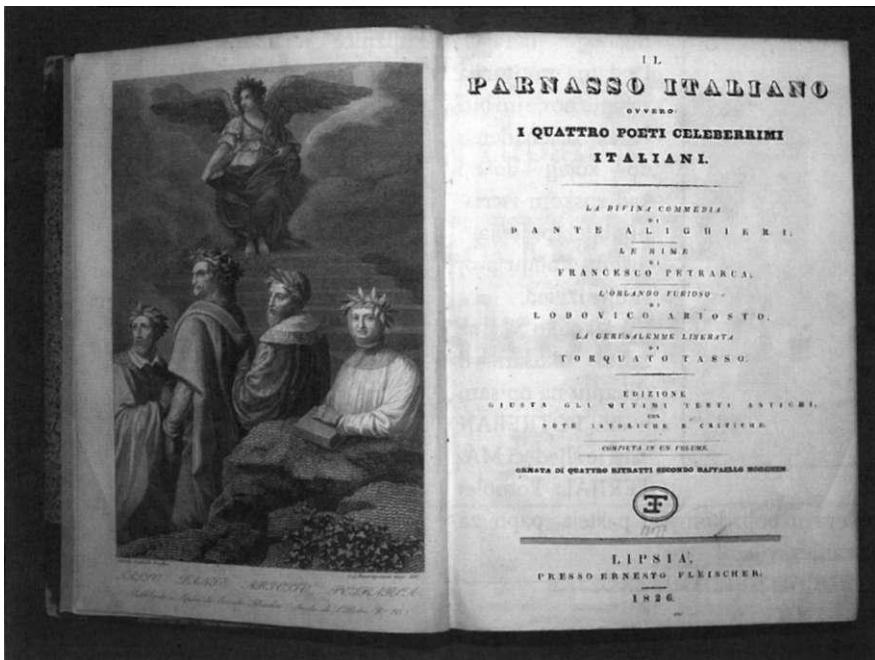

Frank u Kutini, Ana Demut, napisala je ovu knjigu iz ugla školskoga knjižničara, prvenstveno kao priručnik za korištenje školskom knjižnicom za sve njene korisnike - učenike, nastavnike, ravnatelje, roditelje i druge. Na vrlo popularana i duhovit način, autorica prikazuje knjižnicu kao središte svih školskih zbivanja, kao mjesto gdje je lijepo i ugodno boraviti, ali i strogo pri tom poštujući knjižnična stručna pravila. Zbog toga se ova knjiga može preporučiti kao korisna literatura svim školskim knjižničarima, ali i drugim čitateljima kojima je bliska tema školskih knjižnica.

Iz specijalnih knjižnica

O fizičkoj zaštiti građe u knjižnici Muzeja grada Koprivnice

piše Božica Anić

Kinjižnica Muzeja grada Koprivnice čitateljima Sveska nije nepoznata. U nekoliko navrata o knjižnici je pisala kolegica Ljiljana Vugrinec. Prvi puta knjižnicu je predstavila u prvom broju Sveska iz 1999. god., a drugi puta u Svesku br. 3. / 2001. god.

Osvrnuvši se na njen razvoj od osnutka, te prikazujući stanje fonda, zbirki, prostora i s., ukazala je ukratko i na niz problema s kojima se knjižnica suočavala u pedesetak godina svojeg postojanja.

Nakon duže stanke ponovno jedan prilog iz muzejske knjižnice, no ovaj put nešto više o njenim specifičnostima.

Što je to što čini jednu knjižnicu drugačijom od ostalih? Bez mnogo razmišljanja upućeni će navesti niz razlikovnih momenata. Ali ako postavimo pitanje postoji li razlika u poslovima koje obavlja npr. školski

knjižničar u odnosu na knjižničara u muzejskoj, narodnoj ili pak nekom drugom tipu knjižnice, odgovor neće biti niti brz niti jednostavan. Zbog čega? Uglavnom svima nam je

dobro poznato knjižnično poslovanje. U nastojanju što djelotvornijeg učinka knjižnice u vlastitoj sredini, knjižničar će dobrano poraditi na obogaćivanju, obradi i posudbi fonda i to je zajedničko svima, bez razlike u kojem tipu knjižnice radimo. Međutim, nijanse u poslovanju od knjižnice do knjižnice postoje. U pojedinim segmentima one mogu biti i daleko naglašenije. Ovim prilogom upravo se i želi segmentirati, zaštita građe, kao jedna od specifičnosti rada muzejske knjižnice.

Fizička zaštita građe je neodvojivo je dio poslovanja svake knjižnice. Njeno provođenje se razlikuje od knjižnice do knjižnice, pa često, i kod srodnih knjižnica ono nije isto. Zbog toga zaštita građe u knjižnici Muzeja grada Koprivnice predstavlja njenovo vlastito iskustvo utemeljeno na standardima i pravilima o zaštiti knjižnične građe, a kako se ona provodi pokušat će se odgovoriti kroz ovaj prilog.

Kako bi se uočile specifičnosti, potrebno je podsjetiti na sljedeće; u knjižnici do kraja 1997. godine nije bilo knjižničara, nije postojao jedinstven knjižnični prostor. Postojao je knjižni fond približno s 14 000 svezaka (11 249 sv. inventiranih, ostalo neinventirani primjerici), smješten na dvije lokacije izvan muzejske zgrade i najveći dio u samom Muzeju, ali razasut na bezbroj mjesta. Tome treba dodati starost zgrade Muzeja (18. st.) koju prati niz problema svojstvenih takvim zdanjima (od visoke vlažnosti do pretjerane isušenosti prostorija i sli.). Zatečeno stanje nimalo zadovoljavajuće. Zatražena je pomoć NSK. Uvid u stanje obavila je gosp. Irena Medić, konzervator i restaurator u Nacionalnoj knjižnici. Dobiveni naputci nakon uvida u stanje, bili su dragocjeni u dalnjem radu. Primačna potreba bila je riješiti knjižnični prostor i sanirati građu. Sa sanacijom građe ujedno je započeo i program sustavne zaštite knjižnične građe u Muzeju, koji se striktno provodi od 1998. godine.

Programom je obuhvaćena građa koja je izdvojena na temelju jasno razrađenih kriterija (zavičajnost,

oštećenost, starost, vrijednost itd.) i načela prioritetnosti. Detaljnije o kriterijima odabira i planiranoj dinamici provođenja zaštite neće biti riječi, pošto je svrha priloga ukazati na oblike fizičke zaštite građe koja se provodi u knjižnici.

U knjižnici Muzeja, poučeni prethodnim iskustvom, danas se mjerama preventivne zaštite poklanja posebna pažnja i one su obvezujući i neizostavni dio programa. Sastoje se u održavanju higijene knjiga i prostora, povoljnih mikroklimatskih uvjeta, pravilne pohrane građe (kutije i mape izrađene od beskiselinskih ljepenki) i sli. Slogan bolje spriječiti nego liječiti itekako je prisutan.

Daljni oblik zaštite je pohrana na mikrofilm. Koju građu mikrofilmamo? Uglavnom građu izdvojenu na temelju prioriteta i kriterija zacrtanih programom 1998. godine. Do sada je mikrofilmiran najvredniji dio građe iz arhivske zbirke koja obuhvaća matične knjige, cehovske protokole i jedan dio knjiga zapisnika kulturno prosvjetnih društava koja su djelovala u Koprivnici do 1940. godine, te kompletne stare novine koje su izlazile u Koprivnici do 1945. godine, a Muzej ih posjeduje. Za uslugu mikrofilmiranja građe obraćamo se Državnom arhivu u Zagrebu.

Najsloženiji i najskuplji dio programa je konzervatorsko restauratorska zaštita građe. Provodi se zbog oštećenja koja su nastala na jednom dijelu građe, s jedne strane kao posljedica prirodnog procesa starenja, a s druge pak zbog loših smještajnih uvjeta. Restauratorskim zahvatima nastojimo građu spasiti od dalnjeg propadanja i produžiti njen vijek trajanja.

Jasno, i u ovom dijelu programa kriteriji odabira uz načelo prioritetnosti, bili su dominantni.

Zbog učestalog i neprimjerenog korištenja (fotokopiranje) i neadekvatne pohrane, te nekvalitetnog papira, nastala su velika oštećenja na novinskoj građi. Uz daljne neprimjereni korištenje (korištenje do uništenja) postojala je opasnost od dalnjih

oštećenja koja bi dovela u pitanje i fizičku opstojanost i mogućnost restauracije građe. Svakako da je to bio primaran i hitan razlog, pridodajući mu još i zavičajni momenat, zaštite starih koprivničkih novina. Danas s

talizacije grade, razmišljanja o njoj postoje. Jasno, ne kao o obliku fizičke zaštite, ali kao o jednoj kombiniranoj metodi, zašto ne. Klasična i poznata metoda zaštite na mikrofilm je provedena. Prijenos s mikrofilma na

ponosom ističemo 24 restaurirana novinska sveska, a to je više od polovice planiranog.

Osim novina, godišnje se izdvaja za restauraciju i nekoliko dokumenta iz arhivske zbirke.

I na kraju, ukratko, dotakla bih aktualnu knjižničarsku temu - digitalizacija građe, koja se djelomično može vezati uz sadržaj priloga. Uz sve poznate prednosti i nedostatke digi-

digitalni medij je moguć. Međutim, nameću se dva pitanja; Tko može trenutačno izvršiti prijenos građe s mikrofilma (35 mm) na digitalni medij i kako udovoljiti načelu - brzina dostupnosti informacije? Odgovori nisu nepoznati, no put do ostvarenja je pozamašan.

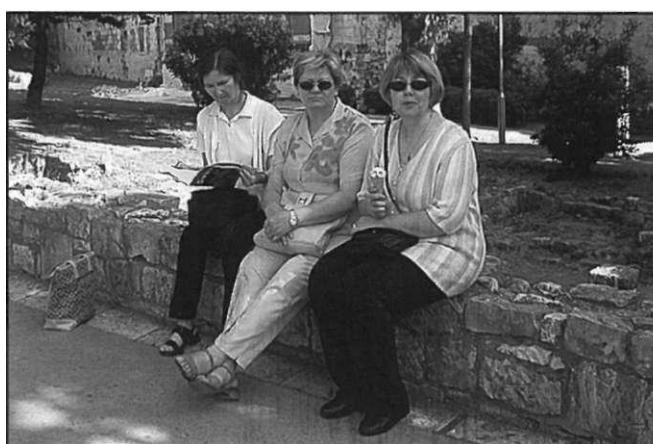
Naredne godine slijedi nastavak s nekim od mogućih priloga na temu posebnosti muzejske knjižnice. •

Stručni skupovi za knjižničare

Split, 2.-3. lipnja 2003.,
Savjetovanje za narodne knjižnice

Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica

piše Dijana Sabolović-Krajina,
Marjana Janeš-Žulj, Anica Šabarić

USplitu je od 2. do 3. lipnja 2003. održano prvo savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj s temom "Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica". Organizatori savjetovanja: NSK, Sekcija za narodne knjižnice HKD-a i Gradska knjižnica Marka Marulića u Splitu pripremili su za knjižničare bogati stručni program. Cilj skupa je razmjena novih ideja i iskustava u radu narodnih knjižnica, rasprava o prvcima razvoja i problematiki narodnih knjižnica, a sve s ciljem razvoja i unapređenja rada hrvatskih narodnih knjižnica. Na prvom savjetovanju za narodne knjižnice promoviran je prijevod IFLA-inih i UNESCO-vih smjernica za narodne knjižnice, raspravljaljalo se o primjerima iz prakse mnogih narodnih knjižnica, o usluga-ma za osobe s posebnim potrebama i kao nova tema: narodne knjižnice i kulturni turizam. Ova posljednja tema posebno nas je zainteresirala.

Stoga smo, ravnateljice knjižnica

u Koprivničko-križevačkoj županiji: Marjana Janeš-Žulj, Gradska knjižnica «Franjo Marković» Križevci, Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica «Fran Galović» Koprivnica i Anica Šabarić, Gradska knjižnica Đurđevac pripremile izlaganje s temom:

POTENCIJALI NARODNIH KNJIŽNICA U PROMOCIJI KONTINENTALNOG KULTURNOG TURIZMA: PRIMJER KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE.

Kao što se tradicija turizma u Hrvatskoj najčešće vezuje uz jadranski dio naše domovine, tako i poimanje kulturnog turizma lako može upasti u zamku zanemarivanja kulture kao turističkog potencijala u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Uz «sunce i more», odnosno prirodne ljepote domaćim i stranim turistima ravno-pravno se mogu ponuditi kulturni resursi jadranskog zaleđa - kontinentalna Hrvatska obiluje sakralnim objektima, muzejima i galerijama, dvorcima, utvrdama, burgovima i

arheološkim nalazištima. Međutim, u punom smislu značenja kulturni se turizam ne svodi samo na posjete kulturnim znamenitostima, već se kulturni resursi uzimaju kao ključna točka prodaje, odnosno prepostavka promocije i razvijanja imidža pojedine lokalne zajednice. Upravo kao kulturna i obavijesna mjesna središta narodne knjižnice mogu biti važan faktor, kako u informiranju turista, tako i u promociji lokalnih specifičnosti, raznolikosti kulturne baštine, ali i moderniteta kao turističkih potencijala, (citat: sažetak izlaganja)

Cilj našeg izlaganja bio je osvrnuti

se na postojeću praksu gradskih narodnih knjižnica Koprivničko-križevačke županije u promociji kulturnog turizma naših mesta. U okviru koncepta knjižnice kao kulturnog i informacijskog obavijesnog središta gdje se na jednom mjestu mogu dobiti informacije o kulturnoj (i ostaloj) ponudi mesta, istaknut će se potencijali usluga narodnih knjižnica, posebice u digitalizaciji knjižničnih zavičajnih zbirki. Kao što bi kulturni turizam trebao biti dio strategije razvitka svakog mesta, tako bi i uloga knjižnice u tome trebala biti dobro definirana, uključujući i suradnju s lokalnim muzejima, galerijama i arhivima.

Zahvaljujući dobrim domaćinima, boravak u Splitu obogatili smo razgledavanjem grada, Gradske knjižnice i posjetom Trogiru. Naravno, nismo ostali ravnodušni, Split nas je ponovo oduševio svojom ljepotom, riznicom spomenika različitih kultura i svojim mediteranskim šarmom, što se može vidjeti na fotografijama koje smo spremili za uspomenu.

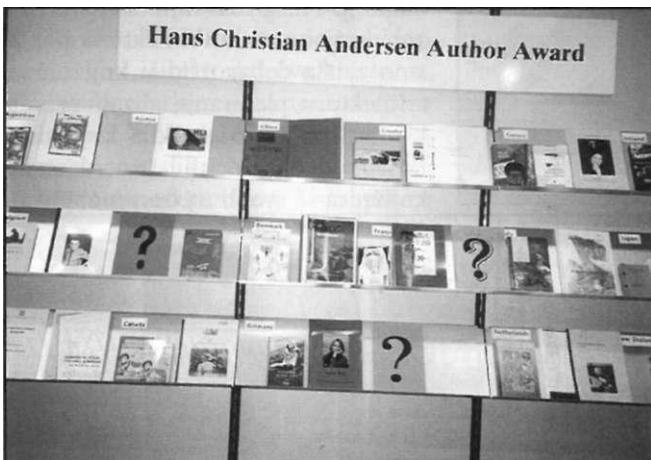
Posjet 41.

Međunarodnom sajmu dječje knjige u Bologni

piše Jasmina Vajzović i Danijela Petrić

Od 14. do 17. 4 boravile smo u prekrasnom talijanskom gradu Bologni poznatom po svojem povijesnom središtu, ali i po Međunarodnom sajmu dječje knjige koji se u tom gradu održava svake godine u travnju. Sajam se proteže na 20 000 m izložbenog prostora a podijeljen je na desetak dvorana. Na sajmu je bilo zastupljeno preko 1 300 izdavača iz gotovo sedamdeset zemalja, uključujući i

rujna 2004. upriličit će se proslava. Za Andersenovu nagradu nominirano je 26 autora, a pobjednik je Marthin Waddell iz Irske. U Hrvatskoj ga prepoznajemo po slikovnici «Ti i ja, mali medo». Od ukupno 27 nominiranih ilustratora, ovogodišnji pobjednik je Ni-

Hrvatsku (Profil, Školska knjiga i Golden marketing).

Pored izdavača sajam je posjetilo mnoštvo ilustratora, pisaca, knjižničara i svih onih koji su na bilo koji način vezani uz dječju knjigu kako bi kupili ili prodali izdavačka prava, uspostavili kontakte, pratili trendove, razmijenili ideje, te stečena iskustva primjenili u svom radu. Na ovogodišnjem sajmu zemlja gost bila je Grčka sa izložbom: «Barefoot pictures».

Najznačajniji događaj sajma bilo je proglašenje dobitnika Hans Christian Andersen nagrade u organizaciji IBBY-a (International board on books for young people). To je najprestižnija nagrada autorima i ilustratorima dječjih knjiga, a još je često nazivaju i nagradom «Mali Nobel». Pokrovitelj nagrade je danska kraljica Margarethe II. Na sajmu u Bologni proglašavaju se pobjednici, a na budućem IBBY-jevom kongresu koji će se održati u Cape Townu, Južna Afrika, od 5. do 9.

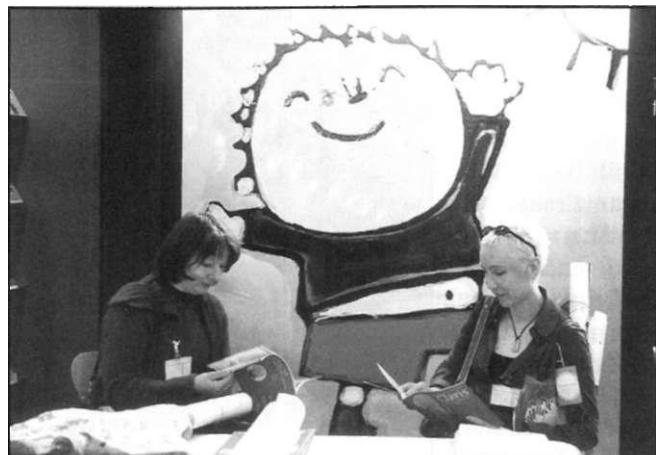

«Žabac je junak», «Žabac na zimi» i «Zajubljeni žabac».

IBBY dodjeljuje i nagradu Asahi čiji je pokrovitelj japansko novinsko-izdavačka kuća Ashai Shimbun, projektu za poticanje čitanja. Zemlja dobitnica nagrade ujedno je i domaćin iduće konferencije IBBY-a. Nagradu je dobio projekt «First

Words in Print» iz Cape Towna, južna Afrika čiji je cilj prbližiti knjigu djeci na materinjem jeziku, a posebice djeci s poteškoćama u razvoju. U program se uključuju knjižničari, bolnice, dječji vrtići i svi oni koji rade s djecom. Na štandu IBBY-a bile su izložene knjige s Časne liste među kojima i knjiga «Don od Tromede» književnike Višnje Stahuljak.

Svake godine sajam proglašava najbolje knjige (ekudativne i umjetnički dizajnirane) u tri kategorije: fiction, non-fiction i new horizons. Slikovnica «Le grande question» francuskog autora

zozemac Max Velthuijs. U izdanju izdavčke kuće «Golden marketing - tehnička knjiga» objavljene su Velthuijseve problemske slikovnice

Wolfa Erlbrucha nagrađena je u kategoriji Akcijskih slikovnica za djecu. Slikovnica poetski odgovara na dječja pitanja. Od nefikcijskih slikovnica i knjiga za djecu nagrađena je knjiga «The tree of life» autora Petera Sisa iz SAD-a, a govor o životu Charlesa Danvina. U kategoriji new horizons (nagrada za nove zemlje sudionice

sajma) nagradu je dobila izdavačka kuća Shabaviz publishing company iz Irana. Osobitu pažnju na sajmu plijeni Ilustrators Cafe gdje mladi ilustratori imaju priliku promovirati svoj rad. Na velikom panou ostavljaju svoje rade i visit karte u nadi da će ih izdavači

dječjih knjiga zamijetiti i angažirati. Paralelno uz Sajam dječje knjige od 15.4. otvoren je i sajam DOCET na kojem su prezentirane igračke za djecu i oprema te materijali za rad u radionicama. Takoder na DOCETu je bila otvorena i međunarodna knjižara u kojoj su se mogli kupiti knjige iz raznih zemalja. •

Haag, 18.-19. ožujka 2004.

Međunarodna konferencija "Creating Public Paradise"

piše Jadranka Slobodanac

Povodom predsjedanja Nizozemske Vijećem Europe, nizozemsko Ministarstvo prosvjetе, kulture i znanosti u suradnji s Nizozemskom udrugom narodnih knjižnica, organiziralo je međunarodnu konferenciju o funkcijama i oblicima narodnih knjižnica u 21. stoljeću, pod nazivom Creating Public Paradise.

Konferencija se održavala 18. i 19. ožujka 2004. u Haagu i Apeldoornu. Cilj je bio odgovoriti na pitanja: kako narodna knjižnica može postati mjesto za sve građane, uključujući one iz raznih kultura i podneblja, s različitim

Program prvoga dana konferencije (u kojem je sudjelovalo 105 predstavnika europskih zemalja - uglavnom iz

ministarstava nadležnih za narodne knjižnice, knjižničarskih društava ili drugih institucija

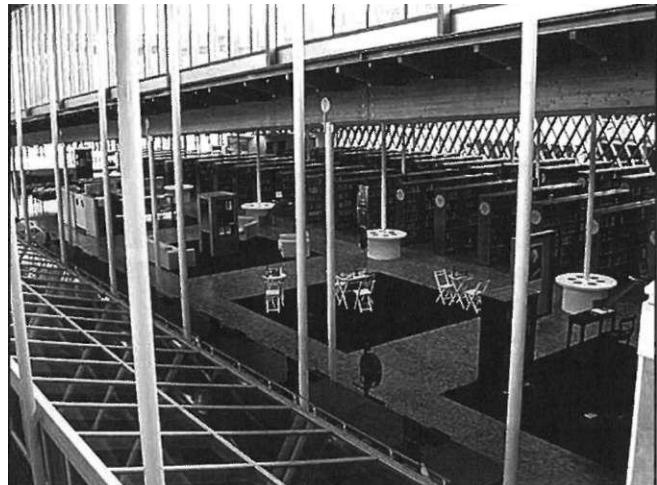

potrebama, koji žele oblikovati svoje živote kao ljudska bića i građani Europe; što je neophodno u konceptualizaciji, planiranju razvoja, gradnji knjižničnih zgrada i pružanju usluga narodnih knjižnica da se to ostvari, te kako možemo ostvariti interdisciplinarnu suradnju na razini Europe.

stavnice Hrvatske na ovoj konferenciji bile su gđa Ankica Janković (Ministarstvo kulture), gđa Anica Grošinić (KGZ) i Jadranka Slobodanac (NSK) koja je u prvom dijelu programna predstavila Hrvatsku izlaganjem o uspješnim primjerima rekonstrukcije zgrada narodnih knjižnica u posljed-

njih nekoliko godina, te dala viđenje «knjižničnog raja» u Hrvatskoj.

Toga smo dana imali zadovoljstvo razgledati centralnu zgradu Haaške gradske knjižnice, te posjetiti Palaču mira s jednom od najvećih pravnih knjižnica u svijetu, a sljedećega dana i knjižnice u Amstelveenu i Huijzenu, te tek otvoren centar CODA u Apeldoornu koji objedinjuje funkciju knjižnice, muzeja i arhiva u jednoj zgradi, a gdje se održavao drugi dio programa konferencije. Osim s muzejima i arhivima, narodne knjižnice u Nizozemskoj često dijele zgrade i s dječjim vrtićima, ambulantama, staračkim domovima, ljekarnama i sličnim institucijama, a izgradnja takvih multifunkcionalnih centara tzv. «kultuurhus», pomalo postaje trendom. U razgledavanju knjižničnih zgrada i susretu s arhitektima dobili smo zaista dobar uvid u knjižničnu arhitekturu, planiranje i dizajn zgrada i interijera nizozemskih knjižnica. Posebno nas se dojmila roterdamska knjižnica sa svojih 23.000 m², čije je

koje brinu o razvoju narodnih knjižnica) bio je usmjeren upravo odgovorima na ta pitanja. Pred-

obnavljanje i modernizacija upravo u tijeku, te kompetitivni odnos između najvećih gradova u Nizozemskoj, iz kojeg je proizšao i novi projekt amsterdamske gradske knjižnice koja će imati 28.000 m²! Mi se u Hrvatskoj za sada zadovoljavamo sa sveukupno 65.000 m² prostora narodnih knjižnica i vrijedno razmjenjujemo dragocjena iskustva s kolegama iz cijele Europe i svijeta, i nadamo se u skoroj budućnosti zakoračiti u prostor koje novoizgrađene narodne knjižnice i u našoj zemlji!

Gradska knjižnica Zagreb, 20. listopada 2003.

Marketinški koncepti prilagođeni strankama u knjižnicama KGZ

Predavanje Hennelore Vogt, direktorice
Gradske knjižnice u Wurzburgu, Njemačka

piše Dijana Sabolović-Krajina

Gradsku knjižnicu u Wurzburgu, Njemačko knjižničarsko društvo proglašilo je najuspješnjom narodnom knjižnicom u Njemačkoj u 2003. godini, prije svega zbog inovativnih metoda rada s korisnicima. *Hennelore Vogt*, direktorica ove knjižnice, upoznala nas je s ovim metodama u Gradskoj knjižnici Zagreb, 20. listopada 2003. Radi se o praktičnoj primjeni marketinškog koncepta, o kojem se u knjižničarskim krugovima raspravlja od 70-ih godina prošlog stoljeća. *Marketinški koncept orijentiran je na korisnike, klijente, odnosno njihovo zadovoljstvo uslugom knjižnice i vrti se oko pitanja "što navodi korisnika da opet dođe u knjižnicu".* Odgovor vodi prvenstveno do knjižničnih djelatnika i do formule: *zadovoljni djelatnici = zadovoljni korisnici*. Na drugom mjestu je imperativ da se fond održi atraktivnim, a pri tome su jako važni bestseleri. Ova knjižnica, poput mnogih u Njemačkoj, ima nabavljanje bestslera kao posebnu uslugu. Te se knjige posuđuju na 14 dana, nabavljaju se na temelju top-liste bestselera iz tjednika "Der Spiegel" - na kojem mjestu je knjiga, toliko primjeraka se nabavlja, knjige su izdvojene na posebnom stolu, a usluga se posebno plaća.

Da bi knjižnica zadržala korisnike bitno je *očekivanje kvalitete*. Zadovoljni klijent širi dobre impresije, pokazuju istraživanja, na najmanje tri osobe, a nezadovoljan na 10-12. Preporuke su neobično važne i najbolje su promidžbeno sredstvo, što je pokazalo i istraživanje u Knjižnici Bremen. Izreka poznatog marketinškog gurua *Philipa Kotlera* "*Više nismo lovci, nego*

vrtlari" upućuje na imperativ njegovanja odnosa s klijentima. Upravo knjižnica u Wiirzburgu izuzetnu pozornost posvećuje njegovaju pozitivnog stava i zadovoljstva svojih klijenata. Povjerenje je pretpostavka za svaki trajni odnos, pa tako i u knjižnici. Potrebno je da se svaki zaposlenik identificira s orientacijom na klijente. Stoga se na ovu temu održavaju klasični tečajevi i on-line tečajevi. Radi se o dugotrajnom procesu. Jedan, vrlo važan detalj je vezan uz nošenje *pločice ili bedža s imenom*, tako da korisnik može identificirati zaposlenika, u slučaju (ne)zadovoljstva uslугom.

Zašto treba razvijati privrženost korisnika? Konkretni podaci Knjižnice Wiirzburg ukazuju da je broj posudbi povećan, ponuda je bolje strukturirana, *korisnici postaju lojalni klijenti* (to znači da si prije možemo priuštiti neku grešku, jer je i veća tolerancija korisnika). *Zadovoljni klijenti iskazuju veću zainteresiranost za sudjelovanjem u radu knjižnice i identificiraju se s njome.*

Vrlo zanimljiv dio izlaganja goće iz Njemačke odnosio se na *instrumenta za postizanje zadovoljstva korisnika* kao potpuno nove prakse u knjižnicama. *Diskusijeskefokusne grupe, odnosno intenzivni grupni intervjui metode su ispitivanja korisnika* o bilokojem segmentu ponude knjižnice (npr. kod osmišljavanja nove ponude, formiranja fonda, usluge Interneta, sveukupne ponude, traženja informacija, potrebe obrazovanja i dr.). Kod ove metode postoje pravila - u diskusionskoj grupi ne sudjeluje više od 6 do 8 sudionika, obrađuje se 10-12 pitanja, a vodi je moderator (iz konzultantske tvrtke

ili knjižničar). *Pitati korisnike što žele prije uvođenja nečeg novog vrlo je važno zbog uspostavljanje dijaloga, odnosno usklađivanja očekivanja.*

Druga mjeraje tzv. mister shopping ili tajno testiranje usluge. Ova metoda daje sliku kako nas ljudi vide izvana. Knjižnica u Wurzburgu dobila je za ovaj projekt novac (500 eura) od Zaklade Bertlesman, te su angažirali agenciju koja se time bavi. Njihova predstavnica, koja nije previše poznavala knjižnični rad, *testirana je kompletну knjižničnu ponudu* na skali od 1 do 10 (ali mogu se i knjižničari iz različitih knjižnica međusobno testirati): prilaz knjižnici, je li jasan znak, je li knjižnica u planu grada, kakav je korporativni identitet (dizajn, prezentacija u medijima, funkcioniranje u kući i sl.), kako se ponašaju zaposlenici, kakav je prvi dojam koji ostavljaju, kakva im je kultura telefonskog ophođenja, kako izlaze na kraj s kritičnom osobom ili situacijom (dugim redovima, zahtjevima za fotokopiranjem uslijed najveće gužve, guranjem preko reda...). Sve je bilo anonimno, a važno je da su svi na kraju dobili izvještaj.

Vrlo važna je organizacija knjižnice (kako s malo zaposlenika pružiti tako mnogo usluga - npr. djelatnik na desku za informacije ne čeka da korisnik dođe, nego u međuvremenu provodi kućnu službu - posprema "razbrcanu" građu na policama i stolovima, no vraća se na desk kad korisnik pritiskom na tipku animira programirani broj na njegovom mobitelu). Važna je fleksibilnost (npr. vječno pitanje "koja je osoba važnija - ona koja zove na telefon ili ona koja istovremeno čeka u redu za uslugu" rješava se dnevnim planom za rad na telefonu, kojim se točno zna tko od zaposlenika odgovara na telefonske upite korisnika. Radno vrijeme je potpuno iskorišteno, usmjereni podjednako na korisnike i na zaposlene, što je usko povezano. Vrlo je važno da svaki zaposlenik bude dobro informiran o svim zbivanjima u knjižnici (ploča za obavijesti, Intranet).

Važan dio marketinškog koncepta u Knjižnici Wiirzburg je tzv. *upravljanje reklamacijama*. U ovoj Knjižnici

reklamacije se potiču, a korisnici navode da se žale. To je vrlo važno u konceptu kojim se nastoji zadržati korisnike, odnosno razvijati njihovu privrženost, jer prema istraživanjima, 95% ljudi se ne žali - izvuku svoje mišljenje i više ne dolaze na to mjesto. Jednako je važno stupiti u dijalog sa svojim klijentima preko usvajanja žalbi, te prihvatanje reklamacija (pola problema je već time riješeno).

Bitno je osposobljavanje zaposlenih kako kontaktirati s korisnicima, naročito u konfliktnoj situaciji. Isto tako, obrada (analiza) reklamacija je bitna (obrađuju je u roku od 3 dana). Imaju kutije u koje se ubacuju obrasci s pohvalama, poticajima i kritikama, a takvi kontakti se ostvaruju i preko e-maila. Takva mogućnost istaknuta je i na članskim iskaznicama, a obrasci se nalaze i na Internetu. Sve je to usmjereni na *osposobljavanje korisnika za žalbe*, kao jednu vrstu kompetencija. Uz ispriku, ljudima koji se žale daju se mali pokloni (bon za književni susret, članstvo, besplatna ulaznica, 1 sat surfanja Internetom - važna je gesta, a ne vrijednost kompenzacije). Nastoji se senzibilizirati zaposlene da ne inzistiraju na grešci - najeddostavnije je reći "Žao mi je, možda je bila naša greška". Korisnici koji se žale su privrženiji klijenti od onih koji su uvijek zadovoljni, te ih treba uzimati jako ozbiljno.

Knjižnica Wiirzburg korisnike optimalno uključuje u oblikovanje ponude i u nabavnoj politici. Budući da nisu bogata knjižnica (dobili su samo petinu proračuna u odnosu na prethodnu godinu), ne mogu si priuštiti da kupuju sve medije, već prioritet imaju oni koje korisnici žele. Vode evidenciju o željama čitatelja, a njihovu obradu vodi jedan zaposlenik. Imaju tzv. Wunschkarthe, razglednice, s natpisom "*Trebate ispuniti karticu i čim medij stigne, obavijest ćemo vas*". Korisnici jako cijene ovaj model komunikacije koji uvažava njihove želje, ali se prvenstveno poštuje nabavna politika knjižnice.

Knjižnica u Wurzburgu nudi bogat niz usluga, a upravljanje privrženošću korisnika temeljno je načelo ugrađeno u njeno uspješno funkcioniranje. Pri tome se rukovode motom: "Ne želimo siliti na članstvo, nego želimo da nam korisnici budu privrženi".

Osijek

Drugo savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj

piše Anica Šabarić

Ove godine je znatno ranije održano 2. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, tako da u ovom broju Sveske imamo izvješće s dva savjetovanja.

Savjetovanje je održano 1. i 2. travnja 2004. godine u Osijeku pod nazivom Prema nacionalnoj strategiji razvoja narodnih

koji donose odluke vezane za rad dječjih knjižnica.

Predstavljen je i rad na znanstvenom projektu Istraživanje čitateljskih interesa i informacijskih potreba djece i mladeži. Projekt se izvodi na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Priredena je i vrlo uspješna izložba postera novih prostora narodnih knjižnica od Domovinskog rata do danas.

Organizator je htio, ali i uspio, na jednom mjestu prikazati dostignuća u izgradnji, obnovi, opremanju i uređenju narodnih knjižnica u Repub-

knjižnica. Prvi dan je bilo govora samo o strategiji razvoja narodnih knjižnica u Hrvatskoj, a gošće iz Nizozemske i Finske su prezentirale nizozemska i finska iskustva s raznim projektima inovativnih programa.

Drugi dan je bilo riječi o djeci i dječjim odjelima s temom *I knjižnice počinju s djecom*, a predstavljena su i IFLA-ine smjernice za knjižnične usluge za djecu - hrvatsko izdanje. One su namijenjene svima

lici Hrvatskoj u razdoblju od Domovinskog rata do danas. Bilo je lijepo vidjeti na jednom mjestu koliko je uloženo u tih desetak godina u knjižnice (iz našeg Društva - Bjelovar, Koprivnica, Durdevac, Čazma, Pitomaca, Križevci), a i planove za buduća uređenja i proširenja.

Iako je atmosfera bila radna, uspjeli smo vidjeti i ljepote Osijeka i okoline, jer je u subotu organiziran izlet u Kopački rit.

Zavičajci u Gradskoj knjižnici Đurđevac

piše Vesna Brozović

Zavičajna zbirka Gradske knjižnice Đurđevac prošle godine obogaćena je s pedesetak naslova. Posebno se ponosimo knjigama naših autora čiji smo i izdavači.

Zasigurno nema stanovnika šire Podravine koji ne zna legendu o picoku. Čuli smo je od svojih roditelja, pričamo je svojoj djeci, pričamo je svima koji navrate k nama, pričamo je...

Ali, u pisanom obliku je do sada nismo mogli nikome pokloniti. Naime, Podravska legenda Dubravka Horvatića s ilustracijama Josipa Turkovića tiskana je 1979. godine. A onda se jedna mama pričajući svom sinu legendu dosjetila da bi to bilo zgodno uobličiti u slikovnicu.

Mirjana Lichtner Kristić autorica je teksta slikovnice «Sad znam tko su picoki, a ti?», autor ilustracija je Zdravko Šabarić, za englesko izdanje (The brave little rooster) tekst je prevela Božena Kristić a izdavač je Gradska knjižnica Đurđevac. Predstavljanje slikovnice bilo je u knjižnici u vrijeme Picokijade.

Mladi Đurđevčanin Davor Jendrašić - Mandrak autor je glazbe, teksta i aranžmana za dramsku igru «Izgubljeno more». Uz djecu dječjeg vrtića Maslačak iz Đurđevca u snimanju CD-a i kasete sudjelovali su i poznati zagrebački glumci Kristijan Ugrina - Kiki i Pjer Meničanin. Kao dodatak CD-u i kaseti izrađena je slikovnica (i društvena igra) koju je ilustrirao Duro Jančić, izdavač je Matica hrvatska, Ogranak Đurđevac i Tiskača Jančić, a predstavljanje ovog

multimedijskog projekta bilo je u đurđevačkoj knjižnici 18. listopada 2003. godine.

Zdravko Seleš dugo se bavi proučavanjem podravske književnosti. Rezultat toga je «Lirika đurđevačke Podravine», koja donosi petnaestak primjera usmene narodne lirike i oko sto pedeset pjesama 32 autora s ovog područja koji su uz to predstavljeni

i biobibliografskim bilješkama. Uz poznate autore (Ferdo Rusan, Petar Preradović, Grgur Karlovčan, Miroslav Dolenc Dravski, Ivan Golub, Božica Jelušić), posebna pozornost usmjerenja je na autore čijih izdan-

ja nema ili su veoma rijetka (Petar Grgeč, Duro Rasan) te donedavno nepoznatog Josipa Hajdukovića. Dopuna knjizi je tekst «Podravska književnost đurđevačkog kruga» i popis književnih djelatnika koji su rođeni, živjeli ili bili aktivni u književnom životu na ovom području. Izdavač je ogrank Matice hrvatske iz Đurđevca, a predstavljena je u našoj knjižnici 14. studenog 2003.

Božica Jelušić do sada je objavila 23 samostalna naslova (poezija, proza, putopis, kritika, eseistička, dijalektalni tekstovi). 18. prosinca 2003. godine u Gradskoj knjižnici Đurđevac predstavljena je njezina najnovija knjiga «Pisanje u vjetar». Tekstovi u knjizi predstavljaju izbor iz kolumni koje su u periodu 1990.-2003. objavljivane sporadično u «Glasu Podravine i Prigorja», «Podravskim novinama», te (u pojedinačnim slučajevima) kao aktualni prilozi u «Republići» i «Hrvatskom slovu». Izdavač je Pastoralia iz Koprivnice.

**ŽUPANIJSKA
ZAVIČAJNA
ZBIRKA
KNJIŽNICE I ČI-
TAONICE "FRAN
GALOVIĆ"
KOPRIVNICA**

piše Josipa Strmečki

Zavičajne zbirke pri knjižnicama sadrže u sebi različitu građu (knjige, slike, mape, CD, CD-ROM, zvučne ili video kasete...) o sadašnjosti i prošlosti kraja u kojem djeluju. One su knjižnice u malom koje zrcale duh i dušu svojih stvaratelja i lokalne zajednice pa su tim značajnije za našu prošlost i budućnost.

U nastojanju da se svima omogući pristup informacijama i uvid u knjižnu produkciju naše Županije, Knjižnica i čitaonica «Fran Galović» već niz godina u svojim izložima prieđaje izložbe zavičajne građe i daje o tome popratni tekst u tisku. Knjižnica upućuje trajni apel svim stvarateljima i nakladnicima s područja Županije da po izdanju djela dostave po primjerak knjige ili neke druge građe ili nas obavijeste o tome što su izdali, kako bismo i mi javnost pravodobno informirali.

Zakon o Knjižnicama (Narodne novine 105/97, čl.37 i 38) propisuje tzv. obvezni primjerak građe kao obavezu autora i nakladnika matičnoj županijskoj knjižnici (u našem slučaju Knjižnici i čitaonici «F.Galović»). Znači, da besplatno i o svom trošku dostave obvezni primjerak (bilo da se radi o tiskovinama, audovizualnoj ili elektroničkoj građi) od kojeg se, uz redovitu nabavu, popunjava zavičajna zbirka.

Zahvalni smo svima koji osobno, ili na neki drugi način pomažu stalnom popunjavanju i obogaćivanju naše zavičajne zbirke i Knjižnici.

52 I Svezak, broj 6

Koprivničko izdavaštvo u 2003. godini

pripremila Josipa Strmečki

NAKLADNIŠTVO ALINEJE

Miroslav Krleža: Pismo iz Koprivnice; Franjo M.Fuis; Podzemni Zagreb i Tajna svjetionika svetoga Luke: zbirka novela.

Enerika Bijač: Školjka;

Marija Cik: Zdravi i pokretni i poslige 50: uz preporuku Hrvatskog društva za osteoporozu;

Marta Durović-Fosić: Oj, molvarsko ravno polje; Anica Gjerek i Maja Gjerek-Lovreković: San o žar ptici; Zvonimir i Golob: Dušo moja; u direktnoj vezi s knjigom je i CD pod naslovom Zlatko Crnković

govori Goloba;

Marijan Horvat: Vihorenje;

Rudolf Horvat: Poviest slobodnog i kraljevskog grada Koprivnice;

Pajo Kanižaj: Prozor u prozu;

Jelena Knežević:

Očevo ognjište;

Ivan Kovač-Kaj:

Boje svemira;

Milivoj Kovačić:

Mihovil Kolarić: svećenik kateheza - vjeroučitelj u Koprivnici;

Milorad Kovačević: Voda-izvor mira i Ekološki vrt mira;

Vladimir Kuzel: Majstori grade grad;

Željko Krušelj: Junaci iz doline;

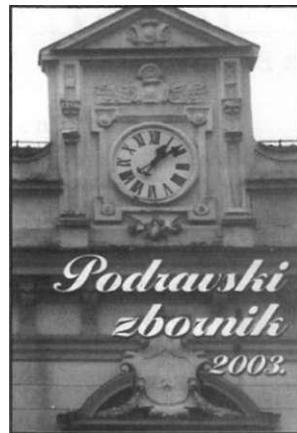
Božena Loborec (alias Ivan Husni): Tri fertala na čušpajz;

Mirjana Matiša: Srce će te dovesti kući;

NAKLADNIŠTVO MUZEJA GRADA KOPRIVNICE

Podravski zbornik;

Grbovi i zastave Koprivničko-križevačke županije, autora Dražena Ernečića; mini monografija - katalog o kiparu

Zvonimiru Lončariću, autora Marijana Špoljara i Draženke Jalšić Ernečić; monografija o slikarici Gordani Špoljar Andrašić, koje je autorica također Draženka Jalšić Ernečić.

Mladen Pavković: Sliku tvoju ljubim: fotografije;

Hrvoje Petrić, Emil Čokonaj i Mira Kolar-Dimitrijević koautori su nekoliko udžbenika iz povijesti za osnovne i srednje škole;

Božidar Prosenjak: Sijač sreće;

Vjekoslav Prvić: Krugovi na vodi;

Radost učenja - integrirana i projektna nastava u osnovnoj školi, djelo je grupe autora - učitelja Osnovne škole Franje Viktora Šignjara Virje (i istoimeni CD);

Josip Sirovec: Na Divljem zapadu ništa novo;

Duro Sudeta: Mor;

Sanda Takač: Netaknuta od tebe.

NAKLADNIK ŠARENI DUĆAN

Charles Bukowski: Faktotum i Pošta;

M.F. Dostoevski: Zapisi iz podzemlja;

Dashiell Hammet: Malteški sokol;

Jerzy Kosinski: Prisutnost;

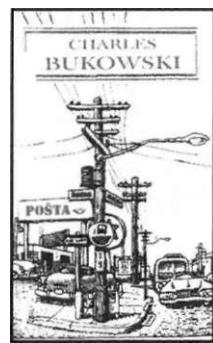
Maurović-Fuis: Posljednja pu-

tolovina Starog mačka;

J.D. Salinger: Devet priča;

Mark Twain: Otronove misli

te CD Koprivničanca Miroslava Evačića: Čardaš blues. •

Križevačko nakladništvo u 2003.

piše Marjana Janeš-Žulj

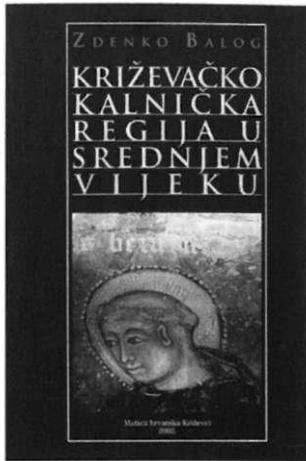
Nastavljajući već uhodanu praksu, Gradska knjižnica "Franjo Marković" Križevci krajem svake godine priređuje izložbu novih izdanja sa područja Križevaca i okolice. Radi se uglavnom o monografskim publikacijama i neknjižnoj građi koja je sastavni dio Zavičajne zbirke naše knjižnice. Izložba koju priređujemo nosi naslov "Nakladništvo u Križevcima" i veseli nas što uspijevamo prikupiti veliki broj izdanih publikacija i druge grade koje, između ostalog, obogaćuju našu Zavičajnu zbirku "Crisiensia". Zavičajna zbirka je dio knjižnog fonda i ona predstavlja čuvara baštine našeg kraja. Zadaća zavičajne zbirke je prikupljati građu koja iz različitih aspekata govori o povijesti i kulturi Križevaca i šire okolice. Pri tom je važno poštivanje triju kriterija: da građa govori o kraju (Križevci i okolne općine), da je tiskana ili izdana na tom području i da su autori vezani za taj kraj.

Evo kako je izgledalo nakladništvo u Križevcima u 2003. godini:

Matica hrvatska Križevci naj vrijedniji je i najagilniji nakladnik, tako je glavna urednica Renata Husinec u ovoj godini priredila četiri vrlo vrijedne publikacije:

Zdenko Balog: Križevačko-Kalnička regija u srednjem vijeku (Križevci, Matica hrvatska Križevci, 2003.) 11. svezak iz biblioteke Škrinja. Autor je na 208 str. bogato ilustrirane knjige sa prilozima u boji, obradio križevačko-kalničku regiju ograničavajući se na razdoblje srednjeg vijeka. Knjiga je podijeljena na dva dijela: prvi dio autorov je tekst koji obrađuje zadanu temu, dok drugi dio sadrži mnogobrojne priloge. Recenzentica, dr. Lelja Dobronić napisala je: "Autor polazi od povjesne topografije da bi utvrdio stanje na terenu. Oslanjajući se isključivo na povjesna vrela govori o raznim aspektima života (pravo, crkvena organizacija, vidljivi ostaci na terenu i drugo) da bi dao zanimljivu sliku života u srednjem vijeku. Posebno se

dvojezičnog (hrvatsko-engleskog) izdanja knjige: **Intelektualni izazov tehnologije samouništenja=Intelle**

bavi Križevcima, središtem županije i njihovim nastankom i razvojem, što do danas nije bilo točnije utvrđeno. Autor u svim pitanjima iznosi vlastite poglедe i rezultate rada na povijesnim vrelima. Svakako je ova knjiga znatan prilog poznavanju Križevaca i križevačkog kraja."

Knjiga je opremljena opširnim bibliografskim dodacima, kazalom mjesta i osoba, toponomastikom i sažecima na engleskom i francuskom jeziku. Recenzenti Neven Budak i Đurđica Cvitanović pridaju knjizi visoko mjesto u pogledu znanstvene i stručne vrijednosti.

Marijan Jošt, sveučilišni profesor, znanstveni savjetnik za područje genetike i oplemenjivanja bilja i Thomas S. Cox, znanstveni savjetnik i koordinator znanstvenih istraživanja u The land institute, SAD-po zanimanju oplemenjivač bilja, autori su

ctual challenge of self-destruction tehnologv (Križevci, Ogranak matice hrvatske Križevci, 2003.).

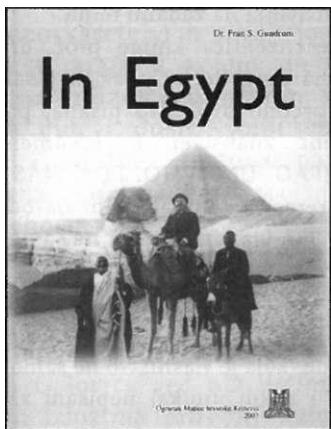
Na 308 stranica djelomično ilustriranog teksta, autori su prezentirali izuzetno dobar priručnik gdje čitatelj na jednom mjestu ima na raspolaganju izbor podataka i informacija na zadanu temu. Knjiga je obogaćena brojnim prilozima: konvencijama, izjavama poznatih znanstvenika, apelima, raspravama i sli. Također knjiga sadrži opširan pojmovnik, popis literature i kazalo imena te bilješku o autorima. Na taj način su čitatelju dostupna različita stajališta, misli i gledišta čak i suprotstavljenih pozicija, kako bismo svojim kritičkim čitanjem usvajali podatke i činjenice i prihvaćali ili odbijali stajališta autora. Čitatelju se omogućuje oblikovanje vlastitog stava i kritičkog promišljanja na zadanu temu.

Recenzentica knjige prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern-Čupak, napisala je: "Izvanredno uvjerljivo pisana, potkrijepljena znanstvenom dokumentacijom (FAO, UN, WHO, FDA, NAS itd.) i suvremenim literurnim navodima, ova će knjiga biti korisna ne samo studentima agronomije, biologije, medicine, sociologije, prava i ekonomije, nego i svim ljudima kojima je očuvanje prirode (koja je vlasništvo ne samo nas, nego i naših unuka) nepisani zakon, njihova savjest."

Gundrum-Oriovčanin, Fran: Njega zubi, (Križevci, Matica hrvatska Križevci, 2003.) pretisak knjige iz 1906. godine, 110 str. s predgovorom prof. dr. sc. Zdravka Rajića. Dr. Frana Gundrum, liječnika, narodnog prosjetitelja i polihistora s kraja 19. st., poznajemo po brojnim radovima koje je pisao i tiskao u vlastitom trošku: Duhan-naše doba, Alkohol-otrov, Nešto o obrtničko-radničkom zdravstvu, O vožnji na biciklu i mnoge druge radove. Među njima je vrlo vrijedan rad: Njega zubi, zapis, Tisak Antuna Scholza iz 1906. g. U predgovoru pretisnutog izdanja Matice hrvatske Križevci, 2003., dr. Rajić je napisao: Iako je knjiga tiskana davne 1906. godine, ugodno me iznenadila svježinom i modernim kompleksnim pristupom nastanku bolesti zuba te mogućnostima njezina sprječavanja." Knjiga ima meki uvez i na 110 str. originalnog autorovog teksta iz 1906. nižu se poglavljia: Usta, Sli na, Zubi, Mlječnjaci, Probijanje trajnih

zubi, Rastenje novih zubi u kasnijim godinama, Važnost zubi, Ljepota lica, Boja, kakvoća zuba... Njega zubi, Kada i kako treba da čistimo zube, Zubni kamen, Ini štetni upliv na zube... Knjiga je po svom sadržaju aktualna i danas i suvremenim čitateljima saznat će zanimljive i korisne preporuke o zdravlju i njezi zubi.

Gundrum-Oriovčanin, Fran: In Egypt, a travel sketch (Križevci: Ogranak Matice hrvatske Križevci, 2003.) putopis, posebno izdanje. Knjiga je prijevod izvornog Gundrumovog zapisa: U Egipat, Zagreb: tisk Antuna Scholza, 1905. g.; na engleski i arapski jezik. Gundrum je 1902. putovao u Egipt i ovaj zapis su sjećanja sa toga putovanja. Posebna je zanimljivost knjige da je tekst tiskan na engleskom i arapskom jeziku u međusobno obratnim

smjerovima. Knjiga je obogaćena brojnim ilustracijama i svakako je knjižni biser u našoj izdavačkoj produkciji.

U izdanju Naklade 4M iz Križevaca izdana je početkom 2003. g. knjiga autora **Stipe Stipića: Vinogradarski priručnik** (Križevci, Naklada 4M, 2003.). Knjiga na 147 stranica teksta, djelomično ilustriranog u boji, kazuje osnovne informacije o vinogradarstvu. Čitatelj može na jednom mjestu saznati sve o sadnji, uzgoju, rezidbi, zaštiti, berbi, preradi grožđa, njezi vina, održavanju podruma, o strojevima i priboru, o bolestima i štetnicima i prognozama za vinogradare po županijama. Autor knjige, priznati agronom s dugogodišnjim iskustvom na području vinogradarstva, aktivno surađuje u uređivanju web stranice: www.križevci.net/vinograd i svojim savjetima pomaže vinogradarima. Ova knjiga nezaobilazna je literatura svakog vinogradara, bilo početnika, bilo dobrog poznavatelja vinogradarstva i

proizvodnje vina.

Antun-Toni Šramek obradovao nas je novim naslovom o narodnim običajima Sv. Ivana Žabna i okolice. Iz njegova pera, a u izdanju Općine Sv. Ivan Žabno, izašla je knjiga: **Al je ljepo u svatovi biti: Stari svatovski običaji Svetoga Ivana Žabna i okolice** (Sveti Ivan Žabno, Općina, 2003.). Knjiga na 90 str., tvrdo ukoričena i

bogato ilustrirana, govori o starim svatovskim običajima i svime vezanim za osnivanje obitelji od upoznavanja i izbora djevojke ili momka, prošnje, zaruka i samih svatova: vožnja ruha, pripreme hrane, odjeća mlađenke i mladoženje, dolazak po mlađenku, pjesma, ples i šale, skidanje vjenca i umivanje, povrati... Knjiga je obogaćena mnogobrojnim starim fotografijama, slikovnim prilozima, notnim zapisima i sadrži popis literature, izvora dokumentacije, popis kazivača i notnih zapisa. Antun Toni Šramek, neumorni je zaljubljenik u stare običaje, predmete, nošnje, pjesme i priče svog rodnog kraja, što sveđoči i njegovim osnivanjem i brigom oko etnografske zbirke u Sv. Ivanu Žabnu. Antun - Toni Šramek autor je sljedećih naslova knjiga: Iz prošlosti Žabna i okolice, 1976.; Sto godina DVD-a u Sv. Ivanu Žabnu, 1991.; Hrvatska marvogojska udruga u Svetom Ivanu Žabnu, 1992.; Naše selo naši ljudi, 1994.; Slike prošlosti, 1995.; Stare igre, 1999.; Dobrovoljno vatrogasno društvo Sv. Ivan Žabno, prvih 110 godina, 2002., na čemu mu treba srdačno čestitati i zaželjeti uspješan rad i ubuduće.

Krajem 2003. godine tiskana je knjiga **Višnje Gverić: Kad fotografije progovore** (Križevci, Vlastito izdanje, 2003.). Autorica je sakupila stare fotografije i stare razglednice, kako sama kaže u knjižicu- album, kojim se žele vratiti i dočarati slike i prizori starog

križevačkog Gornjega varoša. Autor predgovora, Božo Muretić, napisao je da su fotografije svjedočanstvo prohujalih vremena, ljudi, kuća, ulica i običaja. Knjiga je vrijedan dokument sačuvanih fotografija iz privatnih zbirki samih sugrađana i ostat će trajni spomen na jedno ne tako davno vrijeme.

Zoran Drvenkar: Touch the flame (Zagreb, Mozaik knjiga, 2003.). Knjiga je mladog autora križevačkog porijekla koji piše i radi u Njemačkoj, a namijenjena je tinejdžerima. Knjigu je s njemačkog prevela Marija Čizmek i svojim sadržajem pljeni pažnju mlađe publike. To je napet i nepredvidljiv roman za mlade koji svojim dinamičnim zapletima i radnjom nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Zoran Drvenkar rođen je u Križevcima i od svoje treće godine živi u Berlinu. Od 1989. godine djeluje kao slobodni književnik. Za svoj rad na romanima, pjesmama, kazališnim komadima i kratkim pričama dobio je više književnih stipendija i književnih nagrada. 1999. g. dobio je za svoj roman Nitko jak kao mi Oldenburšku nagradu za dječju i omladinsku knjigu, a za pripovijetku Stari grad nagradu za znanstvenu fantastiku Berlinskog festivala. Touch the flame mu je pri roman preveden na hrvatski jezik.

Gimnazija Ivana Zakmardića Dijankovečkog Križevci izdala je novi **Godišnjak za školsku godinu 2001./2002.** u kojem su zabilježena sva važnija događanja u toj školskoj ustanovi. Glavni urednik je prof. Josip Šikić.

Od elektroničkog izdavaštva svakako treba spomenuti CD: **Križevci u pjesmi i glazbi**, s 14 skladbi različitih autora teksta i izvođača posvećenih Križevcima (Križevci, Radio Križevci, 2003.). CD je snimljen u KUM studiju u Križevcima, tonski snimatelj i producent je Krunoslav Matus i za izdavača Danica Čataj, Radio Križevci.

Na kraju zahvaljujemo svima koji su nam pomogli u prikupljanju publikacija za Zavičajnu zbirku Crisien-sia. Sve poklonjene publikacije ostat će sačuvane i pohranjene u našoj zbirci za buduće naraštaje. Svi potrebni podaci o naslovima knjiga, kratkim anotacijama, broju primjeraka i slika naslovnice (za neke knjige), uz mogućnost pretraživanja, mogu se naći na našoj WEB STRANICI: www.knjiznica-križevci.hr.

S dalekih strana: naši knjižničari u svijetu

Zanimljivosti iz Poljske

piše Marica Koržinek

Na kon dvadeset dvije godine knjižničarskog rada u okviru našeg Društva, otišla sam živjeti u Poljsku i ovo je moje prvo javljanje za Svezak. Živim u Warszawi već petu godinu i dojmovi su se odavno sredili pa će pokušati u nekoliko crtica opisati neke specifičnosti izdavaštva i općenito o knjizi u Poljskoj.

Netko tko je većinu svog života proveo radeći u knjižnici, definitivno je zaražen virusom zbog kojeg više bez knjige živjeti ne može. Meni je išlo u prilog to što sam diplomirala poljski jezik i književnost, a to se nikad ne zaboravlja, slično kao plivanje ili vožnja bicikлом. Izabravši odmah omiljeni dnevni list i nekoliko tjednika, te uz pomoć televizije i radija, ubrzo sam obnovila svoje znanje poljskog jezika i hrabro krenula na... sajam knjiga.

Sajmovi knjiga

Sajmovi knjiga se održavaju u Warszawi dva puta godišnje (svibanj i rujan) u samom centru grada u spomeničkoj zgradiji Palac kultury i nauki. Kako je Poljska deset puta veća od Hrvatske, tako su i sajmovi knjiga ovdje po broju izlagачaotprije toliko puta veći. Ono što upada u oči je da je knjiga u Poljskoj daleko jeftinija nego kod nas. Razlog tome je što su naklade vrlo velike u odnosu na naše, a osim toga knjiga je oslobođena plaćanja poreza na promet. Cijena beletristike se smješta u iznosima do 50-60 kuna. Stručne knjige većeg obima su skuplje za oko 50%. Sajmovi knjiga su izuzetno dobro posjećeni: redovit pred blagajnama su divovski, ali nitko nije nestrpljiv. Priredbu prate

mnogi programi kao što su predavanja, susreti s književnicima, prevoditeljima, prigodne prodajne izložbe slike, CD-a/kazeta, nakita, mirisnih ulja, etc.

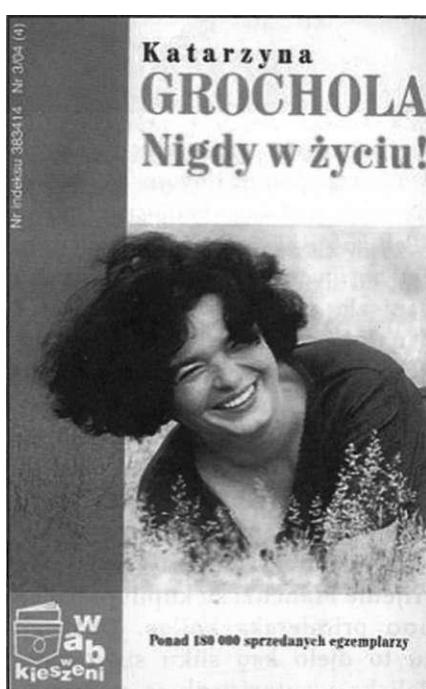
Druga stvar koja me ugodno iznenadila je interes za susrete s piscima kad potpisuju svoje knjige na štandovima. Satajala sam jednom u takvom redu dva puna sata pred štandom gdje je potpisivala knjige Hanna Kral, spisateljica koja u svojim djelima opisuje sudbine Židova u vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata. U tom dugačkom redu, koji se neprestano obnavlja, u najvećem su broju bili prisutni mlađi ljudi, srednjoškolci, gimnazijalci... To definitivno pobija stajališta o mladeži koja ne voli knjigu i podupire subkulturne pokrete neofašističke provenijencije.

Zenska književnost

U Poljskoj je, kao i u drugim zemljama, vidljiv trend procvata tzv. ženske književnosti. Pokušat ću to ilustrirati primjerom spisateljice Katarzyny Grocholi i njezine knjige *Nigdy w życiu* (*Nikad u životu*), koju su novinari najavili kao poljsku Bridget Jones. Međutim, osim lagalog i duhovitog stila ovo djelo nema ništa zajedničko s "Dnevnikom

Bridget Jones".

Junakinja knjige je žena u 37. godini života koju iznenada napušta muž i mora se iseliti iz

stana, ali neočekivano postiže uspjeh kao reporterka, gradi kuću na periferiji grada za sebe i kćer, oporavlja se na Cipru od svega toga i, naravno, sretno zaljubljuje... Kako kaže autorica, to je knjiga "za one kojima se čini da život završava, a on zapravo tek počinje". Nakon ove zabavne i simpatične knjige uslijedio je ciklus knjiga iz pera iste autorice pod zajedničkim naslovom

S dalekih strana: naši knjižničari u svijetu

Žabe i anđeli.

Nedavno je snimljen film prema tom romanu u izvođenju najpoznatijih glumaca koji je do sada vidjelo preko milijun gledalaca. Knjiga je do sada prodana u oko 180 000 primjeraka. Osim ove spisateljice, veliku popularnost su stekle još *Isahela Sowa* i *Monika Szwajka* po istom modelu: ciklus romana iz života suvremene žene. Sva djela toga tipa izvanredno dobro zvuče na radio programima kad ih poznati glumci čitaju u nastavcima iz dana u dan.

Roman iz pera maturantice

Svojevrsni prijelom u poljskoj književnosti predstavlja dje-

Kriminalistički zapleti miješaju se s neobično zrelom egzistencijalnom refleksijom. Treba još dodati da je to vrlo brutalno djelo, koje pokazuje kako narkotici (u ovom slučaju amfetamin) uništavaju osobnost čovjeka i generiraju opasna priviđenja. Neki su čitatelji izjavili da je ta knjiga pravo silovanje psihe... Uskoro bi trebala biti objavljena u hrvatskom prijevodu.

Znanstvenik piše najdirljivije knjige o ljubavi i ženama

U poljskoj književnosti nesvakidašnja je i pojava autora koji sebe ne smatra piscem, pa čak i ne živi već dulje vrijeme u Poljskoj. Bez obzira na to *Janusz Leon Wisniewski* je objavio već tri knjige i piše četvrtu, a sve redom su postale bestselli koji ne silaze s top listi najprodavanijih knjiga. Radi se o znanstveniku koji ima doktorat iz kemije, fizike i informatike i živi u Frankfurtu na Majni gdje radi za američku korporaciju. Njegov prvi roman *"Samotność w Sieci"* (*Samoča u Mreži*) je do sada prodan u za-

najdraža knjiga"... "Samoča"... je roman toliko suvremen da ne može biti suvremeniji: tu je Internet, pager, elektronske avionske karte, dekodiranje genoma, SMS-ovi ... A istovremeno to je potpuno tradicionalan roman, najklasičnija ljubavna priča, iako se odvija preko Interneta. Wisniewski u svom romanu piše o ljubavi analitički i na trenutke neobično nježno, a ubrzo potom iznenadjuće erotski. Istovremeno, ta je knjiga skoro svojevrsni popularno-znanstveni priručnik pisan u počast pameti i znanja s upletenim fascinantnim pričama o molekulama emocija, o tome tko je zapravo otkrio DNA i tome što se dogodilo nakon smrti s mozgom Einsteina. Jedan čitatelj kaže: "Kupujte. Čitajte. Plaćite. Tresnite knjigom o zid. Najvažnija osobina ljudske duše koja umire tek u trenutku smrti je sjećanje. A ja tu knjigu nikad neću zaboraviti..."

Roman *"Samoča u Mreži"* izao je nedavno u izdavačkoj kući Adamić u Rijeci.

Mene su također očarala književna djela Wisniewskog do te mjere da sam prevela njegovu drugu knjigu, zbirku priповijesti *"Syndrom napetosti"*, a potom i treću, roman iz studentskog života *"Martina"*. Obadvije je nedavno odlučila objaviti izdavačka kuća Alfa iz Zagreba. Ovu prvu već najesen u biblioteci Svjetski pisci. Poklanjam vam za kraj jedan odlomak iz tog prijevoda kao jedan od najljepših ikad napisanih tekstova na temu popularizacije knjige i čitanja. Sigurna sam da se taj odlomak mora svijjeti svakom rasnom knjižničaru.

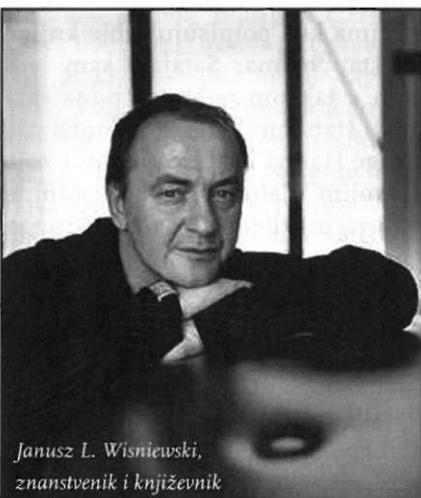
Kolege i kolege, vidimo se u studenom na Interliberu, gdje će biti i promocija prve knjige koju sam s poljskog prevela na naš lijepi hrvatski jezik, sve u želji da ostanem u vezi s knjigom i lijepom književnošću. Sa željom da vam poklonim priliku da i vi zajedno sa svojim klijentima pročitate još jednu lijepu knjigu, a koju bez prijevoda ne biste mogli pročitati.

Dragi knjižničari, često na vas mislim i nedostajete mi... Zato Vas lijepo molim da mi se ponekad javite na dolje navedenu E-mail adresu. •

lo najmlađe spisateljice *Dorote Masłowske* pod naslovom *Wojna polsko-ruska pod flagą bialo-czerwoną* (*Poljsko-ruski rat pod bijelo-crvenom zastavom*). Autorica je roman napisala u jednom dahu mjesec dana prije polaganja svoje mature. Roman je napisan vrlo intrigantnim stilom i na osebujnom jeziku, mladenačkom slangu s društvene margine. Dorota je ubrzo osvojila sve najvažnije književne nagrade, a kad je početkom ove godine roman objavljen u Parizu, za vrlo kratko vrijeme Francuzi su kupili preko 50 000 primjeraka knjige. Doživjeli su to djelo kao sliku suvremene Poljske i autorica ih je podsjetila na njihovu Fransoa Sagan.

"*Wojna polsko-ruska...*" je prva poljska proza u trenirci, (da parafraziram prof. Flakera s njegovim terminom proza u trapericama.) Roman govori o doživljajima dresira (od dres = trenirka) Silnog s pet njegovih djevojaka u nizu. Istovremeno, to je nadrealistička alegorija poljskog nacionalnog identiteta u svakodnevnički malog gradića.

naše prilike nevjerojatnih 140 000 primjeraka, studenti su ga izabrali za knjigu godine, maturanti pisali o njemu maturalne radnje, primio je od čitatelja preko devet tisuća pisama elektronskom poštom, slušatelji radija su njegovu knjigu izabrali kao jedinu suvremenu knjigu uz djela nobelovaca i klasička iz prošlog stoljeća u natječaju "Moja

Janusz Leon Wisniewski: SINDROM NAPETOSTI Odlomak iz pripovijetke "Zatvoreni ciklusi"

Pored istih tekstova s druge strane lista kalendara, čitali su i iste knjige. Ona ga je naučila čitati ih. Zatim ga je naučila voljeti knjige. S ljubomorom je govorila o cijelom tom vremenu koje on ima na brodu i preračunavala te mjesece u knjige, koje bi pročitala. Napravila je cijelu listu knjiga, koje «pravi muškarac mora pročitati bar jedanput u životu». Pričala mu je, tobože u šali, da ribari imaju puno zajedničkog s književnicima. Podjednako često su alkoholičari kao prozaici i podjednako često samoubojice kao pjesnici. Pričala je sa zanosom o svojim snovima, u kojima je stanovala u maloj kućici sa stolicom za ljuštanje i kaminom, s knjigama Marqueza, Kafke, Camusa i Dostojevskog na polici. Jer, Alicija je željela da njezin muškarac bude dobar i pametan čovjek. I da može biti ponosna na njega. I vjerovala je da ribar također može biti pametan. Uostalom, «dobar je već sam po sebi».

Kupovala mu je knjige i potajno ih pakirala u kofere, torbe i njegovu mornarsku vreću. Poslije ih je nalazio u složenim hlačama, između rublja i čarapa, utopljene u najlon vrećici ispod kilograma mliječnih karamela koje je tako volio, ili u kutiji s cipelama, koje mu je kupila. U lukama ili kad su doplovili do broda baze, kako

bi uzeli led, vodu, promijenili mreže ili otklonili kvarove, njega su uvek čekala pisma i paketi s knjigama. U tijesnoj kabini s Jacekom nije ih imao gdje držati. Jednom je upitao stjuarda može li ih staviti na onu praznu policu iznad televizora odmah kod ulaza u oficirsku blagovaonicu.

— Naravno da možeš. Knjige ta banda ne čita, pa ti ih neće ukrasti. Oni više vole pomicati kod električara.

Stjuard se prevario. Itekako se prevario. Već nakon tjedan dana knjige su počele nestajati s police. Za par dana su se vraćale. Službeno nitko u razgovoru uz jelo, u kabini uz votku ili uz posao na palubi nije priznao da čita knjige s police u blagovaonici. Nakon mjesec dana polica je ostajala zapravo cijelo vrijeme prazna. Čim bi netko tamo stavio knjigu, odmah je nestajala. Stvar se razglasila, kad se pokazalo da treći mehaničar tjednima drži knjige u svojoj kabini i još k tome podvlači olovkom čitave odlomke. Prepoznao je to liječnik kod kojega je potpisivao istom olovkom preuzimanje za strojarnicu kutije za prvu pomoć.

Jednom za večerom liječnik je počeo diskutirati o politici s radio telagrafistom, uzbudjen kao uvek — neki su tvrdili da redovito potkrada morfij iz ostakljenog ormarića u kabinetu i samo zbog prikrivanja piće pola

boce piva da bi smrdio na alkohol. Kao uvek kod te teme, počinjala je prava ulična svada. U jednom je trenutku treći mehaničar, sjedeći s druge strane stola, podržao radio telegrafista. I onda je liječnik povikao preko cijele blagovaonice:

— A ti kurva, što hoćeš? Misliš da su knjige tvoja svjedodžba o načitanosti, na kojoj možeš podvlačiti odlomke iz kojih se vidi da još nisi čaknut? Osim toga, već dva tjedna držiš "Limeni bubanj" Grassa pod svojim balavim jastukom. Da ti ne onaniraš uz tog Grassa?! Više ti nisu dovoljni pornići kod električara?!

Na takav je, eto, način otkriveno da ribari u slobodno vrijeme, čak iako to ne priznaju, čitaju Grassa, Hemingwaya, Dostojevskog, Remarque'a, ali također i Anku Kovvalsku i Chmievsku. Alicija se smijala kad joj je nakon povratka s te plovidbe ispričao tu zgodu.

Ona se tako divno smijala. Na kraju je mislio da ju je najjače želio upravo kad se smijala. Ona je izgleda nekako podsvesno shvatila taj mehanizam, jer često bi ga najprije provocirala da je nasmijava, a onda bi odmah išli u krevet.

Prevela: Marica Koržinek

Poziv na suradnju

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA BILOGORE,
PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA
Trg Eugena Kvaternika n
43000 Bjelovar

UREDNIŠTVO:
Knjižnica i čitaonica "Fran Galović"
Zrinski trg 6, 48000 Koprivnica
Tel. 048/623-880; fax: 048/622-131
E-mail: liljana@knjiznica-koprivnica.hr

ČASOPIS "SVEZAK" — POZIV NA SURADNU

Poštovane kolegice i kolege knjižničari, zahvaljujemo na dosadašnjoj suradnji i pozivamo Vas na daljnji zajednički rad. Evo kratkog podsjetnika:

"SVEZAK" je stručni časopis u kojem se objavljaju članci, stručni radovi, informacije, prikazi i obavijesti iz područja knjižničarstva, informacijskih znanosti ili kulture općenito. (Ne mora biti nužno lokalno određen, mogu se primati članci i radovi i iz drugih područja Hrvatske, kao i iz inozemstva.)

Časopis izlazi jednom godišnje i obuhvaća sva važnija događanja u Društvu između dviju Skupština. Orijentiran je prema širem krugu čitatelja, a ne samo prema knjižničnim djelatnicima. Namjeravamo ga opremiti ilustracijama i fotografijama pa Vas molimo da poštujete sljedeća pravila:

- za pisanje tekstova koristite font HR TIMES, veličinu slova 12, razmak između redova: 2
- maksimalna dužina teksta pisanih na ovaj način može biti 3 stranice
- tekstove OBAVEZNO šaljite isprintane i OBAVEZNO snimljene na disketi, u rtf. formatu
- fotografije i druge ilustracije - OBAVEZNO šaljite u fizičkom obliku (originalne, isprintane, kopirane ili skenirane) ali OBAVEZNO i snimljene na CD-u (odnosno CD-ROM-u), u jpg. formatu
- uz tekstove je poželjno poslati i fotku autora
- poželjno je poslati uz tekst do tri fotografije
- radovi se primaju cijele godine, a krajnji rok za slanje radova je 15. ožujka 2005.
- izuzetno, bit će primljeni oni radovi koji se odnose na zbivanja u razdoblju 15.3. - 15. travnja 2005., ali uz obaveznu prethodnu najavu, odnosno dogovor s Uredništvom također do 15. ožujka 2005.
- radovi koji stignu nakon utvrđenog roka, mogu biti uvršteni u sljedeći broj časopisa (za 2006. godinu)

Neke od tema o kojima možete pisati:

1. važniji događaji u Vašoj knjižnici između dviju Skupština
2. obljetnice, otvaranje novih knjižnica, odjela, preuređenja...
3. aktivnosti dječjih odjela, odjela za odrasle, igraonica, bibliobusa, područnih, školskih, specijalnih i spomeničkih knjižnica
4. nove tehnologije u informiraju korisnika
5. obrazovanje i stručno usavršavanje knjižničara
6. književne večeri, skupovi, izložbe
7. zavičajne zbirke
8. prikaz neke spomeničke knjižnice ili spomeničke zbirke
9. nagrade i priznanja knjižničarskim djelatnicima
10. popis najčitanijih knjiga, časopisa, korištenje CD-ROM-ova, ankete...
11. radovi knjižničara (knjižničari - umjetnici - pisci - slikari itd.)
12. najrazličitije zanimljivosti vezane uz knjigu i čitanje
13. humor, anegdote, šale...

Ima toga još! Uostalom, ponešto ćete sigurno smisliti i sami!
Radujemo se budućoj suradnji i srdačno Vas pozdravljamo!

Uredništvo "Sveska"

POZIV ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA
IZBOR NAJKNJIŽNIČARA / NAJKNJIŽNIČARKE
DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA
ZA 2004. GODINU

Temeljem Odluke od 7. svibnja 2004. godine
Glavni odbor Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

P O Z I V A
knjižničare, knjižnice i knjižnične korisnike
na predlaganje za izbor najknjižničarke/najknjižničara za 2004. godinu.

Priznaje se dodjeljuje knjižničarki/knjnižničaru iz knjižnica područja djelovanja Društva, za iznimna postignuća i uzoran rad u svojoj knjižnici kao i u Društvu.

Kriteriji za dodjelu priznanja:

- kandidat mora biti član Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja
- uzoran i stručan djelatnik u ustanovi te pošta van građanin koji uživa ugled u svojoj sredini
- svojim stručnim radom i ljudskim osobinama uživa ugled kod djelatnika i korisnika
- iznimnim postignućima u radu doprinosi ugledu ustanove kao i knjižnične profesije uopće

UZ PRIJEDLOGE TREBA PRILOŽITI ŽIVOTOPIS KANDIDATA.

Rok za podnošenje prijedloga je 1. ožujka 2005. godine.

Prijedlozi se šalju na adresu društva:

*Narodna knjižnica "Petar Preradović"
Trg Eugena Kvaternika 11
43000 Bjelovar
s naznakom: "PRIJEDLOG ZA IZBOR NAJKNJIŽNIČARKE/NAJKNJIŽNIČARA"*

Sponzor-nakladnik: Čvor d.o.o., Bjelovar Duga tradicija nakladništva

Nakladničko i trgovačko d. o. o. ČVOR svoje korijene vuče od 1968. godine kada je osnovano kao Zagonetačko društvo ČVOR s osnovnom djelatnošću izdavanja zagonetačkih i drugih časopisa i knjiga. U svojoj tridesetšestogodišnjoj djelatnosti Čvor je do kraja prošlog stoljeća bio jedan od najpoznatijih specijaliziranih izdavača zagonetačke literature u Europi, a posljednjih osam godina bavi se značajnom nakladničkom djelatnošću s drugih područja. Godišnje samostalno izdaje desetak naslova, u suradnji s drugima još toliko, a stalno izdaje časopise zagonetaštvo, športski ribolov, promidžbu, informiranje, idr.

ČVOR je od 1995. godine organiziran kao trgovačko društvo za nakladništvo i trgovinu s osnovnim kapitalom od 1.386.000 kuna, vlastitim poslovnim prostorom većim od 350 m² u Ulici Matice hrvatske 24 u Bjelovaru. Stalno je zaposleno sedmoro radnika uz dvadesetak stalnih vanjskih suradnika.

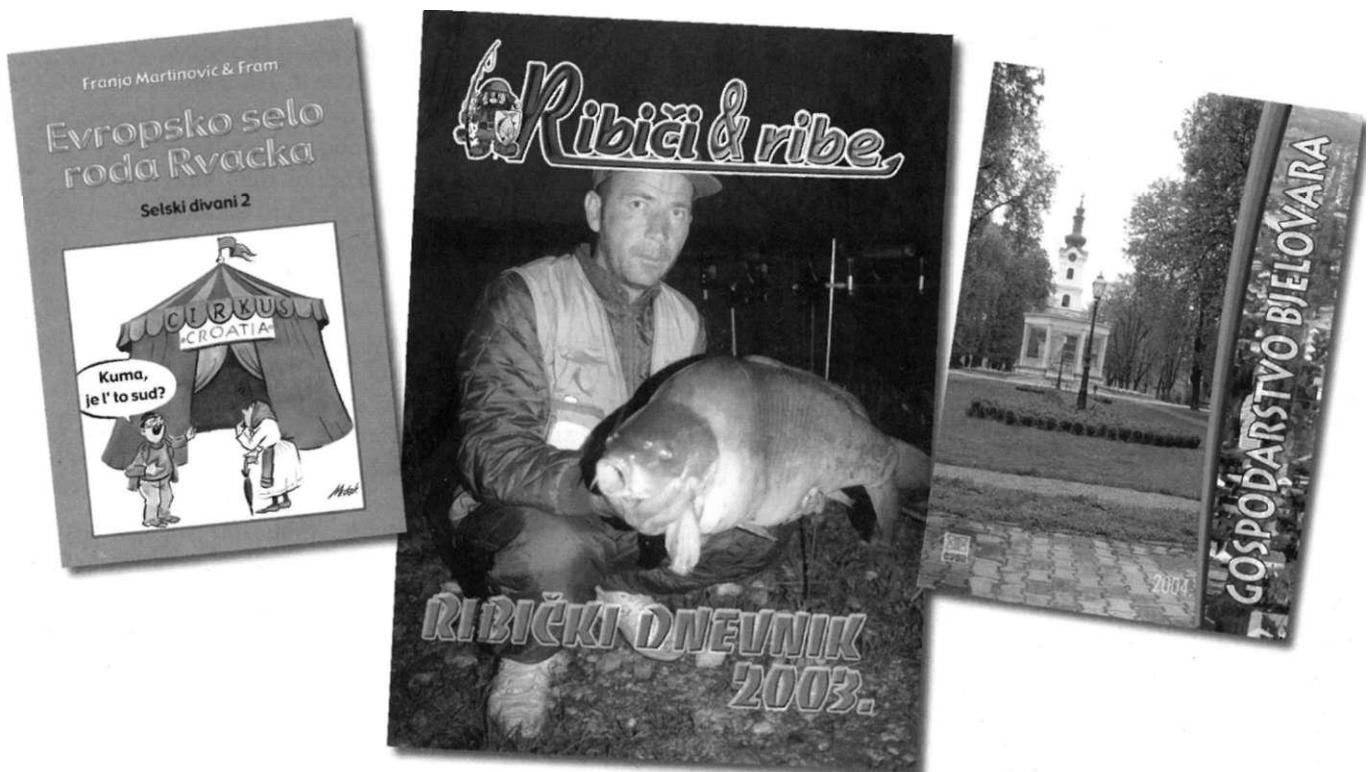
Značajna je suvremena računalna grafička priprema (design, prijelom i filmovi), digitalni tisak knjiga u manjim nakladama, uvez obrazaca i knjiga, pečatoreznica i lasersko graviranje na razne podloge (osim metala), izrezivanje

folija, te u posljednje doba i izrada web stranica i dr. (vidi: www.cvor.hr i www.galerija.hr)

Pored stalnih izdanja, kao što su: Osmosmjerka, Ribiči & ribe, Županijski oglasnik (za dvije županije - BBŽ i SMŽ), gradski vodiči za Bjelovar, Koprivnicu, Daruvar, Sisak i Kutinu, niz je tu povremenih izdanja i manifestacija u koje je uključen ČVOR. Jedna od najznačajnijih je i Međunarodni salon karikature Čvorak, koji je 2003. godine doživo svoje deseto izdanje. ČVOR ima i vlastitu internet prodajnu galeriju slika amaterskih likovnih stvaralaca s područja gotovo cijele Hrvatske (www.galerija.hr).

Od nakladničkih poduhvata ČVOR je izdavač monografije o Bjelovaru "Nedovršeni spomenar", tradicionalnih "Pučkog kalendara BBŽ" i "Pučkog kalendara SMŽ", Imenika naseljenih mjesta Hrvatske, suzdravač monografije "Bjelovarsko-bilogorska županija", te brojnih knjiga vezanih uz športski ribolov, humor, karikaturu i zagonetaštvo.

Nove digitalne tehnologije tiska i uveza knjiga omogućuju izdvajanje većeg broja knjiga u manjim nakladama, praktički više nema skladišta knjiga, jer je moguć dotisk u količinama od nekoliko primjeraka.

ZZC
SVEZA
6

46152

Knjižnica Križevci

ISSN 1331-8578

9 771331 857007